

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“

**Трогодишњи програм пословања
Јавног предузећа
„Електропривреда Србије“
за период 2023-2025. г.**

- Извод -

Март, 2023.г.

На основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 15/16 и 88/19) и члана 43. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

РЕШЕЊЕ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ТРОГОДИШЊИ ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ЈП
„ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ” БЕОГРАД
ЗА ПЕРИОД 2023 - 2025. ГОДИНЕ

I

Даје се сагласност на Трогодишњи програм пословања ЈП „Електропривреда Србије” Београд за период 2023 - 2025. године, који је донео Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије” Београд, на седници од 14. марта 2023. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 023-2253/2023-1

У Београду, 16. марта 2023. године

В Л А Д А

Тачност преписа оверава
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

На основу члана 25. став 1. тачка 2. Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд са Законом о јавним предузећима (пречишћен текст ЈП ЕПС број 12.01.458259/1-2018 од 18.09.2018. године) и члана 24. став 1. Статута Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ (ЈП ЕПС број 12.01.301629/19-2019 од 05. јуна 2019. године) Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ на 66. ванредној седници одржаној 14. марта 2023. године донео је

ОДЛУКУ

1.

Доноси се Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023. – 2025. године са прилозима и посебним плановима у његовом саставу, у тексту који се налази у прилогу и чини саставни део ове одлуке.

2.

Стављају се ван снаге Одлука о доношењу Трогодишњег програма пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023. – 2025. године број 12.01.808571/25-22 од 29. новембра 2022. године и Одлука о доношењу Трогодишњег програма пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023. – 2025. године број 12.01.127592/3-23 од 10. фебруара 2023. године.

3.

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023. – 2025. године доставити Влади Републике Србије преко Министарства рударства и енергетике, ради давања прописане сагласности у складу са законом.

4.

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023. – 2025. године сматра се донетим даном давања сагласности Владе у складу са законом.

Образложење

Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) у одредби члана 59. прописана је обавеза јавног предузећа да донесе годишњи програм пословања за сваку календарску годину и достави га Влади ради давања сагласности.

Закон о јавним предузећима у члану 59. став 6. прописује да Јавно предузеће које се не финансира из буџета Републике Србије може уместо годишњег да донесе трогодишњи програм пословања који се ревидира сваке календарске године и доставља Влади до 01. децембра сваке календарске године за наредну.

Надзорни одбор Јавног предузећа Електропривреда Србије је 29. новембра 2022. године, на 74. редовној седници у складу са Законом о јавним предузећима, донео Трогодишњи програм пословања

Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023-2025. година, који је достављен Влади Републике Србије преко Министарства рударства и енергетике, ради добијања сагласности.

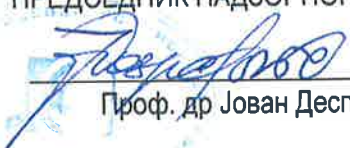
С обзиром да ЈП ЕПС није успело да прибави сагласност Владе на Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023-2025. година, као и да су се у међувремену промениле претпоставке за израду програма пословања, Надзорни одбор ЈП ЕПС је у поступку ванседничног изјашњавања, које је спроведено 10. фебруара 2023. године, одлучио да стави ван снаге Одлуку о доношењу Трогодишњег програма пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023. – 2025. године број 12.01.808571/25-22 од 29. новембра 2022. године и донесе нови програм пословања који је у складу са законом достављен Влади, преко Министарства рударства и енергетике, ради прибављања прописане сагласности.

С тим у вези Министарство рударства и енергетике је 28. фебруара 2023. године електронским путем доставило примедбе на предложени Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2023-2025. година.

Уважавајући примедбе при којима је остало Министарство рударства и енергетике након достављања појашњења од стране ЈП ЕПС донета је одлука као у диспозитиву.

ЈП ЕПС
Број:12.01.228434/4 -23
Београд, 14. март 2023. године

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Проф. др Јован Деспотовић

Садржај

Садржај	1
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ	3
1.1 Делатност, организација и управљачка структура	3
1.2 Закони и друга акта којима се уређују статусна питања и услови обављања делатности	9
1.3 Инсталисани капацитети	13
1.4 Број запослених	13
2. Анализа пословања у 2022. години	14
3. Макроекономске претпоставке за израду Трогодишњег програма пословања ЈП ЕПС за период 2023-2025.г.	19
4. Програм реорганизације ЈП ЕПС	20
5. План производње и испоруке за 2023-2025. годину	20
5.1. Производни план	20
5.2. План испоруке електричне енергије	22
5.3. План трговине електричном енергијом	23
5.4. План производње и пласмана угља	24
5.5. План производње топлотне енергије и технолошке паре	25
6. План реализације техничких програма	25
6.1.План одржавања	25
6.2.План инвестиција	30
6.3.План основних средстава	32
6.4.План унапређења и заштите животне средине	32
7. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента	32
8. Програм унапређења односа са јавношћу	33
9. Програм маркетиншких активности	34
10. Управљање људским ресурсима	35
11. Стручно оспособљавање и усавршавање	36
12. Пословни информациони систем	36
13. План финансијског резултата	37
14. Трговина и тржиште електричне енергије	48
15. Мере економско-финансијске консолидације	53
16. Мере за стабилизацију пословања	59
17. Мапа ризика	64
18. Контрола и праћење Програма пословања	68
19. Прилози	69

Прилози

Прилог 1	Број запослених	70
Прилог 2	Електроенергетски портфељ	75
Прилог 2a	Анализа и резултати алтернативних сценарија ЕЕП за 2024. и 2025. годину.....	1026
Прилог 3	Биланс производње и пласмана угља	103
Прилог 4	План одржавања електроенергетских и рударских капацитета.....	125
Прилог 5	План инвестиција	153
Прилог 6	План основних средстава	176
Прилог 7	Програм унапређења интегрисаних система менаџмента	182
Прилог 8	План унапређења односа са јавношћу.....	196
Прилог 9	Трошкови запослених у ЈП ЕПС	203
Прилог 10	Трошкови запослених у ЈП на територији АП КиМ	213
Прилог 11	Измирење доспелих обавеза према кредиторима	239
Прилог 12	Пословни и технички информациони системи	244
Прилог 13	Цене електричне енергије	248
Прилог 14	План унапређења и заштите животне средине	254
Прилог 15	Програм рационализације и реструктурирања ЕПС	259
Прилог 16	Безбедност и здравље на раду	267
Прилог 17	Стручно усавршавање	271
Прилог 18	Финансијска средства за реализацију Програма пословања	276
Прилог 19	План набавке возила по врсти, карактеристикама и проц. вредн.....	278
Прилог 20	Критеријуми и план издвајања средстава за финансирање Спонзорства, донација, спортских активности, пропаганде, репрезентације, накнаде за рад надлежних органа	290
Прилог 21	Расподела добити у периоду 2018-2020.г.	297
Прилог 22	Биланс топлотне енергије и технолошке паре	298a
Прилог 23	Обрасци ПП ГПП	299

Мисија, визија, циљеви

Мисија

Мисија „Електропривреде Србије“ је сигурно снабдевање купаца електричном енергијом, по тржишним условима, уз континуирану производњу, подизање квалитета услуга и задовољства купаца, унапређење бриге о животној средини и увећање опште добробити заједнице.

Визија

Визија „Електропривреде Србије“ је да буде друштвено одговорна, тржишно оријентисана и профитабилна компанија, конкурентна на регионалном тржишту уз поштовање највиших стандарда пословања и одрживог развоја, препозната као поуздан партнер домаћим и међународним компанијама.

Циљеви

Трогодишњим програмом пословања ЈП Електропривреда Србије за 2023-2025. утврђени су основни циљеви пословне политике:

- реализација инвестиционих пројеката одобрених од стране Владе Републике Србије који имају за циљ да ЕПС из сопствене производње обезбеди поуздано, сигурно и квалитетно снабдевање електричном енергијом,
- организационо, техничко-технолошко и економско-финансијско унапређење,
- унапређење заштите животне средине у складу са националном и регулативом Уједињених нација и Европске уније,
- промена правне форме ЈП ЕПС уз очување и јачање интегритета компаније, и
- учешће у интерном и регионалном тржишту електричне енергије и успостављање и одржавање утицајне позиције у региону.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

1.1 Делатност, организација и управљачка структура

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд основано је ради обезбеђивања услова за редовно и сигурно снабдевање електричном енергијом тарифних купаца на територији Републике Србије Одлуком о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“, бр. 12/05 и 54/10).

На основу Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број 15/2016) Влада је донела Одлуку о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“ број 105/2016 и 31/2018). На основу члана 12. став 5. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015 и 44/2018) вршилац дужности директора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд утврдио је пречишћен текст Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд са Законом о јавним предузећима број 12.01.458259/1-18 од 18.09.2018. године, који је регистрован и објављен у складу са законом.

Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд донео је Статут Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд (ЈП ЕПС број 12.01.301629/19-19 од 05.06.2019. године) којим се уређују питања пословања, управљања и организације рада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

Пословно име Јавног предузећа је: Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд.

Скраћено пословно име Јавног предузећа је: ЈП ЕПС, Београд.

Седиште Јавног предузећа је у Београду, Балканска број 13.

Матични број је - 20053658.

Порески идентификациони број је - 103920327.

Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије БД број 80947/2005 извршен је упис оснивања у регистар привредних субјеката Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, чиме су створени услови за почетак рада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, са 1. јулом 2005. године, у складу са одлуком о његовом оснивању.

Даном ступања на снагу Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде („Службени лист СФРЈ“, број 18/78), права, обавезе, средства, документацију, предмете и запослене у Заједници југословенске електропривреде преузимају Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд, у складу са Споразумом о начину преузимања права, обавеза, средстава, документације и запослених Заједнице југословенске електропривреде, који су закључили Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд.

У складу са наведеним Споразумом, ЈП ЕПС је са 24. децембром 2009. године преузео: право коришћења на земљишту и право својине на пословној згради у Београду, Балканска улица број 13, са свим правима, обавезама, средствима и документацијом која се односи на ту пословну зграду, као и запослене који су на дан ступања на снагу Закона о престанку важења Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде у радном односу у Заједници.

Статусном променом која је спроведена 2009. године из Привредног друштва „Термоелектране Никола Тесла“, д.о.о. Обреновац на Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд пренети су део имовине и припадајући део обавеза огранака „ТЕНТ“ д.о.о. Обреновац-ТЕ „Колубара Б“ и друга имовина са припадајућим делом обавеза, која је неопходна за реализацију пројеката завршетка изградње ТЕ „Колубара Б“ и изградњу ТЕ „Никола Тесла БЗ“, у складу са планским документима Републике Србије у сектору енергетике. Правне последице статусне промене ступиле су на снагу 1. јула 2009. године.

Агенција за привредне регистре је дана 01.07.2015. регистровала статусну промену припајања код привредног друштва Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд, као друштва стицаоца и привредних друштава 1.

Привредно друштво за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара д.о.о., Лазаревац, матични број 07788053, 2. Привредно друштво Термоелектране и копови Костолац д.о.о. Костолац, матични број 20114185, 3. Привредно друштво Термоелектране Никола Тесла д.о.о. Обреновац, матични број 07802161, 4. Привредно друштво „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о. Кладово, матични број 07715226, 5. Привредно друштво Дринско-Лимске хидроелектране, д.о.о., Бајина Башта, матични број 20114207, 6. Привредно друштво за обновљиве изворе електричне енергије ЕПС обновљиви извори доо Београд матични број 20816244, 7. Привредне друштво Панонске термоелектране-топлане д.о.о. Нови Сад, матични број 08271259 као друштва која престају припајањем услед чега се бришу из Регистра привредних субјеката.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд, приступили су спровођењу статусне промене издвајања уз припајање у складу са одредбама члана 489. став 1. тачка 2) Закона о привредним друштвима. Правне последице статусне промене наступиле су даном регистрације статусне промене (04.01.2016. године) у складу са законом о регистрацији.

У наставку процеса реорганизације Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Привредно друштво за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“ д.о.о. Београд, спровели су статусну промену припајања након чега је Привредно друштво за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“, д.о.о. Београд брисано из Регистра Агенције за привредне регистре услед припајања тог привредног друштва матичном Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд.

Ради реализације Плана за спровођење активности у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд усвојеног Закључком Владе Републике Србије од 17. децембра 2020. године, Надзорни одбор ЈП ЕПС донео је Одлуку о улагању капитала у „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд од 21.12.2020. године. Агенција за привредне регистре је донела Решење БД 96942/2020 од 23.12.2020. године којим је регистровала повећање капитала у „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд за износ новог улога ЈП ЕПС.

У даљој реализацији Закључка Владе Републике Србије од 17. децембар 2020. године, Надзорни одбор ЈП ЕПС донео је Одлуку број 12.01. 635814/7-20 од 21. децембра 2020. године о преношењу без накнаде на Републику Србију целокупног удела које ово јавно предузеће има у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд. У складу са наведеним ЈП ЕПС и Република Србија закључили су Уговор о преносу удела у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд са ЈП ЕПС на Републику Србију без накнаде на основу којег је Агенција за привредне регистре 31.12.2020. године регистровала Републику Србију као власника 100% капитала „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд.

Након промене власника капитала Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд променио је пословно име и наставио да послује под новим именом „Електродистрибуција Србије“, д.о.о. Београд.

Делатност

Претежна делатност Јавног предузећа јесте енергетска делатност снабдевања електричном енергијом.

Шифра делатности: 35.14 трговина електричном енергијом

ЈП ЕПС Београд у складу са законом којим се уређује област енергетике, обавља и делатност гарантованог снабдевања електричном енергијом купаца на територији Републике Србије.

Делатност управљања економским субјектом искључиво обавља Јавно предузеће као матично - контролно предузеће.

Јавно предузеће може да обавља и друге делатности у складу са законом и Статутом.

ЈП ЕПС Београд поседује лиценцу за обављање енергетске делатности снабдевања електричном енергијом број 312-137/2015-П-I од 23.12.2015. године са роком важења 10 година од дана коначности решења о издавању лиценце и лиценцу за обављање енергетске делатности јавног снабдевања електричном енергијом број 312-149/2016-П-I од 25.08.2016. године са роком важења до именовања гарантованог снабдевача, а најдуже 10 година.

Осим тога, ЈП ЕПС Београд поседује лиценцу за обављање енергетске делатности комбиноване производње електричне и топлотне енергије број 312-120/2016-П-I од 10.02.2017. године, лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије број 312-119/2016-П-I од 10.02.2017. године са изменом број 312-119/2016-П-I од 07.09.2018. године и лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте, деривата нафте и биогорива број 311.02-121/2016-П-I од 26.01.2017. године.

Агенција за енергетику Републике Србије донела је Решење којим се издаје Јавном предузећу „Електропривреда Србије“ Београд лиценца за обављање енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником број 311.02-74/2021-П-I од 27.12.2021. године са роком важења од 10 година рачунајући од дана коначности решења.

Јавно предузеће обавља спољнотрговинске послове из оквира регистрованих делатности.

Облик својине

Према члану 20. Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ са Законом о јавним предузећима, имовину Јавног предузећа чини право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину Јавног предузећа у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Јавно предузеће својом имовином управља и располаже у складу са законом, оснивачким актом и Статутом Јавног предузећа.

На основу Одлуке о допуни Одлуке о оснивању ЈП ЕПС („Службени гласник РС“ број 54/10), ЈП ЕПС има право својине на стварима које су наведене у прилогу те Одлуке. Допуна оснивачке одлуке је извршена ради стварања правног основа за реализацију стратешких циљева Републике Србије утврђених актима о енергетској политици Републике Србије (Стратегија развоја енергетике и Програм за њено остваривање) и пословних одлука ЈП ЕПС да обезбеди изградњу неопходних производних капацитета ТЕ Колубара Б и ТЕНТ БЗ.

Према Закону о јавној својини („Службени гласник РС“ број 72/13, 88/13, 105/14, 104/2016, 108/2016, 113/2017, 95/2018 и 153/2020) на покретним стварима, јавна предузећа и њихова зависна привредна друштва стичу право својине даном ступања на снагу Закона (чл. 72 став 11), тако да је са тим даном на покретним стварима стечено право својине ЈП ЕПС.

Према наведеном Закону (члан 72. став 7.) на непокретностима у државној својини на којима право коришћења има јавно предузеће чији је оснивач Република Србија успоставља се својина тог јавног предузећа изузев на непокретностима које се на основу овог закона не могу улагати у капитал, односно која могу бити искључиво у јавној својини. Право својине јавног предузећа стиче се уписом у јавну евиденцију о непокретностима и правима на њима у складу са чланом 82. наведеног закона.

У складу са наведеним Влада РС је донела Закључак 05 Број 46-5819/2016-1 од 24.06.2016. године и Закључак 05 број 46-2714/2017 од 23. марта 2017. године о допуни Закључка 05 број 46-5819/2016-1 од 24. јуна 2016. године и Закључак број 46-252/2020-1 од 17.01.2020. године о допуни Закључка 05 број 46-5819/2016-1 од 24. јуна 2016. године о успостављању права својине Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд на грађевинским објектима-пословним зградама, помоћним зградама, магацинима, гаражама, становима,

отвореним и затвореним спортским објектима, објектима за одмор и рекреацију и на грађевинском земљишту на коме су изграђени ти објекти.

Осим тога, Влада је донела Закључак 05 Број 464-6442/2016 од 15.07.2016. године и Закључак 05 број 464-1391/2017 од 20.02.2017. године којим је извршена допуна Закључка од 15.07.2016. године којим су одузети објекти јавне намене од носилаца права коришћења, држалаца или фактичких корисника (ЈП ЕПС и зависна привредна друштва ЈП ЕПС) који нису у функцији обављања делатности.

Закључком 05 број 312-6573/2018-2 од 17. јула 2018. године и Закључком 05 број: 312-6046/2019 од 21.06.2019. године о допуни Закључка 05 број: 312-6573/2018-2 од 17.07.2018. године Влада је дала сагласност Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд да може у јавним евиденцијама да се упише као власник на делу производних објеката и објеката у функцији производње електричне енергије, посебним деловима објеката и земљишту за редовну употребу које ће по упису права својине бити одређено у посебном поступку.

Поред наведених, у 2019. години Влада је донела Закључак 05 број: 464-4875/2019-1 од 16.05.2019. године о престанку права коришћења Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд на неизграђеном грађевинском земљишту у својини Републике Србије на којем је у јавним евиденцијама и правима на њима као носилац права коришћења било уписано ЈП ЕПС и Закључак 05 број 464-7325/2019-1 од 25.07.2019. године о измени Закључка о престанку права коришћења ЈП ЕПС на неизграђеном грађевинском земљишту, као и Закључак 05 број: 464-5615/2019 од 13.06. 2019. године о престанку права коришћења Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд на водном земљишту и Закључак 05 број 464-73266/2019-1 од 25.07.2019. године о престанку права коришћења Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд на пољопривредном земљишту, шумама и шумском земљишту.

За непокретности на којима се, у складу са Законом о јавној својини не може успоставити право својине, а које су неопходне за обављање делатности јавног предузећа производње електричне енергије, ЈП ЕПС је сачинило Списак непокретности за давање на коришћење без накнаде и исти доставило Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије и Министарству рударства и енергетике, ради припреме посебног акта Владе о давању на коришћење ЈП ЕПС.

Донетим Закључцима Владе нису обухваћене непокретности на којима ЈП ЕПС има право коришћења - рударски објекти и земљиште на којем су ти објекти изграђени и непокретности у Републици Српској.

За наведене непокретности сачињени су посебни спискови и достављени су Министарству рударства и енергетике ради разматрања и заузимања става о могућности успостављања одговарајућег права предузећа у складу са Законом о јавној својини.

У складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/2014, 95/2018 и 40/2021) Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд наставља активности на разграничењу имовине са оператором преносног система и оператором дистрибутивног система.

Организациона структура

Крајем 2005. године у складу са тада важећим Законом о енергетици („Службени гласник РС“ број 84/04) и чланом 33. став 2. Одлуке о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“ број 12/05) извршено је усклађивање организације рада и пословања јавних предузећа у којима је ЈП ЕПС остваривао оснивачка права, тако да је од 1. јануара 2006. године ЈП ЕПС остваривао права у 11 зависних привредних друштава у форми друштава с ограниченом одговорношћу.

Закључком Владе 05 број 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године прихваћен је Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд. Програмом реорганизације утврђено је спровођење статусне промене припајања постојећих седам зависних друштава за производњу електричне енергије и производњу угља Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд, као матичном-контролном друштву,

као и статусне промене припајања постојећа четири зависна–контролисана привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом - петом, тако да је организовано једно друштво капитала за обављање делатности дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом.

У саставу Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд послује осам огранака за производњу електричне енергије и производњу угља, укључујући и огранак који обавља делатност снабдевања купаца електричном енергијом и то: 1. Огранак РБ Колубара, Београд, 2. Огранак ТЕ-КО Костолац, Костолац, 3. Огранак ТЕНТ, Београд-Обреновац, 4. Огранак ХЕ Ђердап, Кладово, 5. Огранак Дринско-Лимске ХЕ, Бајина Башта, 6. Огранак Обновљиви извори, Београд, 7. Огранак Панонске ТЕ-ТО, Нови Сад и 8. Огранак ЕПС Снабдевање.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд је оснивач друштва капитала за обављање делатности трговине електричном енергијом са седиштем у Словенији које је отпочело са радом од 1. јула 2014. године:

- Друштво с ограниченом одговорношћу за трговину електричном енергијом EPS Trgovanje, доо Љубљана.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд је Одлуком Надзорног одбора ЈП ЕПС број 12.01.19169/4-2016 од 20. јануара 2016.године основало привредно друштво „ЕПС ТРГОВИНА“ д.о.о, са седиштем у Северној Митровици, које би имало положај зависног привредног друштва ЈП ЕПС за обављање трговине електричном енергијом (увоз, извоз), уз сагласност Владе 05 број 023-922/2016 од 11. фебруара 2016. године које је у поступку регистрације.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд је Одлуком Надзорног одбора ЈП ЕПС број 12.01.19169/2-2016 од 20. јануара 2016.године основало привредно друштво „ЕЛЕКТРОСЕВЕР“ д.о.о. са седиштем у Северној Митровици, за обављање услуге снабдевања и дистрибуције електричне енергије, уз сагласност Владе 05 број 023-923/2016 од 11. фебруара 2016. године, које је регистровано и у току је обезбеђење услова за почетак рада.

ЈП ЕПС остварује оснивачка права у три јавна електропривредна предузећа на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, и то:

- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електрокомет“ са по Приштина,
- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за производњу, прераду и транспорт угља Површински копови „Косово“ Обилић;
- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за производњу термоелектричне енергије Термоелектране „Косово“ Обилић.

Организација, рад и пословање наведених јавних предузећа ускладиће се са Законом о привредним друштвима и Законом о енергетици када се за то стекну потребни услови.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд поседује већинско учешће у висини од 71,90 % у капиталу Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар д.о.о. Лазаревац, матични број: 17537130, по основу конверзије потраживања у трајни улог у капитал Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар д.о.о. Лазаревац у складу са Закључком Владе 05 Број: 023-7443/2017 од 17.08. 2017. године.

ЈП ЕПС по основу оснивања има значајно учешће у привредним друштвима, и то:

- Привредном друштву „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд, са учешћем од 49% у капиталу тог Друштва. У циљу куповине целокупног удела већинског члана у „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд ЈП ЕПС је закључио са RWE Generation Hydro GMBH и оверио код јавног бележника Уговор о продаји удела у „Моравске хидроелектране“ доо и продаји права интелектуалне својине над прелиминарном техничком

документацијом. У току је реализација преосталих активности након чега ЈП ЕПС треба да стекне 100% удела у „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд. Рок за реализацију свих активности из Уговора о продаји удела је 01.05.2023. године.

- Привредном друштву „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“, друштво са ограниченом одговорношћу Фоча, Република Српска, са учешћем ЈП ЕПС од 51% у капиталу тог Друштва, док 49% припада Мјешовитом холдину "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина.

Органи Јавног предузећа

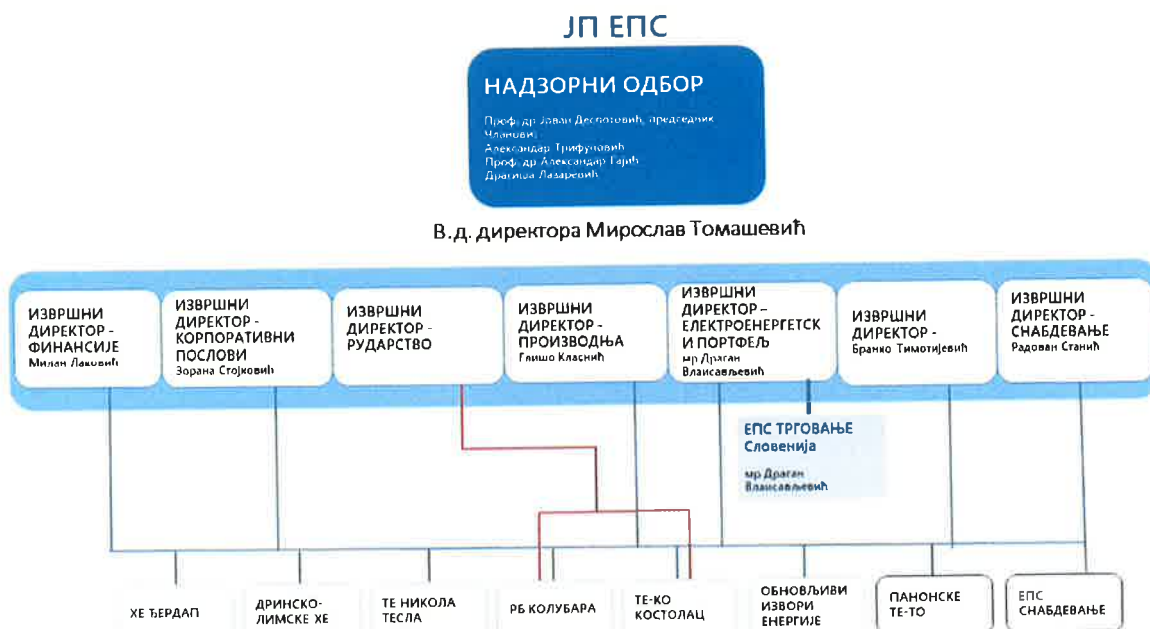
Према Закону о јавним предузећима органи Јавног предузећа су: Надзорни одбор и Директор.

Јавно предузеће има Комисију за ревизију са правима и обавезама утврђеним Законом о јавним предузећима, Статутом и Одлуком о именовању Комисије за ревизију коју доноси Надзорни одбор.

Председника и чланове Надзорног одбора Јавног предузећа именује Влада, под условима и на начин утврђен законом којим се уређује правни положај јавних предузећа, на период од четири године, од којих је један члан Надзорног одбора из реда запослених, а један члан мора бити независан члан Надзорног одбора.

Надзорни одбор у оквиру своје надлежности доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, доноси годишњи, односно трогодишњи програм пословања, усклађен са дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја, усваја извештај о степену реализације годишњег, односно трогодишњег програма пословања, усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности, усваја финансијске извештаје и консолидоване финансијске извештаје, надзира рад Директора, доноси Статут, одлучује о статусним променама, оснивању других правних субјеката и улагању капитала, доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка, именује и разрешава чланове Комисије за ревизију, доноси акт о исплати стимулације Директора и извршног директора, закључује уговоре о раду са Директором, у складу са законом којим се уређују радни односи, врши друге послове у складу са законом и Статутом.

Директор у оквиру своје надлежности представља и заступа Јавно предузеће, организује и руководи процесом рада, води пословање Јавног предузећа, одговара за законитост рада Јавног предузећа, предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење, предлаже финансијске извештаје, доставља тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања, извршава одлуке Надзорног одбора, бира и разрешава извршне директоре, бира и разрешава представнике Јавног предузећа у скупштини друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће, уз сагласност Оснивача, бира директора зависног друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће, уз сагласност Оснивача, закључује уговоре о раду са извршним директорима, у складу са законом којим се уређују радни односи, предлаже акт о исплати стимулације извршног директора, доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, доноси акт којим се уређује поступак за избор директора друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће, као и друга општа акта, укључујући и акта која се примењују у друштву капитала чији је једини оснивач Јавно предузеће у складу са законом, врши друге послове одређене законом, овом одлуком и Статутом.

Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд именован је решењима Владе 24, број 119-3693/2021 од 22. априла 2021. године.

Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-2527/2022 од 07. априла 2022. године разрешен је Срђан Алимпијевић, представник запослених, дужности члана Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

Вршилац дужности директора ЈП ЕПС именован је Решењем Владе 24 број 119-1940/2022 од 03. марта 2022. г. Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-10565/2022 од 23. фебруара 2023. године разрешен је проф. др Петар Станојевић, дужности члана Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-185/2022 од 23. фебруара 2023. године именован је Драгиша Лазаревић за члана Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

1.2 Закони и друга акта којима се уређују статусна питања и услови обављања делатности

На статусна питања, питања правног положаја јавних предузећа и других форми привредних друштава, те на услове рада и пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд и његових зависних привредних друштава, поред општих прописа који се примењују на све правне субјекте, важе и специфични прописи који се односе на услове и начин обављања делатности од општег интереса. У том смислу најзначајнији прописи су:

Прописи који се односе на статусна питања

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/2021)

Закон о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/19)

Прописи који се односе на обављање делатности и располагање имовином

Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18 и 40/2021);

Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“ бр. 101/2015, 95/18 – др.закон и 40/2021);

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/16);

Закон о јавној својини („Службени гласник РС" број 72/11, 88/13, 105/14, 104/16, 108/16, 113/17, 95/2018 и 153/2020);

Закон о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ" бр. 6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ" бр. 29/96 и „Службени гласник РС", бр. 115/05);

Прописи који су од утицаја на рад и пословање

Закон о облигационим односима („Службени лист СФРЈ", број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ" број 31/93, „Службени лист СЦГ" број 1/2003- Уставна повеља, и „Службени гласник РС", број 18/2020);

Закон о експропријацији („Службени гласник РС" бр. 53/95, Службени лист СРЈ бр 16/2001, „Службени гласник РС" бр 23/01, 20/09, 55/13 и 106/16 – аутентично тумачење);

Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС", 91/19);

Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл.гл. РС", бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/2021 и 44/2021 – др. закон);

Закон о буџетском систему („Службени гласник РС" бр 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 – исправка, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/2015, 99/2016, 113/17, 95/2018, 31/19, 72/19, 149/2020 и 118/2021) - посебно у делу ограничења пријема запослених;

Закон о раду („Службени гласник РС", бр.24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење);

Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС" број 93/12);

Закон о улагањима („Службени гласник РС" број 89/15 и 95/2018);

Закон о заштити конкуренције („Службени гласник РС", број 51/09, 95/13);

Закон о трговини („Службени гласник РС" број 52/19);

Закон о заштити потрошача („Службени гласник РС" број 88/2021);

Закон о акцизама („Службени гласник РС", бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 55/15, 103/15, 5/16, 108/16, 18/18, 30/18, 5/20, 7/20, 78/20, 153/20, 11/2021, 53/2021, 32/2022, 46/2022, 50/2022, 62/2022, 73/2022, 84/2022 и 89/2022) са подзаконским актима у делу уређивања обвезник акцизе на електричну енергију;

Закон о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС" бр. 112/2015, 108/16, 95/2018, 86/19, 153/2020 и 129/2021)

Закон о стечају („Службени гласник РС", бр. 104/2009, 99/11, 71/12, 83/2014, 113/17, 44/18 и 95/2018) у делу који се односи на намирење потраживања субјеката у стечају;

Прописи и други акти који се односе на услове и начин обављања енергетских делатности

Закон о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација („Службени гласник РС", број 62/2006), захтева одговарајуће усаглашавање прописа о обављању енергетских делатности, заштити животне средине и конкуренције са правом Европске уније, односно измене напред назначених прописа који су од непосредног утицаја на рад и пословање ЈП ЕПС и његових зависних привредних друштава.

Савет министара Енергетске заједнице (ЕЗ) југоисточне Европе усвојио је на састанку у Кишињеву 6. октобра 2011. године, правила Европске уније о унутрашњем тржишту електричне енергије и природног гаса, позната као "Трећи пакет". Уговорне стране, међу којима је и Србија, били су у обавези да имплементирају ова правила најкасније до јануара 2015. године. На састанку у Кишињеву је Министарски савет ЕЗ расправљао о концепту развоја регионалне енергетске стратегије, са циљем да се дефинишу регионални оквири на основу којих би се могле даље развијати и усклађивати националне стратегије.

Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Службени гласник РС", број 63/13 и 91/2018);

Уредба о условима и поступку стицања статуса повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача и произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“ број 56/16, 60/17, 44/18, 54/19 и 112/2021);

Уредба о подстицајним мерама за производњу електричне енергије из обновљивих извора и из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије („Службени гласник РС“ број 56/16, 60/17 и 91/2018);

Уредба о уговору о откупу електричне енергије („Службени гласник РС“ број 56/16, 61/17 и 106/2020);

Уредба о енергетски угроженом купцу („Службени гласник РС“ број 113/15, 48/2016-др.правилник, 88/2016-др.правилник, 49/2017- др.правилник, 104/2017- др.правилник, 36/2018- др.правилник, 59/18, 88/2018-др.правилник, 34/2019- др.правилник, 82/2019- др.правилник, 76/2019- др.правилник, 76/202- др.правилник, 144/2020- др.правилник и 51/2020- др.правилник);

Правилник о енергетској дозволи („Службени гласник РС“ број 15/2015 и 44/2018 – др.закон);

Правилник о лиценци за обављање енергетских делатности и сертификацији („Сл. гласник РС“ број 87/15, 44/2018 – др.закон и 83/2021);

Правила о промени снабдевача („Службени гласник РС“ број 65/15 и 10/17);

Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије („Службени гласник РС“, број 93/12, 123/12, 116/14, 109/2015, 98/16, 99/2018, 4/2019, 158/20 и 71/21);

Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије („Службени гласник РС“, број 105/12, 84/13, 87/13, 143/14, 65/15, 109/2015, 98/16, 99/2018, 158/20 и 71/21);

Методологија за одређивање цена електричне енергије за гарантовано снабдевање („Службени гласник РС“ број 84/14, 109/15, 105/16, 99/2018, 158/20 и 75/2022);

Правила о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисању квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом („Службени гласник РС“, бр. 2/2014);

Уредба о гаранцији порекла („Службени гласник РС“, бр. 82/2017);

Правилник о начину вођења поступка и изрицању мера и вођење регистра изречених мера („Службени гласник РС“ број 35/16);

Одлука о поступку остваривања права крајњег купца на приступ подацима о сопственој потрошњи електричне енергије и природног гаса (одлука је објављена на интернет страници Агенције 28. јула 2016. године).

Прописи о приватизацији

Закон о приватизацији („Службени гласник РС“ бр: 83/14, 46/15, 112/2015 и 20/2016) са пратећим подзаконским актима;

Закон о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Службени гласник РС“ бр. 123/07, 30/10, 115/14 и 112/2015);

Прописи из области заштите животне средине

Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ број 135/04, 36/09);
 Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ број 135/04, 88/10);
 Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“ број 36/09, 10/13 и 26/21);
 Закон о заштити природе („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10, 91/10, 14/2016, 95/2018 и 71/2021);
 Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“ број 96/2021);
 Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10, 14/2016 и 95/2018);
 Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“ број 135/04, 25/15 и 109/2021);
 Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“ број 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др.закон);
 Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 95/18- др закон);
 Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, бр. 112/15);
 Закон о климатским променама („Службени гласник РС“, бр. 26/21);
 Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, број 40/21);
 Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС“, број 40/21);
 Закон о потврђивању Споразума из Париза („Службени гласник РС“, 4/2017)
 Национални план за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих великих постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр.10/20);
 Национални акциони план за коришћење обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, број 53/13);
 Уредба о методологији за израду инвентара емисија и пројекција загађујућих материја у ваздух („Службени гласник РС“, број 3/16);
 Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
 Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС“, број 5/16);
 Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 88//20);
 Уредба о врстама активности и гасовима са ефектом стаклене баште („Службени гласник РС“, број 13/22);
 Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, број 30/18 и 64/19).

Република Србија је, 10. новембра 2020. године, на Самиту у Софији, потписала Декларацију о Зеленој агенди за Западни Балкан, којом се обавезала на спровођење мера у области спречавања климатских промена и загађења, развоја енергије, мобилности и циркуларне економије као и развоја биодиверзитета, одрживе пољопривреде и производње хране. Тако, Република Србија се обавезала да ће заједно са ЕУ и осталим државама потписницама Декларације радити на циљу постизања угљеничне неутралности континента до 2050. године, увођењем строге климатске политике и реформом енергетског и транспортног сектора, а посебно, између осталог, дати предност енергетској ефикасности и побољшати је у свим секторима; као и подржати приватне и јавне шеме реновирања зграда, обезбедити адекватно финансирање и потпуно извршење Директиве 2010/31/EU о енергетским својствима зграда.

Доха амандмани на Кјото Протокол уз Оквирну конвенцију Уједињених нација о промени климе са Законом о потврђивању („Службени гласник РС“ број 2/17);

Протокол о регистрима испуштања и преноса загађујућих материја уз Конвенцију о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлуке и праву на правну заштиту у питањима животне средине са Законом о потврђивању („Службени гласник РС“ број 8/11).

Планска документа донета у складу са Законом о енергетици којима се утврђују општи конкретни развојни циљеви, као оквир за планска документа и мере из делокруга ЈП ЕПС;

Стратегија дугорочног економског развоја српске заједнице на Косову и Метохији („Службени гласник РС“ број 21/07) којом су утврђени циљеви унапређења квалитета живота становништва српске заједнице, побољшања

енергетске инфраструктуре ради редовног напајања електричном енергијом и обезбеђивања привредног развоја;

Закључак Владе о усвајању Националног акционог плана за коришћење обновљивих извора енергије Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 53/2013).

Поред закона и других прописа који уређују правни положај ЈП ЕПС и зависних привредних друштава, као и њихова права и обавезе, од значаја за обављање појединих електропривредних делатности и функционисање електроенергетског система Републике су и преузете обавезе по ратификованим међународним конвенцијама и закљученим споразумима, посебно везаним за тржиште електричне енергије.

1.3 Инсталисани капацитети

Јавно предузеће "Електропривреда Србије" управља електроенергетским системом који располаже следећим капацитетима:

MW	Инсталисана нето снага			
	са капацитетима на Космету	%	без капацитета на Космету	%
Термоелектране на угаљ	5.623	62,8	4.388	56,9
Термоелектране-топлане (на гас и мазут)	297	3,3	297	3,8
Хидроелектране	3.030	33,9	3.030	39,3
Укупно електране ЕПС-а	8.950	100,0	7.715	100,0

мл. t	Са капацитетима на Космету	Без капацитета на Космету
Површински копови	48	39

Почев од јуна 1999.г. ЈП ЕПС није у могућности да користи и управља електроенергетским и рударским капацитетима на територији АП Косово и Метохија као интегралним делом ЕПС-а.

1.4 Број запослених

	План 31.12.2023.	План 31.12.2024.	План 31.12.2025.
ЈП ЕПС	20.300	20.910	21.455
Запослени у ЈП са Космета	3.169	3.059	2.991
Укупно	23.469	24.005	24.446

Услед пензионисања и одласка на боље плаћене послове значајан део најстручнијег кадра, са специфичним знањима и вештинама неопходним за обављање делатности у електропривреди, напустио је ЈП ЕПС. На тржишту рада није увек било могуће обезбедити адекватну замену услед недостатка извршилаца који поседују адекватна практична знања и вештине за рад у електропривреди. Додатни проблем је и немогућност ЈП ЕПС да својим најстручнијим запосленима понуди приближне услове какве им нуде конкурентске фирме из окружења. ЈП ЕПС развија систем управљања људским ресурсима који треба да обезбеди планирање оптималног броја и структуре запослених, препознавање талената и подршку њиховом развоју, адекватне обуке и развој каријера запослених, развој савременог менаџмента, објективно и квалитетно регрутовање и селекцију кадрова, развој система мерења учинка за сваки организациони део и сваког појединца у њему.

У оквиру укупног броја запослених кадровска структура није у свим организационим деловима прилагођена реалним потребама процеса рада. Наиме, иако постоји вишак запослених на неким пословима, евидентна је и потреба за пријемом нових извршилаца са одговарајућим квалификацијама и специфичним стручним знањима и вештинама.

Планирање запошљавања у ЈП ЕПС повезано је и са потребом постепеног отклањања организационе неусаглашености, која се огледа у великом броју непопуњених радних места у свим организационим целинама и свим радним процесима, а који се у дугом, вишегодишњем периоду компензује ангажовањем спољних услуга. Недостатак у броју запослених зато се може уочити и приказати практично у сваком делу организације, сваком постројењу и руднику. Пројектовани број новозапослених мањи је од недостајућег броја због законских и сродних ограничења која онемогућавају потпуно усклађивање плана са потребама у кратком периоду, чак ни у периоду за који се доноси трогодишњи програм пословања. У овом контексту, податак о планираном повећању броја запослених у планском периоду у највећој мери не значи повећање броја извршилаца у односу на постојећи број, него постепено отклањање наведене организационе неусаглашености.

Планирана динамика запошљавања у периоду 2023-2025, извршиће се у складу са важећим законским и подзаконским актима којима се уређује ова област - чл. 27к Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09... 149/20) и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 159/2020), односно само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, према утврђеној процедури. Уколико се укаже потреба да, због процеса рада, укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, буде већи од 10% од укупног броја запослених, пријем лица на одређено време због повећаног обима посла извршиће се само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, односно у складу са одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Планирани број радника је утврђен на основу сагледаног могућег одлива запослених и занављања кадрова који су неопходни у функцији реализације електроенергетског биланса и предвиђених програма рада и развоја.

Детаљније у прилогу 1

2. Анализа пословања у 2022. години

У последњем кварталу 2021. године дошло је до значајног погоршања пословања ЈП ЕПС, тако да је позитиван финансијски резултат остварен у периоду I-IX 2021. године од 8,5 млрд. динара, на крају 2022. године постао негативан у висини од 73,7 млрд. динара

Основни разлози погоршања финансијског положаја су:

- **Смањена производња електричне енергије**

Производња електричне енергије у четвртм кварталу 2021. године је износила 8.142 GWh што је 91,3% од плана, што је резултат мање производње у термоелектранама која је износила 5.479 GWh, односно 80,7% од

плана. Мања производња у термоелектранама уследила је због лошег квалитета угља из РБ Колубара, неизбежног померања ремонта Г-1 у ТЕНТ Б и хаварије у ТЕНТ-у у децембру 2021. године.

У периоду од 11. децембра, због влажног, блатњавог и лепљивог угља, на свим блоковима су се повећавали налепи у бункерима, дозаторима и пресипним местима додавача. Количина угља која је пролазила до котла се константно смањивала и поред непрекидног ангажовање радника на пробијању и чишћењу бункера. Због недостатка главног погонског горива у ложишту и проред употребе мазута, пала је продукција свеже и међупрегрејане паре, као и снаге и дошло је до испада блокова. Проблем је ескалирао када је просечна топлотна моћ укупно ископаног угља пала испод нивоа потребног за сагоревање у термоелектранама што је, уз остале факторе, довело до испадања блокова у децембру месецу, драстичног пада у производњи електричне енергије и последично великом увозу недостајуће количине електричне енергије.

На ТЕНТ А је остао у раду само блок А2, али са смањеном и нестабилном снагом од 60–120 MW и без услова за рад топлификације. На ТЕНТ Б2 због заводњеног и блатњавог угља, налепа у бункерима и слабе проходности до ложишта и поред подршке мазутних горионика снага је пала на 80 MW. Након прочишћавања налепа у бункерима, дозаторима и додавачима, на свим блоковима, уз стабилизацију квалитета угља који се довози из РБК, блокови су доведени у стање да могу да обезбеде стабилан рад у режиму техничког минимума, уз смањену потрошњу мазута. Међутим, након покретања производње у ТЕНТ блок Б1 дошло је до пожара 26.12.2021. на мазутном горионику и искључења мазутног система блока, што је условило застој блока. На блоку Б2 је дошло до хаварије млина 27.12.2021. године.

Проблеми са производњом електричне енергије настављени су и у 2022. години. Овај период карактерише и велика и дуготрајна суша на сливу Дунава и Дрине, као и мање количине расположивог угља из РБ Колубара. Остварена производња електричне енергије у 2022. години износила је 31.130 GWh и мања је за 2% (508 GWh) у односу на планирану производњу (31.638 GWh), док је у односу на произведену количину електричне енергије у претходној години (33.834 GWh) била мања за 8% (2.703 GWh). Остварена је укупна производња хидроелектрана у износу од 8.952 GWh, и већа је у односу на планирану производњу за 1%, док је у односу на упоредни период претходне године укупна производња ХЕ била мања за 23%. Остварена укупна производња термоелектрана у посматраном периоду износила је 22.167 GWh и мања је од планиране производње у истом периоду за 3%, док је у односу на производњу у истом периоду претходне године била на истом нивоу. Остварена производња електричне енергије у 2022. години у ОИЕ износила је 11 GWh и била је мања од плана за 43%.

Највећа директна материјална штета је настала током хаварије радног кола и кућишта млина број 21 на блоку ТЕНТ Б2. Комплетни трошкови санације млина 21 (услуге и добра) су износили 170 милиона РСД. Санација млина је завршена у децембру 2022. године и налази се у редовној експлоатацији. Директна материјална штета услед пожара на горионцима мазута блока ТЕНТ Б1 је процењена на 20 милиона РСД. Већина електро-машинске опреме и изолационог материјала је преузета из магацинских резерви. Горионик мазута 2А ће коначно бити враћен у функцију током ремонта блока Б1 у 2023. години. Трошкови „пробијања“ бункера угља (постизање проходности угља) и претоварних места на ТЕНТ А су реда величине око 2 милиона динара.

• **Набавка електричне енергије на тржишту**

Смањена производња електричне енергије у последњем кварталу 2021. године и у 2022. години условила је повећање набавке електричне енергије, па је недостајуће количине електричне енергије ЕПС највећим делом надоместио увозом. Увоз електричне енергије је коинцидирало са рекордно високим берзанским ценама електричне енергије.

У последњем кварталу 2021. године ЈП ЕПС је купио на тржишту 1.244 GWh електричне енергије по просечној цени од 232,8 EUR/MWh, у вредности од 289,7 мил. евра, што је више од плана за 278,7 мил. евра (32,9 млрд.дин.). Повећање трошкова набавке електричне енергије у 2021. години у односу на план износи 279,6 мил. EUR (33,0 млрд. динара).

У 2022. години настављена је набавка електричне енергије која је износила 3.278 GWh (уравнотежење и оптимизација 3.102 GWh и ТЕ-ТО Панчево 176 GWh) по просечној цени од 248,7 EUR/MWh.

Трошкови набавке електричне енергије у 2022. години износе 117,3 млрд. динара и за 15% су мањи од планираних у истом периоду. У условима мање производње електричне енергије из сопствених капацитета, новонастала ситуација условила је додатни увоз и куповину електричне енергије по ценама које су због енергетске кризе изузетно високе. Од укупних трошкова набавке, на набавку у функцији уравнотежења и оптимизације се односи 90,3 млрд. динара, набавку од ТЕ-ТО Панчево 5,5 млрд. динара, на набавку електричне енергије од повлашћених и независних произвођача електричне енергије ван ЕПС односи се 21,4 млрд. динара, и на осталу набавку 0,04 млрд. динара.

• **Цене електричне енергије за гарантовано снабдевање**

Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање није коригована током 2020. године. АЕРС је на захтев ЈП ЕПС дао сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 3,4% у просеку од 01. фебруара 2021. године. Наведено повећање није поправило финансијски положај ЈП ЕПС-а обзиром да је истовремено дошло до повећања цена приступа и коришћења дистрибутивног и преносног система. Агенција за енергетику Републике Србије је дала сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 6,5% у просеку од 01. септембра 2022. године.

Цена електричне енергије за типског потрошача из категорије домаћинство у Србији је према последњим расположивим подацима EUROSTAT, најнижа у региону и износи 5,89 €cent/kWh без пореза и такси.

• **Цене електричне енергије за комерцијално снабдевање**

Цене по којима ЈП ЕПС продаје електричну енергију на комерцијалном снабдевању, односно купцима који у складу са Законом о енергетици електричну енергију набављају на отвореном тржишту, требало би да се формирају на тржишним принципима.

Међутим, ЈП ЕПС је прихватио закључке Владе РС од 27. октобра 2021. године, којим је препоручено да ЈП ЕПС, купцима на комерцијалном и резервном снабдевању, којима истичу уговори обезбеди снабдевање електричном енергијом под непромењеним условима. Крајем 2021. године, односно 29. децембра 2021. године, Влада РС је донела закључке којим је препоручено ЈП ЕПС да уговоре о снабдевању електричном енергијом са купцима на комерцијалном снабдевању закључује по јединственој цени од 75 EUR/MWh, са предузећима чланицама групације Одбрамбене индустрије Србије по јединственој цени од 68 EUR/MWh, док снабдевање купаца на резервном снабдевању врши по јединственој цени од 97,50 EUR/MWh, а све са периодом примене од 1. јануара до 30. јуна 2022. године. ЈП ЕПС је уважио наведене закључке.

Дана 2. јуна 2022. године донети су закључци Владе РС којима је препоручено да ЈП ЕПС врши снабдевање купаца на комерцијалном и резервном снабдевању по истим јединственим ценама и у периоду од 1. јула до 31. августа 2022. године.

Влада РС је 30. августа 2022. године донела Закључке, са препоруком ЈП ЕПС, коју је исти уважио, да уговоре о снабдевању електричном енергијом са купцима на комерцијалном снабдевању закључује по јединственој цени од 95 EUR/MWh, са предузећима чланицама групације Одбрамбене индустрије Србије по јединственој цени од 86,13 EUR/MWh, док снабдевање купаца на резервном снабдевању врши по јединственој цени од 123,50 EUR/MWh, у периоду од 1. септембра до 31. децембра 2022. године.

Просечне продајне цене на комерцијалном снабдевању и однос са реализованим *day-ahead* ценама на берзи HUPX

EUR/MWh												
2021												
EUR/MWh	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Цене за КС	50,05	50,08	50,18	50,31	50,40	50,94	52,14	53,84	55,58	59,66	60,03	60,51
Цене ЕЕ на берзи	56,40	50,85	55,04	62,94	59,94	77,90	95,15	109,02	135,10	197,16	215,87	245,81

EUR/MWh												
2022												
EUR/MWh	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Цене за КС	65,67	65,92	66,40	66,87	67,22	67,52	68,00	68,20	78,25	78,86	79,00	78,88
Цене ЕЕ на берзи	204,77	194,27	285,58	189,18	204,84	236,79	371,10	495,29	391,35	193,94	222,74	261,15

У периоду јануар - децембар 2022. године ЈП ЕПС је куповао електричну енергију по просечној цени од 248,7 EUR/MWh, а продавао по просечној цени од 71,5 EUR/MWh.

- **Изгубљени приход по основу продаје електричне енергије на гарантованом и комерцијалном снабдевању по ценама испод тржишних у 2022.г. износи 748,3 млрд. динара односно 6,4 млрд ЕУР-а.**

- **Цене за испоруку електричне енергије ЕДС-у и ЕМС-у**

Испорука електричне енергије за губитке ЕДС и ЕМС у складу са Законом о енергетици би требало да се утврђује по тржишним ценама.

ЈП ЕПС је прихватио препоруку Владе РС да се обезбеди ЕДС-у и ЕМС-у куповина електричне енергије по последњој одређеној цени за резервно снабдевање од 66,72 EUR/MWh до краја 2022.г.

Изгубљени приход по основу разлике у цени за испоруку електричне енергије за надокнаду губитака ЕДС-а и ЕМС-а по ценама испод тржишних у 2022.г. износи 93,8 млрд. динара, односно 798,3 мил. ЕУР-а.

- **Накнада за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије**

Накнада за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, није мењана од 2015. године до краја 2020. године, иако је набавка електричне енергије од повлашћених произвођача, која је основ за утврђивање ове накнаде, у посматраном периоду вишеструко повећана. ЈП ЕПС у читавом периоду није кроз висину накнаде покривао трошкове набавке електричне енергије од повлашћених произвођача електричне енергије. На крају 2020. године, кумулативни губитак по наведеном основу износио је 19,4 милијарди динара. Влада Републике Србије је донела Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021. години, којом је утврђена јединична вредност исте у износу од 0,437 RSD/kWh. Применом усвојене јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача од 0,437 RSD/kWh негативни тренд је успорен, али није био довољан да покрије трошкове откупа електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача у 2021. години. Услед наведеног, негативни салдо из претходног периода је увећан за додатних 3,5 милијарди динара, тако да кумулативни негативни салдо на крају 2021. године износио 22,93 милијарди динара.

Уредбом о висини посебне накнаде за подстицај за 2022.г., износ накнаде је задржан на нивоу као претходне године, односно у износу од 0,437 дин/kWh. ЈП ЕПС је, у функцији гарантованог снабдевача, поднео 25. маја 2022. године Министарству рударства и енергетике Иницијативу за промену износа јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, по којој је надлежно министарство поступило. Влада Републике Србије је 28. јула 2022. године усвојила Уредбу о измени уредбе о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије за 2022. годину, којом је дефинисана висина накнаде на нивоу од 0,801 дин/kWh, са почетком примене исте почев од августа 2022. године. Посматрајући издвојено само 2022. годину, ЈП ЕПС је у првих седам месеци 2022. године имао негативан салдо по основу накнаде за подстицај у износу од 2,39 милијарди динара док је у последњих пет месеци 2022. године имао позитиван салдо у износу од 3,21 милијарду динара. На нивоу 2022. године реализовани салдо по наведеном основу је позитиван у износу од 820 милиона динара. Негативан кумулативни салдо исказан у званичном годишњем извештају достављеном Министарству рударства и енергетике са пресеком на 31. октобар 2022. године износи 23,15 милијарди динара, док је исти на крају 2022. године смањен и износи 22,11 милијарди динара.

- **Трошкови течних горива и гаса**

Проблеми са примарном енергијом довели су до велике потрошње мазута и адитива као подршка производњи, као и гаса због повећаног ангажовања Панонских ТЕ-ТО. Трошкови деривата нафте за производњу електричне енергије у 2022. години су износили 13,2 млрд. динара. У 2022. години трошкови гаса за производњу из Панонских ТЕ-ТО су износили 11 млрд. динара (блокови Панонских ТЕ-ТО су у посматраном периоду произвели 753 GWh).

• **Такса за јавни медијски сервис**

У складу са Законом о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС“, број 112/15, 108/16, 95/18, 86/19, 153/20), почев од 1. јануара 2016. године ЈП ЕПС фактурише и наплаћује таксу за јавни медијски сервис, од корисника мерила електричне енергије, а преко рачуна за испоручену електричну енергију. Висина таксе за јавни медијски сервис се мењала више пута, и износила је:

- 150 динара, у периоду од 1. јануара 2016. до 31. децембра 2018. године;
- 220 динара, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године;
- 255 динара, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године;
- 299 динара, почев од 1. јануара 2021. године.

Законом је дефинисано да снабдевач укупно фактурисан износ таксе, месечно преноси јавним медијским установама РТС и РТВ. С обзиром да ЈП ЕПС није у могућности да наплати од купаца целокупан износ таксе, исти по наведеном основу остварује губитак, који се надокнађује из сопствених средстава. Закључно са обрачуном за новембар 2022. године, ЈП ЕПС је пренео ЈМУ РТС и ЈМУ РТВ укупан износ фактурисане таксе од 62,1 милијарди динара. Проценат наплате закључно са 10. јануаром 2023. године је 92,14%, па је кумулативни губитак ЈП ЕПС закључно са обрачуном за новембар 2022. године и наплатом до 10. јануара 2023. године, 4,9 милијарди динара. Наведени износ односи се на период од 1. јануара 2016. године, односно од тренутка ступања на снагу Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС“, број 112/15, 108/16, 95/18, 86/19, 153/20, 129/21, 142/22), па до обрачуна за новембар 2022. године. Посматрајући издвојено само 2022. годину, износ таксе за јавни медијски сервис коју је ЈП ЕПС пренео ЈМУ РТС и ЈМУ РТВ, а коју није наплатио од крајњих купаца електричне енергије, износи 525 милиона динара. Губитак се континуирано увећава сваког месеца.

* * *

Током 2022. године ЈП ЕПС је предузео низ мера како би превазишао наслеђене проблеме настале услед недовољне количина и квалитета сопственог угља, који је за последицу имао умањену производњу електричне енергије и велики и скуп увоз електричне енергије. Ти кораци пре свега се односе на стабилизацију производње угља и обезбеђење увоза недостајућих количина угља. Увоз електричне енергије у 2022. године се смањивао током године, тако да је од 45 млрд. динара из првог квартала смањен на 9 млрд. динара у последњем кварталу. Захваљујући дисконтинуалном откопавању угља, обезбеђене су додатне количине угља из сопствених капацитета, па је увоз угља смањен са планских 2,1 мил. тона на 1,4 мил. тона.

Захваљујући предузетим мерама финансијски резултат у 2022.г. је далеко бољи од планираног. Планом за 2022.г. био је превиђен нето губитак у износу од 97,7 млрд. дин., а процењен је нето губитак од 73,7 млрд. дин. ЈП Електропривреда Србије је на крају трећег квартала 2022. године остварила негативан нето финансијски резултат у висини од 79,5 млрд. динара, а резултати предузетих мера су се највише осетили у последњем кварталу 2022. године, када је остварен позитиван финансијски резултат од 5,8 млрд. динара.

Процена прихода и расхода за 2022. годину

RSD мил.	ЕЛЕМЕНТИ	План 2022	Процена 2022
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	376.872	362.370
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	471.062	419.661
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	4.547	7.516
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	5.858	8.411
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	16.337	2.011
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	18.554	19.621
A	УКУПАН ПРИХОД	397.756	371.897
B	УКУПНИ РАСХОДИ	495.474	447.693
A-B	Укупан финансијски резултат	-97.718	-75.796
I-II	Резултат из пословних односа	-94.190	-57.291
III-IV	Резултат из финансијских односа	-1.311	-895
V-VI	Резултат из осталих односа	-2.217	-17.610
	Порески приходи/расходи	-	2.094
	Нето укупан финансијски резултат	-97.718	-73.702

Недостајуће количине електричне енергије ЈП ЕПС је у посматраном периоду надоместио директним увозом и куповином по рекордно високим берзанским ценама. Вредност екстерне набавке електричне енергије у 2022. износи 117 млрд. динара, што је више од укупног губитка ЈП ЕПС у 2022. години.

Негативан финансијски резултат, као и неопходна угагања у инвестиције, високе отплате кредита условили су проблеме са ликвидношћу ЈП ЕПС, који ће се пренети и на почетак 2023. године.

3. Макроекономске претпоставке за израду Трогодишњег програма пословања ЈП ЕПС за период 2023-2025.г.

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ и привредних друштава за период 2023-2025.г. утврђен је полазећи од макроекономских претпоставки које је утврдила Влада Републике Србије у Ревидираној Фискалној стратегији за 2023.г. са пројекцијама за 2024. и 2025. г., Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2023. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2023-2025. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, као и актуелних општих услова пословања и процена у погледу пословних, производних и тржишних услова, као и финансијског статуса, економских и производних перформанси ЕПС-а.

Економска политика у наредном периоду обликована је изласком из једне, и уласком у нову кризу. Изласком из двогодишње кризе, изазване пандемијом, очекивао се један мирнији период који би омогућио економској, пре свега фискалној политици, предах и довољно времена да се врати на одрживу путању. Међутим, сукоб у Украјини интензивирао је постојеће и донео нове ризике који у потпуности мењају и међународно окружење и економску политику у земљи. Глобална, растућа инфлација, интензивирана енергетска криза пред креаторе економске политике постављају велике изазове.

Република Србија се успешно изборила са здравственом и економском кризом изазваном пандемијом. Укупан пакет економских мера током две кризне године допринео је повећању ликвидности привредних субјеката и олакшању пословања, док је кроз давања становништву подстицао домаћу тражњу и на тај начин индиректно утицао на економску активност. Поред ових привремених фактора који су позитивно допринели расту БДП дошло је и до структурних побољшања. Она се пре свега огледају у активирању нових и проширењу постојећих извозно конкурентних производних капацитета, као и у даљем убрзаном развоју путне и железничке инфраструктуре којима се трајно повећао потенцијал домаће привреде. Геополитичким тензијама и избијањем кризе у Украјини појачана је неизвесност, што је за последицу имало додатан раст цена енергената, светских цена примарних пољопривредних производа и метала, које су се приближиле историјски највишим нивоима. Геополитичка криза је краткорочне инфлаторне притиске учинила перманентним уз велику вероватноћу њиховог дугорочног присуства у глобалној економији. Осим привремених фактора, економске трендове карактеришу и структурне промене геополитичког и економског окружења вођене процесима деглобализације, неповољних демографских кретања и убрзане зелене транзиције. Макроекономске пројекције су у условима присутне неизвесности ревидиране, ипак рецесија се не очекује.

Фискална политика има посебну улогу у условима растуће неизвесности. Улога фискалне политике била је кључна у протекле две пандемијске године. Избијањем сукоба у Украјини и повећањем глобалне неизвесности, околности у којима фискална политика може да делује су се у потпуности промениле. Државе се сада суочавају са условима високе и растуће инфлације, успоравањем раста и поштравањем услова за финансирање дефицита. Пред фискалну политику стављају се нови изазови. Поремећаји у енергетском сектору уз растуће трошкове привреде и одржавање стандарда становништва захтевају нови сет мера. Трошкови за енергетику (набавка енергената, субвенционисање цене гаса и сл.) узимају добар део фискалног простора, примања становништва (плате у јавном сектору и пензије) усклађују се у циљу очувања животног стандарда. Неопходно је и даље очувати ниво капиталних инвестиција, преко потребних као подршка привредном расту. На крају, од изузетне важности је очување фискалне дисциплине у условима високе неизвесности. Република Србија поднела је захтев за нови Аранжман из предострожности са ММФ који ће подржати напоре за очување макроекономске и фискалне стабилности. Правци фискалне политике дефинисани су ка смањењу дефицита и дуга у средњем року. Након изузетних околности, које су повећале трошкове буџетске подршке сектору енергетике у 2022. и делом у 2023. години, очекује се, након спроведених

структурних реформи и промена у међународном окружењу да ови трошкови изостану, односно не захтевају буџетску интервенцију у средњем року.

Влада континуирано доноси мере које имају за циљ ублажавање последица изузетно неповољног утицаја међународног окружења на привреду и становништво и очување енергетске стабилности. Оваква оријентација остаће у фокусу креатора економске политике и у наредном периоду, а задржавање јавног дуга испод 60% биће и даље основно сидро за вођење фискалне политике. Планирана значајна улагања у енергетску инфраструктуру у великој мери ће допринети стабилности, а препозната је неопходност проналажења нових извора раста, па су иновације, истраживање и развој и креативне индустрије у сталном фокусу приликом дефинисања будућих политика.

Пројекције основних макроекономских показатеља

	2023.	2024.	2025.
Бруто домаћи производ - реалан раст %	2,5	3,5	4,0
RSD инфлација, просек периода, стопа раста %	11,1	5,0	3,5

Енергетска криза која је захватила Европу у почев од друге половине 2021.г. имала је значајне негативне ефекте на пословање ЈП ЕПС у 2021. години и 2022. години и очекује се значајан негативан утицај у наредном периоду, посебно због високих тржишних цена електричне енергије, што ће се одразити на трошкове ЈП ЕПС.

4. Програм реорганизације ЈП ЕПС

Приоритетне активности које ће се спроводити у поступку реструктурирања и рационализације организације, рада и пословања су:

1. организационо усклађивање даљим унапређењем корпоративног управљања
2. промена правне форме из јавног предузећа у акционарско друштво
3. заједничко улагање са стратешким партнерима за реализацију приоритетних инвестиционих подухвата
4. усаглашавање организације, рада и пословања јавних предузећа са седиштем на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија.

Детаљније у прилогу 15

5. План производње и испоруке за 2023-2025. годину

Уважавајући планирану расположивост производних капацитета у 2023. години, електроенергетски портфел БОР ЈП ЕПС за 2023. годину израђен је тако да се максимизира профит од производње електричне енергије из расположиве примарне енергије и продаје системских услуга оператору преносног система, уз извршење обавеза гарантованог снабдевања и извршење свих уговора који су на снази у 2023. години.

5.1. Производни план

Програмом пословања за 2023-2025. годину предвиђено је да се у 2023. години сопственом производњом електричне енергије обезбеди 35.635 GWh, што је за 14% више од остварене производње у 2022. години.

Планирани производни резултати

	Јединица мере	Остварење 2022	План 2023	План 2024	План 2025	Индекси		
						4/3	5/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Производња електричне енергије	GWh	31.130	35.635	33.489	33.598	114	94	100
2 Производња угља	000 t	34.613	35.180	37.170	38.470	102	106	103
3 Производња топлотне енергије	GWh	1.177	1.399	1.325	1.325	119	95	100
4 Производња технолошке паре	000 t	191	186	186	186	97	100	100

План производње електричне енергије (GWh)

		Остварење 2022	План			Индекси		
			2023	2024	2025	3/2	4/3	5/4
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Хидроелектране	8.964	10.464	9.965	9.963	117	95	100
2	Термоелектране	22.167	25.170	23.490	23.455	114	93	100
3	Ветроелектране	0	0	21	167	0	0	800
4	Соларне електроане	0	0	13	13	0	0	100
Укупно капацитети ЕПС-а		31.130	35.635	33.489	33.598	114	94	100

Производња, набавка и испорука електричне енергије (GWh)

		Остварење 2022	План			Индекси		
			2023	2024	2025	3/2	4/3	5/4
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Праг електроане	31.130	35.635	33.489	33.598	114	94	100
1.1.	Укупно ХЕ	8.952	10.420	9.921	9.919	116	95	100
1.1.1.	- Проточне ХЕ	7.792	9.175	8.829	8.806	118	96	100
	Бердап I	4.325	5.274	5.067	5.053	122	96	100
	Бердап II	1.422	1.687	1.675	1.670	119	99	100
	Бајина Башта	1.352	1.477	1.396	1.391	109	95	100
	Зворник	448	465	438	438	104	94	100
	Потпећ	186	212	193	194	114	91	101
	Електроморава	59	60	60	60	102	100	100
1.1.2.	- Акумулационе ХЕ	535	712	614	612	133	86	100
	Бистрица и Кокин Брод	269	326	267	267	121	82	100
	Увац	34	65	43	43	194	66	100
	Власина	201	241	229	228	120	95	100
	Завој	32	80	75	74	251	94	99
1.1.3.	- РХЕ	626	533	478	501	85	90	105
1.2.	Укупно ТЕ	22.167	25.170	23.490	23.455	114	93	100
1.2.1.	- ТЕ на угаљ	21.413	24.155	23.225	23.199	113	96	100
	ТЕНТ А	7.824	8.241	7.635	8.836	105	93	116
	ТЕНТ Б	6.584	7.885	7.590	5.266	120	96	69
	Колубара	309	633	196	410	205	31	209
	Костолац	6.137	6.694	7.440	8.431	109	111	113
	Морава	560	702	364	256	125	52	70
1.2.2.	- ТЕ - ТО	753	1.015	265	256	135	26	97
	Нови Сад	686	766	265	256	112	35	97
	Зрењанин	68	250	0	0	370	0	0
	Сремска Митровица	0	0	0	0	0	0	0
1.3.	Обновљиви извори	11	44	78	223	386	176	288
	Мале ХЕ	11	44	44	44	383	100	100
	Ветроелектране	0	0	21	167	0	0	800
	Соларне електроане	0	0	13	13	0	0	100
2.	Набавка електричне енергије	4.933	2.467	3.292	3.264	50	133	99
	- Од тога повлашћени и остали (независни) произвођачи ван ЕПС-а	1.622	2.021	2.251	2.381	125	111	106
УКУПНО РАСПОЛОЖИВО (1+2)		36.063	38.102	36.780	36.862	106	97	100
1.	Екстерне испоруке (на конзумном подручју Србије)	33.697	34.183	34.214	34.121	101	100	100
1.1.	Испоруке ел. енергије за гарантовано снабдевање	14.637	14.684	14.797	14.709	100	101	99
1.2.	Испоруке ел. ен. за комерцијално и резервно снабдевање	14.783	15.225	15.242	15.261	103	100	100
1.3.	Испоруке купцима-произвођачима	9	23	27	33	251	119	121
1.4.	Испоруке ЕДС за губитке и сопствену потрошњу	3.445	3.405	3.287	3.246	99	97	99
1.5.	Испоруке АД ЕМС за губитке и сопствену потрошњу	823	846	861	872	103	102	101
2.	Интерне испоруке у оквиру ЕПС-а	2.135	2.046	2.153	2.194	96	105	102
3.	Испоруке другим компанијама	231	1.872	413	547	811	22	132
УКУПНЕ ИСПОРУКЕ (1+2+3)		36.063	38.102	36.780	36.862	106	97	100

Производња проточних хидроелектрана (укључујући и производњу повлашћених ХЕ ЕПС-а) ЕПС-а планирана је у износу од 9.175 GWh. Планирана производња је урађена у складу са процењеном производњом за јануар и уз претпоставку да дотоци у периоду фебруар-децембар буду на нивоу који одговара 60% вероватноћи појаве нерегулисаних седмичних дотока, а на бази седмичних хидролошких низова од 1926. до 2012. године, уз уважавање утицаја испуштања узводних акумулационих хидроелектрана. Производња из румунског потенцијала на ХЕ „Ђердап 1“ у износу 138 GWh није планирана јер су два инвеститора у спору.

Производња акумулационих хидроелектрана планирана је у износу од 712 GWh. Планирана производња је урађена у складу са процењеном производњом за јануар и уз претпоставку да дотоци у периоду фебруар-децембар буду на нивоу који одговара 60% вероватноћи појаве нерегулисаних седмичних дотока, а на бази седмичних хидролошких низова од 1926. до 2012. године, уз уважавање процењеног садржаја акумулација на крају јануара и уз достизање садржаја акумулација на крају 2023. године који ће обезбедити сигурно извршење ЕЕП у периоду јануар-фебруар 2024. године, уз уважавање пројекције цена електричне енергије до краја 2023. године.

Производња реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ планирана је у износу од 533 GWh. Производња малих хидроелектрана планирана је у износу од 44 GWh. Производња соларних електрана планирана је у износу од 0,4 GWh.

Производња ТЕ на угаљ планирана је у износу од 24.155 GWh у складу са:

- могућом производњом блокова која уважава расположивост блокова, квалитет угља из РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац (доња топлотна моћ, садржај пепела, влаге и осталих примеса) и квалитет увозног угља који се довози на локације ТЕ.
- расположивом количином и квалитетом угља (колубарски 6.700 KJ/kg; костолачки 8.200 KJ/kg; ЈППЕУ 10.631 KJ/kg; увозни угаљ од 6.906-13.000 KJ/kg).
- специфичним утрошком угља на нивоу оствареног у периоду октобар-децембар 2022. године уз уважавање утицаја топлотне моћи и количина увозног угља.

Производња термоелектрана-топлана на природни гас и мазут, планирана је на нивоу од 1.015 GWh, а у складу са потребама топлотне енергије за грејање и расположивим гасом.

При планирању производње електричне енергије у термоелектранама водило се посебно рачуна о следећем:

- Капитални ремонт блока А5 у ТЕНТ А у трајању 120 дана
- Капитални ремонт блока А1 у ТЕ-ТО Нови Сад у трајању 89 дана

При планирању производње електричне енергије у хидроелектранама водило се посебно рачуна о следећем:

- Ревитализација агрегата А3 у ХЕ „Ђердап 1“ у трајању 288 дана
- Тотални застој РХЕ „Бајина Башта“ у трајању 58 дана
- Капитални ремонт агрегата А7 у ХЕ „Ђердап 2“ у трајању од 95 дана.
- Капитални ремонт агрегата А8 у ХЕ „Ђердап 2“ у трајању од 110 дана.

Време предвиђено за ремонте производних капацитета ће омогућити да се у 2023. години изврше планирани радови, поправи садашње техничко стање и побољша погонска спремност.

Детаљније у Прилогу 2

5.2. План испоруке електричне енергије

У циљу обезбеђења уредног снабдевања привреде, јавних служби и грађана и извршења обавеза ЕПС-а по дугорочним и годишњим уговорима планиране су испоруке електричне енергије за 2023-2025. годину.

План испорука електричне енергије (GWh)

	Остварење 2022	План			Индекси			Структура у %			
		2023	2024	2025	3/2	4/3	5/4	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Испорука за гарантовано снабдевање	14.637	14.684	14.797	14.709	100	101	99	40,6	38,5	40,2	39,9
Испорука за комерцијално и резервно снабдевање	14.783	15.225	15.242	15.261	103	100	100	41,0	40,0	41,4	41,4
Испоруке купцима-произвођачима	9	23	27	33	251	119	121	0,0	0,1	0,1	0,1
Испоруке ЕДС за губитке и сопствену потрошњу	3.445	3.405	3.287	3.246	99	97	99	9,6	8,9	8,9	8,8
Испоруке АД ЕМС за губитке и сопствену потрошњу	823	846	861	872	103	102	101	2,3	2,2	2,3	2,4
Трговина електричном енергијом	177	1.581	60	204	893	4	339	0,5	4,1	0,2	0,6
Испорука Електропривреди РС - дугорочни уговор	7	7	7	7	111	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Испорука Електросевер	47	284	346	336	600	122	97	0,1	0,7	0,9	0,9
Сопствена потрошња ЈП ЕПС	2.135	2.046	2.153	2.194	96	105	102	5,9	5,4	5,9	6,0
Укупно	36.063	38.102	36.780	36.862	106	97	100	100,0	100,0	100,0	100,0

Потребе гарантованог снабдевања планиране су за 2023.г. у износу од 14.684 GWh. На регулисаном тржишту електричну енергију купују само домаћинства и мали купци (који за стицање статуса малог купца осим услова по годишњем приходу и броју запослених, имају и ограничење на 30.000 kWh потрошње у претходној календарској години и сви њихови објекти морају бити прикључени на мрежу напона нижег од 1 kV). Уведено законско ограничење утиче на смањење снабдевања на регулисаном тржишту и повећање снабдевања на комерцијалном тржишту.

Испоруке купцима-произвођачима планиране су у износу од 23 GWh. Потребе ЕДС (дистрибутивни губици и сопствене потребе) планиране су у износу од 3.405 GWh.

Сопствена потрошња ЈП ЕПС планирана је у висини од 2.046 GWh и обухвата потрошњу електричне енергије у функцији производње (потребе пумпања у РХЕ и ПАП Лисина, испоруке преко трансформатора опште групе за потребе електрана у процесу производње електричне енергије и потребе рудника угља као погонске енергије за покретање БТО система).

У складу са Уговором о пословно-техничкој сарадњи за снабдевање купаца у ЕПС преко дистрибутивног система ЕПС-а и купаца ЕПС-а преко дистрибутивног система ЕПС, планирано је да се испоручи 7 GWh. Електросеверу је планирано да се испоручи 284 GWh.

Комерцијалним купцима и купцима на резервном снабдевању планирана је продаја електричне енергије од 15.225 GWh. „Електропривреди Србије“ АД, за потребе покривања губитака у преносном систему и сопствену потрошњу, планирана је продаја у износу од 846 GWh.

5.3. План трговине електричном енергијом

Трговање електричном енергијом у ЈП ЕПС се обавља у циљу уравнотежења и оптимизације ЕЕП. Уравнотежење ЕЕП подразумева обезбеђивање недостајућих количина или пласман вишкова електричне енергије матичног предузећа у складу са уговорима о купопродаји електричне енергије.

Оптимизација ЕЕП подразумева коришћење ресурса матичног предузећа (јединственог ЕЕП) за куповину јефтинијих профила (дијаграма), њихово уклапање у јединствени ЕЕП матичног предузећа и продају скупљих профила (дијаграма), чиме се за исте количине купљене и продате електричне енергије остварује профит.

Оптимизација – је поступак планирања производње производних капацитета на сатном нивоу уважавајући:

- планирану расположивост производних капацитета - ремонте и расположиву примарну енергију (угаљ, гас, вода-дотоци 60% вероватноћа, ветар и сунце)
- ограничење: минималне и максималне садржаје акумулација и депонија на крају сваког месеца
- варијабилне трошкове производње по сваком производном капацитету
- пројекцију цена на слободном тржишту

Уравнотежење – је план куповине и продаје потребних количина електричне који обезбеђује да БОС ЈП ЕПС буде у балансу, уважавајући:

- горе наведен оптималан план производње
- план продаје електричне енергије крајњим купцима и губитке у преносу и дистрибуцији (потрошња)
- план раније уговорене куповине и продаје другим снабдевачима,
- план куповине од повлашћених и других произвођача
- план пумпања пумпних и реверзибилних постројења

Претежна делатност ЈП ЕПС како је наведено у АПР јесте снабдевање електричном енергијом, а по Закону о енергетици ЈП ЕПС има и Лиценцу за снабдевање на велико електричном енергијом. Снабдевачи на велико електричном енергијом су сви учесници на отвореном тржишту електричне енергије (берзе електричном енергијом, билатерално тржиште електричне енергије) – трговци електричном енергијом (не крајњи корисници електричне енергије – физичка потрошња). Под појмом трговина електричном енергијом подразумевају се трансакције куповине и продаје електричне енергије са другим учесницима на отвореном тржишту електричне енергије тј. снабдевачима на велико електричном енергијом / трговцима. Све трговина електричном енергијом – куповина од других снабдевача на велико електричном енергијом; продаја другим снабдевачима на велико електричном енергијом, је са физичком испоруком. ЈП ЕПС се у овом тренутку не бави како трговином финансијским дериватима електричне енергије тако ни такозваним „proprietary“ трговином (трговином којом се остварује профит у трансакцијама купи/продај на основу разлике у ценама на различитим тржиштима електричне енергије или услед пројекција пада/раста цена електричне енергије на неком временском хоризонту. ЈП ЕПС не тргује „futures“ – има, тј. не врши „hedging“ своје физичке позиције, због неповољног законског третмана трговине финансијским дериватима електричне енергије – зарачунава се ПДВ на обављену трговину као и недостатка финансијских средстава како за саму трговину тако и за покривање неопходних колатерала које захтевају берзе.

Електрична енергија се на отвореном тржишту купује за подмиривање Уговорних обавеза ЈП ЕПС (снабдевање крајњих потрошача на комерцијалном тржишту електричне енергије, покривање губитака електричне енергије на преносном систему и покривање губитака електричне енергије на дистрибутивном систему) када нема довољно електричне енергије у производном портфељу.

Електрична енергија се на отвореном тржишту продаје када постоје вишкови електричне енергије у производном портфељу и /или оптимизације ЕЕП ЈП ЕПС.

Куповина/продаја електричне енергије се увек спроводи тако да енергетски портфељ ЈП ЕПС буде оптимизован тј. да оствари максимални профит из расположиве примарне енергије (угаљ, вода, ветар, сунце).

У 2023-2025. години, поред директне трговине ЈП ЕПС, планирана је и трговина електричном енергијом посредством зависног Привредног друштва за трговину електричном енергијом „ЕПС Трговање“ са седиштем у Словенији.

5.4. План производње и пласмана угља

План производње угља урађен је на основу:

- Остварене производње угља на површинским коповима ЈП ЕПС-а у 2022. години и јануару 2023. године
- Распоживих количина и квалитета откривеног угља и угља на депонијама ТЕ на крају 2022.г. и количина угља које ће бити откривене у току 2023.г, под претпоставком да се оствари биланс производње откривке.
- Потребних количина и квалитета угља за сагоревање у ТЕ за производњу електричне енергије уз обезбеђивање оптималних резерви угља на депонијама на крају 2023. године.
- Сагледавања могућности производње и пласмана угља за индустрију и широку потрошњу.

План производње угља

	Јединица мере	Остварење 2022	План 2023	План 2024	План 2025	Индекси		
						4/3	5/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Производња угља	000 т	34.613	35.180	37.170	38.470	102	106	103

Производња угља за 2023. годину је планирана у износу од 35,18 милиона тона, што је за 2% више од остварене производње у 2022. години. Произведени угаљ ће се пласирати на интерно и екстерно тржиште.

Детаљније у прилогу 3

5.5. План производње топлотне енергије и технолошке паре

На основу сагледаних потреба и уважавајући ангажовање ових капацитета за производњу електричне енергије, планирана је производња топлотне енергије и технолошке паре.

План производње топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	Остварење 2022	План			Индекси		
			2023	2024	2025	4/3	5/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Топлотна енергија	GWh	1.177	1.399	1.325	1.325	119	95	100
Технолошка пара	000 т	191	186	186	186	97	100	100

План за 2023-2025. годину је сачињен на основу пријава потреба потрошача за овим видовима енергије. Планом за 2023. годину је предвиђена већа производња топлотне енергије за 19% у односу на остварену производњу за 2022. годину. План производње технолошке паре за 2023. годину мањи је за 3% у односу на остварену производњу за 2022. годину.

Планирање трогодишње производње и испоруке топлотне енергије се врши на основу захтева ЈКП који достављају електранама узимајући у обзир сва планирана евентуална проширења топлификационе мреже ЈКП-а, као и остале факторе који утичу на топлотни конзум.

Пласман топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	Остварење 2022.		План 2023.		План 2024.		План 2025.		Индекси					
		Екстерно	у ЕПС-у	Екстерно	у ЕПС-у	Екстерно	у ЕПС-у	Екстерно	у ЕПС-у	5/3	6/4	7/5	8/6	9/7	10/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Топлотна енергија	GWh	1.122	56	1.327	72	1.253	72	1.253	72	118	130	94	100	100	100
Технолошка пара	000 т	64	128	44	142	44	142	44	142	69	111	100	100	100	100

Испорука топлотне енергије по електранама се врши ЈКП за грејање:

1. ТЕТО НС - ЈКП Новосадске Топлане
2. ТЕТО СМ - ЈКП Топлификација Сремска Митровица
3. ТЕНТ А - ЈКП Топловод Обреновац
4. ТЕКО А - ЈКП Пожаревац и град Костолац

6. План реализације техничких програма

6.1. План одржавања

План одржавања у пословној области Производње енергије за период 2023-2025. године

Планом одржавања у пословној области Производње енергије за период 2023-2025. године предвиђено је да се наставе реконструкције и модернизације електроенергетских капацитета, а да се даљим побољшањем превентивног одржавања уз савремену техничку дијагностику постројења за производњу енергије одрже у задовољавајућем техничком стању, а тиме обезбеди поуздано снабдевање и енергетска безбедност уз већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину.

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2023. години

На основу ЕЕП, техничког стања постројења и сагледаних радова у 2023. години, планирана су средства за одржавање постројења за производњу енергије која обухватају текуће и ремонтно одржавање производних капацитета.

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи планиране активности превентивног и интервентног одржавања.
- Ремонтне активности: стандардни, продужени и капитални ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2023. години су планирани на следећим агрегатима:

Термелектране:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А6, Б1 и Б2
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А2, Б1, Б2
- ТЕ-ТО Нови Сад А2
- ТЕ-ТО Зрењанин А1

Напомена: Ремонт блокова А1 и А2 (блок је ван погона од 16.11.2022. године) у ТЕ Колубара није планиран у 2023. години, као ни блок А4 (блок је ван погона од 2009. године). Ремонт блока у ТЕ-ТО Сремска Митровица такође није планиран јер није планирано производно ангажовање у наредним годинама.

Планирано је појачано текуће одржавање блока ТЕ Колубара А1 због повремениг ангажовања током грејне сезоне.

Хидроелектране:

Огранак ХЕ Ђердап

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А4, А5 и А6.
- ХЕ Ђердап 2 од А1 до А6, А9 и А10.
- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А2; ХЕ Врла 3 – А1 и А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2;
- ПАП Лисина – пумпни агрегати П1 и П2
- ХЕ Пирот – А1 и А2

Огранак Дринско-Лимске ХЕ

- ХЕ Б.Башта – А1, А2, А3 и А4
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1, П2/Т2
- ХЕ Зворник: А2, А3 и А4
- ХЕ Овчар Бања – А1 и А2
- ХЕ Међувршје – А1, А2 и А3
- ХЕ Потпећ – А1, А2 и А3
- ХЕ Бистрица – А1 и А2
- ХЕ Кокин Брод – А1 и А2

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима/постројењима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А5 – 120 дана; Капитални ремонт ТА, CSK, LNOx, TGC, DCS
- ТЕ Костолац А1 - 45 дана; Замена лопатица ротора ТНП
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 – 89 дана; Капитални ремонт ТА уградња турбинског регулатора и реконструкција тиристорске побуде на генератору
- Железнички транспорт ТЕНТ

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А3 (288 дана) – завршетак ревитализације започете у 2022. години

- ХЕ Ђердап 2 – А7 (95 дана) и А8 (110 дана) – капитални ремонти
- ХЕ Врла 2 - А1 (45 дана) - Ремонт предтурбинског затварача
- Тотални застој РХЕ ББ (58 дана) - Ревитализација кугластих затварача и велики ремонт доводно-одводног тунела.
- ХЕ Зворник - А1 (42 дана) - ремонт након 6,5 година експлоатације од ревитализације
- ХЕ Увац – А1 – (33 дана) замена побуде

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2024. години

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи стално превентивно и интервентно одржавање према потреби постројења
- Ремонтне активности: стандардни, продужени и капитални ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2024. години су планирани на следећим агрегатима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А5, Б1 и Б2
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А2, Б2 и Б3
- ТЕ-ТО Нови Сад А1
- ТЕ-ТО Зрењанин А1

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А4, А5 и А6.
- ХЕ Ђердап 1 – А3 (28+14 дана) – два ремонта након 2000 и 4000 сати рада од завршене ревитализације
- ХЕ Ђердап 2 - од А3 до А10.
- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2; ПАП Лисина – пумпни агрегати П1 и П2
- ХЕ Б.Башта – А1, А2, А3 и А4
- РХЕ Б.Башта – П2/Т2
- ХЕ Зворник: А1, А3 и А4
- ХЕ Овчар Бања – А1 и А2
- ХЕ Међувршје – А1, А2 и А3
- ХЕ Потпећ – А1, А2 и А3
- ХЕ Бистрица – А1 и А2
- ХЕ Кокин Брод – А1 и А2
- ХЕ Увац – А1

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима/постројењима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А6 (145 дана); Капитални ремонт ТА, ЦСК, набавка дувача гара, DeNOx, премотавање статора генератора
- ТЕ Костолац А1 (45 дана); Капитални ремонт турбине и ремонт генератора
- ТЕ Костолац Б1 (135 дана); Капитални ремонт ТА, ЦСК, овешење паровода, одшљакивање
- ТЕ-ТО Нови Сад А2 (89 дана); капитални ремонт турбоагрегата и уградња турбинског регулатора
- Железнички транспорт ТЕНТ

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А2 (42 дана) - детаљан ремонт након 5 година од ревитализације
- ХЕ Ђердап 2 – агрегат А1 (110 дана) и А2 (95 дана) - капитални ремонти

- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 3 – А1 (180 дана) – ревитализација агрегата
- ХЕ Пирот – (75 дана), А1 (радови у доводном тунелу, преклињавање статора и генерални ремонт турбинске опреме) и А2 (радови у доводном тунелу, контролно сервисни радови на агрегату)
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1 (246 дана) – ревитализација агрегата померена из 2022. године
- ХЕ Зворник: агрегат А2 (42 дана) - детаљан ремонт након 6,5 година експлоатације од ревитализације

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2025. години

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи стално превентивно и интервентно одржавање према потреби постројења
- Ремонтне активности: стандардни, продужени и капитални ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2025. години су планирани на следећим агрегатима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А5, А6 и Б1
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А1, Б1, Б2 и Б3
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 и А2
- ТЕ-ТО Зрењанин А1

Напомена: Од 2017. године није планиран ремонт блокова ТЕ Колубара А1 и А2.

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А3, А4, А5 и А6
- ХЕ Ђердап 1 – агрегат А3 (14 и 10 дана) - два ремонта након 8000 сати и преглед пре истека гарантног рока
- ХЕ Ђердап 2 – А1, А2, од А5 до А10
- Власинске ХЕ - ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 - А2; ХЕ Врла 3 – А1 и А2; ХЕ Врла 4 – А2; ПАП Лисина - пумпни агрегати П1 и П2
- ХЕ Пирот – А1 и А2
- ХЕ Б.Башта - А1, А2, А3 и А4
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1
- ХЕ Зворник - А1, А2 и А4
- ХЕ Овчар Бања - А1 и А2
- ХЕ Међувршје - А1, А2 и А3
- ХЕ Потпећ - А1, А2 и А3
- ХЕ Бистрица - А1 и А2
- ХЕ Кокин Брод - А1 и А2
- ХЕ Увац - А1

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима/постројењима:

Термоелектране:

- ТЕНТ Б2 (210 дана); капитални ремонт
- ТЕ Костолац А2 (75 дана); капитални ремонт блока
- Железнички транспорт ТЕНТ

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 2 – агрегат А3 (110 дана) и А4 (95 дана) - капитални ремонти
- Власинске ХЕ - ХЕ Врла 2- А1 и ХЕ Врла 4 - А1 (180 дана) ревитализација
- РХЕ Б.Башта – П2/Т2 (246 дана) – ревитализација агрегата
- ХЕ Зворник – агрегат А3 (42 дана) - детаљан ремонт након 6,5 година експлоатације од ревитализације

План одржавања рударских капацитета

За 2023. годину је предвиђено да се крене са ревитализацијом, реконструкцијама и модернизацијама основне рударске механизације, да се стање рударских капацитета даље побољшава, те да се и даљом доследном применом превентивног одржавања, а нарочито добром техничком дијагностиком која је услов спровођења одржавања по стању, и тако постројења одрже у задовољавајућем техничком стању. Сем тога, планирана је едукација особља и са строгим применом процедура за текуће и сервисно одржавање би се подигла радно-технолошка дисциплина, а самим тим би се обезбедила већа поузданост при експлоатацији. Такође то би подразумевало већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину. Тренд реконструкција и модернизација опреме наставиће се и у 2024. и 2025. години.

У 2019. години је отворен нови површински коп Радљево где је започето са откопавањем откривке, а током 2025. године је план да се започне и са откопавањем угља са овог копа. Такође, почетком 2023. године у плану је и да се заврши транспорт преостале опреме коришћеног багера и одлагача из Немачке капацитета 3150 m³/h који је намењен за потребе ПК Радљево и да се изврши монтажа обе справе и пуне у рад почетком 2025. године. За потребе отварања ПК Радљево у 2021. години уговорен је нови бегер капацитета 6600 m³/h у склопу новог БТО система капацитета 6600 m³/h, нова опреме припадајућих транспортера са гуменом траком и припадајућег одлагача. Према термимн плану почетак рада овог система је друга половина 2025. године.

Тренд набавке стратешких оригиналних резервних делова и опреме од произвођача основне рударске механизације КРУПП, ТАКРАФ, ФАМ и остали који је започет у 2019. години биће настављен и у 2023, 2024. и 2025. години.

При утврђивању обима и динамике радова полази се од сагледавања укупног стања постројења, анализе и процене степена реализације прошлогодишњег програма ремонта и санација, као и текућег одржавања, могућности обезбеђења финансијских средстава и потребног времена за припрему и реализацију планираних послова као и неопходности да се производњом из властитих ресурса у што већој мери задовоље билансне потребе за угљем и електричном енергијом. Такође је уважено опредељење да се плански застоји рударске опреме ради ремонта сведу на што мању меру, а то се постиже набавком стратешких резервних делова, водећи рачуна о неопходним техничким захтевима, да би се избегли поремећаји у функционисању ЕЕС-а и снабдевању електрана угљем.

И поред значајних активности на превентивном одржавању и спровођењу програма дијагностичких испитивања стања постројења, због старости појединих постројења и преосталог радног века, неопходно је планирати набавку стратешких резервних делова и кључних елемената постројења како би се у случају квара избегли дужи неплански застоји. Веома је важно да се достигнути ниво расположивости опреме и постројења, задржи и у наредном периоду, а што се постиже редовним циклусима планског одржавања.

Динамика ремонтних радова планирана је на основу:

- Оцене поузданости, сигурности и стања појединих постројења и обима обављених радова у претходном периоду.
- Потребе за производњом угља ради уравнотежења електроенергетског биланса у појединим периодима текуће године.
- Усклађивања потребног времена за припрему ремонта појединих машина односно постројења са расположивим терминима за реализацију.

Детаљније у прилогу 4

Одржавање информационо - комуникационе опреме

Одржавање информационо-комуникационе опреме ЈП ЕПС и Огранака је исказано у оквиру посебног Програма одржавања информационих, телекомуникационих и пратећих технолошких система. По свом обиму, обухватило је ЈП ЕПС и оgranке за производњу електричне енергије, угља и ЕПС Снабдевање.

Значај одржавање у области информационо-комуникационих технологија (ИКТ) је велики, а потенцијално нефункционисање управљачких, информационих и телекомуникационих система угрожава цео производни систем ЕПС-а и наплату електричне енергије.

У сагласности са већ постојећим дефиницијама, подељено је на текуће и инвестиционо одржавање пословних и техничких информационих система, телекомуникационих и осталих технолошких система. Са технолошке стране основне целине за ИКТ одржавање су везане за одржавање ИТ хардвера (серверске и сториџ инфраструктуре), САН и ЛАН мрежне инфраструктуре, уређаја за напајање, климатизацију Дата центара, софтвера, уређаја за напајање у телекомуникационој мрежи, система за синхронизацију, телекомуникационе мреже преноса, ИП МПЛС мреже ЈП ЕПС-а и ИКТ сервиса.

Делови опреме који се одржавају су изразито различити и хетерогени, старости од неколико до десетак година. Због кратког технолошког века ИКТ опреме, њено континуирано одржавање у дужем временском периоду представља посебан проблем, тако да је стандардизација и хомогенизација ИКТ опреме у ЈП ЕПС предмет посебних анализа. Активности одржавања се углавном реализују кроз годишње уговоре за превентивно и корективно одржавање, техничку подршку са или без поправке неисправних модула и различитим модалитетима уговора сервисног нивоа.

Тенденција је да се након истека постојећих уговора о одржавању бивших зависних привредних друштава, склапају уговори у оквиру ЈП ЕПС-а са обједињеним одржавањем исте или сличне опреме, у обиму у коме је то функционално могуће. Активности око склапања обједињених уговора о ИКТ одржавању који третирају организационе целине са опремом истог произвођача, односно истим сервисним услугама која су започета, потпуно ће бити реализована.

6.2. План инвестиција

Планом инвестиција за период од 2023-2025. године предвиђено је да се инвестиционе активности приоритетно усмере на очување сигурности снабдевања, квалитетно и поуздано снабдевање електричном енергијом тарифних и комерцијалних купаца Електропривреде Србије. При планирању су узети у обзир еколошки захтеви, као и потребе за замену, реконструкцију и модернизацију постојеће опреме и електроенергетских објеката у циљу одржавања и унапређења производње и параметара поузданости електроенергетског система.

Наставља се са активностима на ревитализацији хидроелектрана и термоелектрана, на изради планске документације и потребне пројектне документације у циљу отварања заменских капацитета у рударском сектору, као и активности на изградњи нових производних капацитета.

Инвестиционе активности у периоду 2023-2025. године претежно су планиране за спровођење већ започетих инвестиционих пројеката, очување сигурности снабдевања електричном енергијом и одржавање поузданости рада електроенергетског система. Процењујући укупно стање и ограничења, очекиване краткорочне и дугорочне ефекте појединих улагања, као и могуће последице настављања застоја у инвестирању, сагледан је обим активности за које су обезбеђена средства, или се процењује да би, у оквиру учињених претпоставки, током периода 2023-2025. године могла бити обезбеђена из сопствених и екстерних извора. Приоритетним улагањима се сматрају следећа:

- реализација започетих активности у 2022. години, чији је наставак реализације предвиђен и у периоду 2023-2025. године, и то првенствено проистеклих из већ уговорених зајмова,
- наставак експропријације на подручју РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац, како би се обезбедили предуслови за даљи развој површинских копова,
- ревитализација постојећих рударских капацитета и набавка недостајуће рударске опреме за површинске копове у РБ Колубара,
- рударско грађевински радови на санацији клизишта и инфраструктурни радови,
- пуштање система за контролу и управљање квалитетом угља у западном делу колубарског басена, као и започињање активности за источни део колубарског басена и косточаког басена,
- наставак активности на измештању инфраструктур. објеката у функцији рада ПК Поље Г и ПК Поље Е,
- наставак активности на развоју новоотвореног ПК Радљево,
- ревитализација рударске опреме и набавка недостајуће опреме за ПК Дрмно,

- изградња објеката и набавка опреме система за одводњавање за заштиту ПК Дрмно од површинских и подземних вода,
- наставак реализације пројекта Друга фаза пакета пројекта Костолац Б, који се односи на изградњу новог блока ТЕКО Б3 од 350 MW,
- припремне активности за капитални ремонт блока Б1 у ТЕ КО Б,
- наставак пројекта редукције азотних оксида секундарним мерама на ТЕ КО Б,
- завршетак извођења радова за пројекат изградње индустријског колосека у ТЕ КО Б,
- наставак активности на реализацији пројекта Реконструкција система за отпепељивање на ТЕНТ А,
- завршетак изградње касете 4 депоније пепела и шљаке на ТЕНТ А,
- капитални ремонт блока ТЕНТ А5, који обухвата уговарање преосталих набавки за капитални ремонт као и производња опреме која ће се уградити у ремонту. Извођење радова је планирано од 01.06.2023 године у трајању од 120 дана.
- припрема пројекта за редукцију азотних оксида на блоку ТЕНТ А6 са капиталним ремонтом постројења,
- активности везане за топлификацију Београда са блокова ТЕНТ А3-А6,
- завршетак активности на пројекту Одсумпоравање димних гасова (ОДГ) на блоковима ТЕНТ А3-А6,
- наставак реализације пројекта ОДГ на блоковима ТЕНТ Б1 и Б2,
- припремне активности на другој фази ревитализације ТЕНТ Б2,
- пројектовање и уговарање изградње котловског постројења за грејање на локацији ТЕ Колубара А,
- завршетак ревитализације ХЕ Ђердап 1 и замена опреме на приобаљу са одржавањем система заштите,
- ревитализација ХЕ Ђердап 2 зарад продужења животног века електране и са повећањем степена корисности и инсталисане снаге у периоду од 2025-2037. године,
- наставак активности на ревитализацији Власинских ХЕ,
- активности на ревитализацији РХЕ Бајина Башта,
- доградња додатног (четвртог) агрегата у ХЕ Потпећ,
- припремне активности за ревитализацију ХЕ Потпећ,
- ревитализације ХЕ Бистрица,
- наставак активности на развоју пројекта РХЕ Бистрица (израда пројектне и просторно-планске документације),
- активности на развоју пројекта РХЕ Ђердап 3,
- припремне активности за почетак реализације пројекта изградње ХЕ Бук Бијела у оквиру ХЕС Горња Дрина на територији Републике Српске,
- завршетак пројекта реконструкције МХЕ у власништву ЈП ЕПС као и изградње две нове МХЕ на водопривредним бранама (финансирање из кредита),
- покретање нових и наставак пројеката са обезбеђеним финансирањем из области ОИЕ (соларне електране, ветроелектране),
- израда пројектне документације и изградња соларних електрана,
- активности на реализацији пројекта Ветропарк Костолац,
- даљи развој информационих система, интеграција постојећих решења у циљу унапређења пословања Електропривреде Србије у целости,

Укупна планирана средства за инвестиције за 2023. годину у ЈП ЕПС су 110,1 милијарди динара, од чега је 41,3 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана средства за инвестиције за 2024. годину у ЈП ЕПС су 113,9 милијарди динара, од чега је 79,6 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана средства за инвестиције за 2025. годину у ЈП ЕПС су 127,9 милијарди динара, од чега је 74,6 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана потребна средства за инвестиције за период 2023-2025. године у ЈП ЕПС су 351,9 милијарди динара, од чега је 195,5 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Детаљније у прилогу 5

6.3. План основних средстава

Планом набавки основних средстава сагледане су потребе за набавком основних средстава (алати, мерни уређаји, транспортна средства, информатичка и телекомуникациона опрема, опрема за погон и сл.) која нису садржана у програмима инвестиција, а у функцији су реализације ЕЕБ. Планирана средства износе: за 2023. годину 4,4 млрд. динара, за 2024. годину 5,9 млрд. динара и за 2025. годину 6,0 млрд. динара.

Детаљније у прилогу 6 и 19

6.4. План унапређења и заштите животне средине

У периоду 2023-2025. године посебна пажња ће бити посвећена питањима заштите животне средине и испуњењу законских захтева. Дефинисане су обавезе организационих делова ЕПС, везане за планирање и спровођење мера заштите којима се спречава или минимизира утицај активности предузећа на животну средину. Послови који се предвиђају планом, у одговарајућој неопходној мери прате и захтеве законодавства ЕУ из области заштите животне средине. Значајне обавезе намеће и неопходност сарадње са међународним институцијама, пре свега финансијским, које захтевају испуњење захтева прописа Европске уније и Комисија Уједињених нација. Започињање процеса преговора са ЕУ је условило додатне активности у односу на раније годишње планове, за чији је иницијални период спровођења потребно одредити додатна средства.

Детаљније у прилогу 14

7. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, послује као јединствен пословно-технички систем, уређен према захтевима међународних стандарда, између осталог и стандарда за системе менаџмента. Континуираним унапређењем начина пословања и рада и применом адекватних алата, ЈП ЕПС остварује политике и успостављене циљеве интегрисаних система менаџмента у функцији реализације Пословне политике и циљева предузећа.

Пословање ЈП ЕПС утемељено је на инфраструктури квалитета, односно имплементацији међународних стандарда и примени захтева законске и техничке регулативе који обезбеђују смернице за правовремено прилагођавање ЈП ЕПС захтевима тржишта, надлежних државних органа, окружења и међународних институција, и тако ствара услове за профитабилну и добру пословну праксу у ЈП ЕПС.

Кључни циљеви Програма унапређења ИМС су: континуално преиспитивање и унапређење кључних процеса, идентификација и документовање модификованих и нових процеса, њихових активности и одговорности, дефинисање параметара процеса, издвајање кључних параметара, њихово континуално мерење и израда анализе утицаја као и идентификовање и оцена аспеката и ризика. Такође, циљ је и оптимално уређивање процеса и активности који се одвијају између најширих организационих целина који чине ЈП ЕПС, ради постизања очекиваних/планираних пословних резултата.

Добро дефинисане процедуре и њихова пуна примена ће спречити појављивање грешака у процесима, допринеће већој ефикасности, уштедама, оптимизацији перформанси процеса, већу уређеност пословно техничког система, благовремено препознавање прилика и могућности, избегавање и минимизирање ризика.

Главни циљ унапређења интегрисаних система менаџмента у ЈП ЕПС јесте стицање заједничког тј. групног сертификата ИМС. Зато је у наредном периоду акценат на окончању процеса усаглашавања система менаџмента на релацији Управа – Огранци ЈП ЕПС, и то: квалитетом, животном средином и безбедношћу и здрављем на раду. Имплементација корпоративних докумената и правила ИМС Управе ЈП ЕПС донеће унапређење и процесима инфраструктуре квалитета. У складу са околностима значајна пажња биће посвећена успостављању корпоративног оквира информационе безбедности у Управи ЈП ЕПС.

Живот и пословање у актуелним околностима суочио је пословни свет са бројним изазовима који су наметнули чврсте разлоге за анализом контекста ЈП ЕПС са циљем имплементације препознате добре пословне праксе у виду захтева стандарда у процесе ЈП ЕПС ради остварења континуитета пословања.

Потписивање декларације о „Зеленој агенди“ за западни Балкан и усмеравање ка зеленим технологијама захтева додатну пажњу и анализу кључних фактора одрживог развоја са аспекта потреба и могућности имплементације принципа, смерница и нових система менаџмента.

Детаљније у прилогу 7

8. Програм унапређења односа са јавношћу

Електропривреда Србије у условима либерализованог тржишта електричне енергије унапређује комуникацију са јавношћу како би, не само најшира јавност, већ и остале јавности биле упознате са пројектима, инвестицијама и променама кроз које пролази највећи и најважнији енергетски систем у Србији као стабилан ослонац за грађане и привреду Србије.

Најважније теме за унапређење односа с јавношћу у програму активности Односа с јавношћу Електропривреде Србије за 2023 - 2025. годину су инвестиције у заштиту животне средине, улагања у коришћење обновљивих извора, модернизација постојећих и изградња нових производних капацитета ЈП ЕПС, енергетска ефикасност посебно кроз мере рационалног коришћења електричне енергије, ЕПС као стабилан ослонац за грађане и привреду Србије.

У условима либерализованог тржишта електричне енергије, као и у околностима које је изазвала глобална енергетска криза, уз сталне захтеве за унапређењем заштите животне средине и енергетске ефикасности, свеобухватна комуникација са јавношћу је неопходна како би, не само најшира јавност, већ и остале јавности биле упознате са радом највећег и најважнијег енергетског система у Србији.

За успешну реализацију свих утврђених циљева који треба да омогуће Електропривреди Србије да остане регионални лидер и значајан учесник на регионалном и европском електроенергетском тржишту, неопходна је подршка јавности, пре свега медија, који значајно утичу на креирање ставова свих јавности према процесима кроз које пролази ЕПС.

Најважнији представници јавности су Влада Србије и надлежни државни органи, Енергетска заједница југоисточне Европе, енергетске институције у ЕУ, политичке странке, локалне самоуправе, медији, финансијске институције, стручна јавност и цивилни сектор, пословни партнери, синдикалне организације и запослени.

Посебан значај у комуникацији са екстерним јавностима, ЕПС придаје најширој јавности, грађанима Србије, који су такође и купци електричне енергије. Пословање ЕПС-а на отвореном тржишту електричне енергије, посебно у време глобалне енергетске кризе, као и утицај конкуренције, али и важност препознавања боље комуникације са купцима дају и приоритет постављању те врсте комуникације на виши ниво.

Комуникација Електропривреде Србије са јавношћу обухвата бројне канале и алате. Циљ комуникације је да се унапреде односе са кључним јавностима, изгради и очува имиџ, управља репутацијом, унапреде односе са купцима и пословном јавношћу и креира интерно јавно мњење које је неопходно за успешну реализацију процеса унапређења пословања компаније.

У реализацији комуникације примењују се сви канали комуникације: лични однос, медији (штампа, ТВ, радио), интернет, посебни догађаји, као и сви алати комуникација - интервјуи, изјаве, брифинзи, саопштења за јавност, информације за медије (писани материјал), конференције за новинаре, едукативне посете новинара компанији, друштвени догађаји (сајамски наступи, округли столови, панели, трибине, конференције...), промоција донација и друштвено одговорног пословања, интернет сајт компаније, интерни портал, компанијски лист, компанијске публикације и састанци.

Детаљније у прилогу 8

9. Програм маркетиншких активности

Основни маркетиншки циљ ЈП ЕПС је да унапреди комуникацију са тржиштем и да ради на развоју позитивног имиџа компаније. Све активности треба да буду усмерене ка унапређењу односа са купцима и тржиштем. ЈП ЕПС континуирано ради на развоју бренда „Електропривреда Србије“ и у том циљу у наредном периоду биће спроведено низ активности: јасним и креативним визуелним решењима тржишту ће бити предочене најважније вредности којима смо у свом пословању вођени; координисаним и централизованим едукативним и продајним кампањама које су усмерене ка различитим категоријама потрошача, приближаваћемо се и препознавати његове потребе; присуством на сајмовима и стручним скуповима представљаћемо своје програме и акције различитим јавностима; израдом видео и штампаног садржаја промовисаћемо компанију и њене вредности.

ЈП ЕПС ће промовисати теме из области енергетске ефикасности која је препозната као најјефтинији и најбржи начин постизања циљева одрживог развоја. У том циљу, спроводиће бројне активности и акције ради подизања свести циљане јавности о значају енергетске ефикасности.

Производња зелене енергије део је вековне традиције Електропривреде Србије и датира још из 19. века, а наставља се и данас, и у времену великих климатских промена и загађења има вероватно већи значај за друштво и очување природе него икада.

У циљу подршке пословним активностима ЈП ЕПС и у циљу испуњења услуга за све огранке у оквиру ЈП ЕПС, средства предвиђена за период од 2023. до 2025. године односе се на следеће:

- Унапређење односа са купцима кроз организацију догађаја за купце;
- Закуп штампаних и електронских медија са локалном и националном покривеношћу (узимајући у обзир потребе огранака и ЈП ЕПС);
- Дизајн и продукција штампаних промотивних материјала и материјала неопходних за уређење екстеријера и ентеријера;
- Продукција видео садржаја, промотивних материјала и пословне галантерије;
- Организовање наступа на сајмовима и стручним скуповима (које подразумева активности од закупа простора до организовања људства и припреме свих материјала).

Средства предвиђена за ове намене у периоду од 2023. до 2025. године износе по годинама: 2023. – 150.800.000,00 РСД; 2024. – 150.800.000,00 РСД; 2025. – 150.800.000,00 РСД и као таква су предвиђена за реализацију наведених активности ЈП ЕПС и свих огранака.

		РСД		
Р.бр.	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	2023.	2024.	2025.
1	Продукција штампаних садржаја и материјала	70.300.000	70.300.000	70.300.000
2	Рекламе (закуп медија, промо артикли)	48.000.000	48.000.000	48.000.000
3	Сајамски и конференцијски наступи	4.000.000	4.000.000	4.000.000
4	Остале маркетиншке активности, догађаји за купце	28.500.000	28.500.000	28.500.000
Укупно		150.800.000	150.800.000	150.800.000

Под осталим маркетиншким активностима у износу од 28.500.000,00 динара, предвиђено је следеће:

- Организација догађаја за купце, Продукција видео садржаја и Дигиталне комуникације
Електропривреди Србије купци су на првом месту. Предвиђено је унапређење односа са купцима у тој категорији, кроз организацију догађаја за купце, са територије читаве Србије
Презентоваћемо значај еколошког пословања, приказаћемо низ мера за рационалну потрошњу енергије и радићемо на подизању свести о чувању енергије.
Едуковаћемо и најмлађу популацију кроз израду материјала који ће их заинтересовати, путем дигиталне комуникације (друштвене мреже, апликације и сл.) и кроз унапређење интернет странице.
Продукцијом видео садржаја снимимо низ филмова где ћемо приближити сам процес производње и снабдевања како становништву тако и привреди.

10. Управљање људским ресурсима

Управљање људским ресурсима у 2023-2025. години има за циљ да доприноси модернизацији и трансформацији ЈП ЕПС у систем који се спрема за пословање у условима потпуне либерализације тржишта електричне енергије путем активности које ће бити усмерене на: одређивање оптималне организације, броја и структуре запослених, развој савременог начина руковођења у складу са захтевима савременог пословања и конкуренцијом, дефинисање мерила за показатеље успешности и остваривање утврђених циљева, увођење адекватног система награђивања запослених, развој знања и вештина запослених, подизање мотивације запослених, стандардизацију пословних процеса, увођење процедура рада и безбедан рад свих лица која учествују у радним процесима у ЈП ЕПС.

У складу са изменама Статута ЈП ЕПС у току 2016. године сви пословни процеси који се одвијају у области људских ресурса дефинисани су процедурама на нивоу ЈП ЕПС, што обезбеђује једнообразно поступање у ЈП ЕПС. Увођење SAP HCM информационог система за управљање људским ресурсима омогућава унификацију свих пословних процеса на нивоу ЈП ЕПС.

Као приоритетне активности препознате су преиспитивање свих ризика у радним процесима и дефинисање одговарајуће организационе структуре као оквира за целовито и конзистентно управљање безбедношћу и здрављем запослених према јасно дефинисаним процедурама, које ће бити дефинисане на нивоу ЈП ЕПС, за све процесе рада у којима постоје повећани ризици за запослене и кориснике услуга ЈП ЕПС. У наредном периоду треба установити и примењивати јединствене критеријуме при процени ризика, пратити, контролисати и санкционисати све случајеве одступања. Афирмација стручног и аналитичког приступа у овој области обухвата предупређивање свих до сада препознатих ризика, препознавање и елиминацију потенцијалних ризика, анализу разлога боловања, сагледавање свих резултата периодичних лекарских прегледа, спровођење образовања о заштити здравља и безбедности на раду и указивање прве помоћи кад год је она потребна.

ЈП ЕПС ће и у периоду 2023-2025. године наставити са решавањем објективних потешкоћа у ангажовању инвалида рада који више не могу да обављају послове своје струке и нивоа образовања.

Управљање људским ресурсима ће се у наредном периоду фокусирати на препознавање и афирмацију организационих и управљачких приоритета у процесу модернизације ЈП ЕПС. У циљу привлачења младих висококвалификованих кадрова, ЈП ЕПС је склопио споразуме о сарадњи са високошколским установама који образују профиле стручњака најпотребније овом предузећу. Ови споразуми, у складу са потребама и могућностима предузећа, омогућавају стручну праксу студената свих година студија у свим деловима ЈП ЕПС, као и сарадњу на пројектима. Наведене активности ће се наставити и у наредном периоду, а упоредо са тим и учешће ЈП ЕПС у међународној размени студената омогућавањем стручне праксе страних студената посредством ИАЕСТЕ Србија, што иначе чинимо већ дуги низ година.

Са друге стране, редовне потребе за запосленима који најбоље могу одговорити реализацији постављених циљева ЈП ЕПС, попуњавање се примарно интерним конкурсима уважавајући квалификације, преференције, искуство и постигнуте резултате запослених.

ЈП ЕПС наставља дугогодишњу сарадњу са средњим стручним школама обезбеђујући ученицима услове за обављање практичне наставе и наставе у блоку, а активно смо се укључили и у Програм дуалног образовања. Потребне за стручним оспособљавањем и усавршавањем запослених, поред досадашњих начина који се огледају у упућивању на отворене обуке и стручне скупове у земљи и иностранству, стицању и обнављању лиценци, задовољавање се и ангажовањем сопствених ресурса и организовањем интерних обука, радионица и презентација.

Посебан вид стручног оспособљавања и усавршавања предвиђен је за увођење у посао извршилаца за потребе новог блока Б-3 ТЕ КО Костолац. Табеларни преглед потребних радних места са бројем извршилаца и детаљи везани за обуке и увођење у посао ових извршилаца дати су у Прилогу 1 Број запослених - Политика запослености.

11. Стручно оспособљавање и усавршавање

Развој запослених у ЈП ЕПС је у функцији остварења циљева предузећа, у складу са његовом мисијом и визијом. Реализује се кроз стручно оспособљавање и усавршавање запослених на основу препознатих потреба за унапређењем њихових знања и вештина, ради оптимизације радних процеса и остваривања добрих пословних резултата.

ЈП ЕПС ће и у наредном периоду улагати у развој својих запослених.

Планирана је реализација обука, превасходно у техничко-технолошкој, а потом и корпоративној, економско-финансијској и областима безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине. Знатан удео имају интерне обуке прописане интерним актима за запослене у производњи угља и производњи енергије: обуке за безбедан и здрав рад, основне и периодичне обуке запослених у електранама и на коповима, обуке из противпожарне заштите, прве помоћи и сл. Оне се реализују сопственим ресурсима (инструктори у огранцима) и не производе додатни трошак. У ову категорију (без додатних трошкова) спадају и интерне радионице и обуке које се одржавају у склопу одређених пројеката.

Осим тога, наставиће се са упућивањем запослених на стручне скупове које се баве темама из области у којима су ангажовани у ЈП ЕПС. Значајан број наших стручњака су аутори и коаутори стручних радова које излажу на саветовањима, семинарима и конференцијама, а од посебне важности је упознавање са актуелним прописима и новинама у струци, што ови догађаји омогућавају.

И у наредном периоду, за запослене на радним местима на којима се захтева поседовање лиценце или стручног испита, биће омогућено финансирање испуњавања овог услова.

Планирана средства за стручно оспособљавање и усавршавање запослених

ЈП ЕПС	RSD			
	Обуке	Стручни испити и лиценце	Стручни скупови	Укупно
2023. година	26.011.350	12.565.736	12.887.594	51.464.680
2024. година	26.011.350	12.565.736	12.887.594	51.464.680
2025. година	26.011.350	12.565.736	12.887.594	51.464.680

Приказана расподела између различитих видова стручног усавршавања унутар пројектованог буџета базирана је на потребама евидентираним за 2023. годину. Међусобни однос приказаних категорија у погледу њихове заступљености у пројектованом буџету за 2024. и 2025. годину се може променити услед нових приоритета и с тим у складу, нешто другачије препознатим потребама за стручним усавршавањем запослених.

ЈП ЕПС је посвећен континуираном, планском и сврсисходном улагању у иновирање знања и вештина запослених, јер је развој људских ресурса предуслов за унапређење пословања предузећа. Истовремено, улагањем у стручно оспособљавање и усавршавање запослених, стварају се услови за квалитетну замену извршилаца на свим нивоима, у условима високог одлива кадрова подстакнутог вишегодишњим програмом отпремнина за превремени одлазак.

Детаљније у прилогу 17

12. Пословни информациони систем

Како је корпоративизација ЈП ЕПС, односно његова реорганизација и консолидација, чврсто повезана са обезбеђењем потребне информатичке и комуникационе инфраструктуре, основни циљеви и задаци у периоду 2023-2025 година су:

- Наставак имплементације SAP ERP система као базичног пословно информационог система у све организационе делове према стратешкој мапи пута
- Пуна имплементација SAP HCM модула за управљање организацијом, кадровима и обукама и обрачун зарада на нивоу ЈП ЕПС
- Наставак имплементације јединственог информационог система за обрачун и наплату ЕЕ (билинг) за ЕПС снабдевача
- Наставак имплементације МДМ пројекта – успостављање јединствених шифарника пословних партнера, материјала, услуга, постројења и опреме за ЕПС
- Наставак имплементације и надоградња јединственог информационог система за управљање пословном документацијом
- Центриализација и консолидација лиценци и услуга подршке за Oracle софтверске производе у комбинацији са консалтинг услугама имплементације нових производа
- Пуна примена имплементираних сервиса и „корпоративног имиџа“ након реализације пројекта унапређења основне ИТ инфраструктуре, и интеграције свих запослених и организационих делова у систему ЕПС у јединствену доменску организацију и корпоративни систем за размену електронске поште, коришћењем најновијих Microsoft серверских и cloud технологија
- Консолидација комплексне и изоловане ИКТ инфраструктуре и изградња поуздане и високо доступне инфраструктуре јединственог Дата центра у систему ЕПС уз коришћење најновијих информатичких технологија и решења за виртуализацију, као кључан корак у оквиру Стратегије унапређења ефикасности и продуктивности ИКТ
- Унапређење система корпоративне безбедности за сегменте ИКТ система и података
- Унапређење система за подршку аналитици и пословном извештавању која треба да обухвати како финансијске извештаје, тако и различите показатеље успеха који се односе на делатности производње угља, производње енергије, трговине и снабдевања електричном енергијом.
- Одржавање и надоградња система за повезивање пословних апликација и сервиса, Enterprise Service Bus платформа, базирана на Oracle технологији. За реализацију интеграционих пројеката убудуће ће се користити OSB платформа, која представља централизовано место интеграција свих апликација и извора података.

Детаљније у прилогу 12

13. План финансијског резултата

Финансијски резултати за период 2023-2025.г. планирани су на основу макроекономских претпоставки, планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, историјских података и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Расподела добити, односно покриће губитака Јавног предузећа утврђују се у складу са законом. Јавно предузеће је дужно да део остварене добити по завршном рачуну за претходну годину, у висини и року који се утврђује законом, уплати у буџет Републике Србије, или да у складу са Законом о буџету Републике Србије, уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција

Уколико постоје расположива средства, део добити се може расподелити запосленима у Јавном предузећу на име учешћа у добити у складу са законом и Колективним уговором. Одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитака Јавног предузећа доноси Надзорни одбор, уз сагласност Оснивача.

Биланс Успеха

Пословни приходи

Пословни приходи су утврђени на основу планираног пласмана електричне енергије, угља за индустрију и широку потрошњу, топлотне енергије и технолошке паре и других производа и услуга по актуелним ценама.

Детаљније у прилогу 13

Планирани приход од електричне енергије за 2023.г. износи 488.049 мил.дин. и утврђен је на основу електроенергетског портфеља, актуелних цена електричне енергије за купце који имају право на гарантовано снабдевање, уважавајући одобрено повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 8% од 01. јануара 2023. године, важећих уговорених цена за комерцијално снабдевање, цена за испоруку електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивном и преносном систему од 132 €/MWh, тржишних цена за испоруке електричне енергије лиценцираним купцима и цена из уговора за испоруке електричне енергије ЕП РС, на основу одлуке о ценама системских услуга у Електроенергетском систему и на основу пројекције кретања цена на балансном тржишту. У оквиру прихода од електричне енергије је и приход од накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије. Законом о енергетици и Уредбом о енергетски угроженом купцу прописано је да се средства за остваривање права енергетски угроженог купца обезбеђују у буџету РС, а такође је прописан начин преноса тих средстава субјекту који обавља јавно снабдевање. Планирани приход од електричне енергије коригован је за ефекте попушта у цени електричне енергије за категорију потрошње „домаћинство“ у висини од 5% рачуна за редовно плаћање електричне енергије као и за попусте за рационалну потрошњу. Планирани приход од електричне енергије за 2024.г. износи 468.073 мил.дин, а за 2025. годину 468.384 мил.дин.

Планирани приход од електричне енергије за 2023. годину је у односу на процењени у 2022.г (353.500 мил.дин.) већи за 38%, услед очекиваних већих испорука и актуелних већих цена за испоруку електричне енергије.

Приход од угља за индустрију и широку потрошњу за 2023.г. износи 2.390 мил.дин.и утврђен је на бази планираних испорука из биланса угља и важећих цена угља утврђених Ценовником продајних цена угља од 07.06.2022. и Одлуком НО о ценама угља за поједине категорије потрошача у складу са Закључком ВРС од 12. јануара 2023.г. којим су препоручени услови за снабдевање угљем појединих привредних субјеката, као и за потребе буџетских корисника и јавних комуналних предузећа.

Уколико директор ЈП ЕПС донесе нови ценовник за продају угља по асортиманима за 2023. годину, он ће се примењивати од дана доношења одлуке. Билансом производње угља детаљно су утврђени сви елементи производње и пласмана угља.

Детаљније у прилогу 3

Приход од топлотне енергије и технолошке паре (за 2023.г. 3.658 мил.дин. за 2024.г. 3.377 мил.дин. и за 2025.г. 3.377 мил.дин.) утврђен је на бази планираних испорука и цена. Планирани приходи од топлотне енергије и технолошке паре за 2023. годину су у односу на процењене за 2022.г (2.249 мил.дин) већи за 63%, на основу сагледаних потреба и уважавајући ангажовање капацитета за производњу електричне енергије, на основу које је планирана производња топлотне енергије и технолошке паре.

Приход од донација и субвенција (за 2023.г. 1.073 мил.дин. за 2024.г. 876 мил.дин. и за 2025.г. 877 мил.дин.) односи се на приходе од активирања опреме и резервних делова по добијеним донацијама у ранијим годинама, као и на рефакцију акцизе. Приход од донација и субвенција за 2023. годину је у односу на процењени за 2022.г (898 мил.дин) већи за 20%.

Остали пословни приходи (за 2023.г. 3.237 мил.дин. за 2024.г. 3.131 мил.дин. и за 2025.г. 3.147 мил.дин.) укључују продају осталих производа и услуга, приходе од закупнина, приходе од продаје пепела и друго. Планирани остали пословни приходи за 2023. годину су у односу на процењене за 2022.г (2.684 мил.дин) већи за 21%.

Пословни расходи

Планирани расходи су утврђени полазећи од производних планова, посебних програма, обавеза које проистичу из важећих законских прописа и уговорених обавеза, уважавајући принцип рационалног пословања.

Трошкови су планирани у складу са Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2023. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2023-2025. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, које је Влада усвојила Уредбом 05 Број: 110-7814/2022-1 од 20. октобра 2022.г. Трошкови, који су дефинисани Смерницама, планирани су највише до нивоа плана за 2022. годину.

Набавка електричне енергије (за 2023.г. 37.415 мил.дин., за 2024.г. 56.094 мил.дин. и за 2025.г. 51.515 мил.дин.) обухвата набавку електричне енергије на берзама електричне енергије у Републици Србији (SEEPX) и региону (HUPX, CROPEX), набавку од лиценцираних купаца, Електропривреде Републике Српске, повлашћених произвођача електричне енергије ван ЕПС-а и од ПД ЕПС Трговање.

Планирана набавка електричне енергије за 2023. годину је у односу на процењену за 2022.г (117.308 мил.дин.) мања због знатно мање набавке електричне енергије.

Уговори о откупу електричне енергије са произвођачима електричне енергије из обновљивих извора који немају статус повлашћеног или привремено повлашћеног произвођача, тзв. независним произвођачима, закључују се за најдуже једну календарску годину, односно са роком важења до 31. децембра календарске године за коју се закључују. Цена по којој ЈП ЕПС Огранак ЕПС Снабдевање откупљује електричну енергију од независних произвођача, утврђују се за календарску годину за коју се врши уговарање у висини интерне цене електричне енергије за испоруку електричне енергије између Управе ЈП ЕПС и Огранка ЕПС Снабдевање из Одлуке о интерним ценама електричне енергије и угља за ТЕ коју доноси директор ЈП ЕПС, а која важи на дан 1. децембра године која претходи календарској години за коју се врши уговарање.

У периоду који обухвата 2022.годину. и јануар 2023.године ЕПС је откупио количину од 2.001 MWh електричне енергије од независних произвођача по цени која одговара интерној цени електричне енергије по којој Управа ЈП ЕПС обезбеђује електричну енергију Огранку ЕПС Снабдевање. Ова енергија намењена је снабдевању крајњих купаца електричне енергије на отвореном тржишту. Откупна цена за 2023.годину износи 8,112 дин/kWh, док је у 2022.години износила 4,252 дин/kWh. ЕПС је за 2023.г. закључио уговоре о откупу електричне енергије са 16 независних произвођача. У претходној 2022.години је било 25 закључених уговора, 9 произвођача је раскинуло уговоре односно исте није потписало за 2023.годину.

Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије: Међусобни економски односи између ЈП ЕПС-а и ЕМС-а су планирани у складу са енергетским величинама исказаним у Електроенергетском билансу уважавајући актуелну цену приступа систему за пренос електричне енергије, као и на основу пројекције кретања цена на балансном тржишту за балансну енергију и балансно одступање.

ЕМС АД, ЈП ЕПС-у као учеснику на тржишту пружа услуге коришћења гаранција порекла енергије у складу са Правилима за издавање гаранција порекла а на основу Уговора о регистрацији закљученог између ЕМС АД и ЈП ЕПС. Гаранција порекла је електронски сертификат који на основу Уговора о регистру ЕМС АД издаје учесницима на тржишту и представља гаранцију природе и порекла енергије у сврху пружања доказа крајњем купцу да је одређени удео или количина енергије у зависности од случаја: 1) произведена из извора енергија на који се гаранција односи, 2) произведена коришћењем одговарајућег типа технологије, 3) електрана која је произвела има друге атрибуте на које се гаранција односи. За ову услугу су предвиђена средства у програму пословања за 2023, 2024. и 2025. годину, на нивоу од 2,2 милиона динара, 2,9 милиона динара и 3,7 милиона динара, респективно.

Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије и трошкови балансне енергије за 2023. годину од 23.821 мил.дин. су у односу на процењене за 2022.г (30.802 мил.дин) мањи за 23%, као последица планираног смањења цена у 2023.г. на балансном тржишту за балансну енергију и балансно одступање.

Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система утврђени су на основу планираног обима испоручене електричне енергије из Електроенергетског портфела уважавајући актуелну цену приступа

систему за дистрибуцију електричне енергије. Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система за 2023. годину од 93.276 мил.дин. су на нивоу процењених за 2022.г (92.948 мил.дин).

Материјал и гориво: Трошкови материјала и горива (за 2023.г. 110.184 мил.дин. за 2024.г. 33.906 мил.дин. и за 2025.г. 21.148 мил.дин.) утврђени су за производњу електричне енергије, угља, топлотне енергије и технолошке паре, остале производе и услуге, полазећи од специфичног утрошка, ЕЕП, Биланса производње угља и осталих производних планова. Трошкови течног горива и гаса су утврђени у складу са планираним обимом производње електричне енергије из термоелектрана, ТЕ-ТО и производње топлотне енергије и технолошке паре, планираног специфичног утрошка горива и процењених цена горива.

Трошкови материјала и горива за 2023.г. су у односу на процену за 2022.г (43.088 мил.дин) већи за 2,6 пута, као резултат већег планираног утрошка екстерног угља, течних горива и гаса, као и због кретања цена горива и материјала. Почев од 2024. овај трошак се значајно смањује због очекиване мање набавке екстерног угља.

Трошкови угља: Планирани трошкови угља за 2023. годину од 69.078 мил. динара су у односу на процену у 2022.г (16.229 мил.дин) већи за 4,3 пута, као последица веће планиране набавке екстерног угља у 2023.г.

Планирана је екстерна набавка угља за 2023.г. и то: 350 хиљ. тона из јамских рудника (ПЕУ) и 4.878 хиљада тона из увоза, у 2024. години 340 хиљ. тона из јамских рудника и 706 хиљ. тона из увоза и у 2025. години 410 хиљ. тона из јамских рудника.

У циљу обезбеђења набавке угља у складу са ЕЕП донети су следећи документи:

- Влада Републике Србије је 31. марта 2022. донела Закључак о прихватању Извештаја о потреби обезбеђивања производње електричне енергије набавком угља из земаља региона, у висини до 4 милиона тона који по техничким карактеристикама и квалитету одговара потребама термоблокова ЈП ЕПС у периоду од 1 априла 2022.г. до 31. децембра 2023.г. ради обезбеђења производње електричне енергије.
- Влада Републике Србије је 06. октобра 2022. године донела Закључак о прихватању Извештаја о потреби набавке до 66.000 тона калоричнијег угља из Индонезије, који по својим карактеристикама одговара потребама термоблокова ЈП ЕПС у периоду 01. октобар 2022. године до 31. децембра 2022. године.
- Влада Републике Србије је 13. октобра 2022. донела Закључак о прихватању Извештаја о потреби набавке до 3 милиона тона угља који по техничким карактеристикама и квалитету одговара потребама термоблокова ЈП ЕПС од 01. новембра 2022. године до 31. децембра 2024. године ради обезбеђења производње електричне енергије.
- Влада Републике Србије је 20. октобра 2022. донела Закључак о прихватању Извештаја о допуни извештаја о потреби набавке угља из увоза ради обезбеђења производње електричне енергије. Набавком угља до 3 милиона тона, ће бити обухваћена и набавка угља 650.000 тона (топлотне моћи до 3.400kcal/kg, цена 163 USD/t, CIF Obrenovac) од компаније CHOHAN WORLD TRADE FZ LLE (према достављеној понуди).
- Влада Републике Србије је 17. новембра 2022. године донела Закључак о прихватању Извештаја о изменама Извештаја о потреби набавке угља ради обезбеђења производње електричне енергије набавком угља из увоза, Набавком угља до 3 милиона тона, ће бити обухваћена и набавка угља 650.000 тона по цени која је одређена на паритету ЦИФ Плоче (Хрватска) и/или Констанца (Румунија) од 104 USD/t за квалитет угља од 2900 - 3.400 kcal/kg (цена укључује FOB вредност угља, бродски превоз до луке Плоче и/или Констанце, премију осигурања) од компаније CHOHAN WORLD TRADE FZ LLE (према достављеној понуди).

Одржавање: Трошкови одржавања су планирани у износу од 36.592 мил.дин. за 2023.г., 34.630 мил.дин. за 2024.г. и 37.777 мил.дин. за 2025.г. и утврђени су на основу посебног програма који је саставни део програма пословања за период 2023-2025.г. Трошкови одржавања за 2023. годину су у односу на процењене за 2022.г (22.197 мил.дин) већи за 65%, како због раста цена добара, радова и услуга, као и због неопходности повећања погонске спремности производних капацитета.

Амортизација: Амортизација је планирана на основу процењене вредности основних средстава уз примену амортизационих стопа изведених из процењеног века трајања средстава и предвиђених ефеката корекција амортизације по основу активирања, набавке и отписа средстава.

Резервисања: Планом су предвиђена резервисања за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19, као и за судске трошкове и др.

Трошкови запослених План трошкова запослених за 2023. годину урађен је у складу са Посебним колективним уговором и законским прописима. План зарада је утврђен полазећи од планираног износа зарада за 2022. године, уважавајући одступања у 2023. години у односу на 2022. годину у броју запослених, могућем броју радних сати по месецима, распореду државних и верских празника и др. Остали трошкови запослених су планирани у складу са Посебним колективним уговором и другим актима који регулишу ову област, као и законским прописима. Исплата зарада ће се вршити у складу Законом о максималној заради у јавном сектору и другим законским прописима.

Планирани трошкови запослених за 2023. годину у износу од 49.659 мил.дин. су већи у односу на процену за 2022.г. (46.074 мил.дин.) за 8%, због планираног повећања броја запослених и повећања просечне зараде.

Детаљније у прилогу 9

Обавезе према држави: Обавезе према држави за 2023. годину су планиране у износу од 8.946 мил.дин. и обухватају: порез на имовину, накнаде за коришћење минералних сировина, накнаде за заштиту животне средине, накнаде за коришћење и заштиту вода и др. и планиране су у складу са важећим законским прописима и планираним условима привређивања и приспелим решењима надлежних органа.

Остали пословни расходи: Остали пословни расходи за 2023.г. су планирани у износу од 34.582 мил.дин., а утврђени су на основу сагледаног потребног обима услуга и радова. У оквиру ове позиције планирани су трошкови осигурања на основу претходних уговора и процењене висине премије (1.982 мил.дин), трошкови ПТТ услуга (1.556 мил.дин) који се највећим делом односе на трошкове разношења рачуна, транспортни трошкови (323 мил.дин), закупнине (1.838 мил.дин), комуналне услуге (560 мил.дин), банкарске услуге и платни промет (386 мил.дин), трошкови чланарина (512 мил.дин) и трошкови репрезентације (51 мил.дин).

Опредељујући утицај на ниво ових расхода имају остали материјални расходи и остале услуге (27.373 мил.дин), који обухватају услуге предузећа која су се издвојила из ЕПС-а (кроз трошкове обезбеђења и заштите објеката, трошкове услуга на изради учинака, трошкове одржавања административних и других непроизводних објеката...), ангажовање омладинских и студентских задруга, судске трошкове, трошкове заштите животне средине, безбедности и заштите на раду (*Детаљније у прилогу 16*), стручно образовање, трошкове услуга испитивања, анализа, израду техничке и пројектне документације, елабората и пројеката, интелектуалне услуге правних лица, трошкове по основу ангажовања приватних извршитеља, и друго. Планирано је да се у складу са Колективним уговором, обезбеде средства за финансирање активности Фонда солидарности, као и средства за здравствену заштиту запослених, што је такође трошак у склопу осталих материјалних расхода и осталих услуга.

У 2024. години остали пословни расходи су планирани у висини од 34.337 мил.дин., а у 2025.г. 34.912 мил.дин.

Пословни резултат

Програмом пословања за 2023.г. планиран је позитиван резултат из пословних односа у износу од 65,2 млрд.дин., а за 2024.г. позитиван резултат у износу од 95,1 млрд.дин. и за 2025.г. у износу од 108,9 млрд.дин.

Приходи и расходи од финансирања

Приходи од финансирања планирани су за 2023.г. у износу од 4,5 млрд.дин. (за 2024.г. 4,9 млрд.дин. и 2025.г. 5,2 млрд.дин.) и углавном се односе на приходе од камата.

Расходи финансирања планирани су за 2023.г. у износу од 12,7 млрд.дин (за 2024.г. 14,1 млрд.дин. и 2025.г. 15,4 млрд.дин.) и њихово кретање је условљено каматама и негативним курсним разликама које су проистекле из нивоа задужености ЕПС-а и предвиђеног раста девизних курсева.

Остали приходи и расходи

Остали приходи: Остали приходи су планирани за 2023.г. у износу од 0,6 млрд.дин (за 2024.г. 0,6 млрд.дин. и 2025.г. 0,7 млрд.дин.), а опредељујући утицај на ниво и кретање ових прихода има планирана наплата потраживања из ранијих периода.

Остали расходи: Остали расходи су планирани за 2023.г. у износу од 17,7 млрд.дин (за 2024.г. 17,3 млрд.дин. и 2025.г. 17,5 млрд.дин.). Највећим делом се односе на исправку вредности потраживања од купаца за електричну енергију (2023.г. 9,2 млрд.дин), трошкове запослених у ЈП са Косова и Метохије (2023.г. 6,1 млрд.дин.), стручно усавршавање, хуманитарне потребе, радничко спортске игре и др.

Планирана средства за пословање ЈП са КиМ износе 6.144 мил. дин. у 2023. години, и то:

- 6.044 мил.дин. за трошкове запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија и накнаде запосленима предузећа трећег круга са територије АП Косово и Метохија
- Поред трошкова запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија планирани су и други неопходни издаци за финансирање дела активности ових јавних предузећа у износу од 100 мил.дин.

Накнада зарада запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија је планирана у складу са политиком зарада која је утврђена за јавна предузећа и обрачунате су и планиране према следећем:

- Запосленима који су радно ангажовани и живе ван подручја АП КиМ у складу са ПКУ
- Запосленима који су радно ангажовани и живе на подручју АП КиМ зарада је увећана за 50%
- Запосленима који нису радно ангажовани у висини 60% зараде коју би остварили да раде.

Детаљније у прилогу 10

Укупан финансијски резултат

Програмом пословања за 2023. годину је планиран позитиван укупан финансијски резултат од 39,9 млрд. динара, позитиван резултат из пословних односа од 65,2 млрд.дин., негативан резултат из финансијских односа 8,2 млрд.дин. и негативан резултат из осталих односа од 17,1 млрд.дин.

У 2024.г. планиран је укупан позитиван финансијски резултат од 69,2 млрд.дин. и у 2025.г. позитиван финансијски резултат од 81,9 млрд.дин.

Финансијски резултати за период 2024.г. и 2025.г. планирани су на основу макроекономских претпоставки, планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, историјских података и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Биланс новчаних токова

Биланс новчаних токова је утврђен на основу елемената из планираног биланса успеха ЈП ЕПС, плана инвестиција и измирења доспелих обавеза. Динамика наплате прихода и плаћања усаглашена је са очекиваном динамиком прилива финансијских средстава и измирења обавеза.

Планирана наплата текуће фактуре

%

	2023.	2024.	2025.
Електрична енергија	96,4	97,4	97,4
Угаљ за индустрију и широку потрошњу	95	95	95
Топлотна енергија и технолошка пара	93	93	93
Остали пословни приходи	98	98	98

Планом је предвиђен минимални позитиван новчани ток (на крају 2023. године 2,3 млрд. динара, на крају 2024. године 1,2 млрд. динара и на крају 2025. године 1,3 млрд. динара), уз претпоставку обезбеђење кредита за ликвидност у 2023. и 2024.г. од по 23,6 млрд. динара.

ЈП ЕПС има проблеме везане за обезбеђење додатног задуживања, због све израженијег тренда код кредитних институција у земљи и иностранству да се уздржавају од финансирања не само термоенергетских активности повезаних са угљем, већ и финансирања било каквих активности компанија које су повезане са активностима базираним на угљу.

Да би се обезбедило одрживо пословање и избегли проблеми са неликвидношћу неопходно је да ЈП ЕПС добије значајна повећања цене електричне енергије за гарантовано снабдевање, да се обезбеди формирање цене за комерцијално снабдевање и губитке у дистрибутивној и преносној мрежи на тржишним принципима, као и да се обезбеди адекватна висина накнаде за подстицај обновљивих извора енергије.

Биланс стања

Биланс стања је утврђен на основу елемената из планираног биланса успеха ЈП ЕПС, плана новчаних токова и плана инвестиција, а у складу са законским прописима.

План прихода и расхода ЈП ЕПС

RSD мил	ЕЛЕМЕНТИ	Процена 2022.	План 2023.	План 2024.	План 2025.
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	362.370	499.395	478.811	479.162
I.1.	Приход од електричне енергије	353.500	488.049	468.073	468.384
I.2.	Приход од угља за инд.и широку потрошњу	1.865	2.390	2.390	2.390
I.3.	Приход од топлотне енергије и техн.паре	2.249	3.658	3.377	3.377
I.4.	Донације и субвенције	898	1.073	876	877
I.5.	Приходи од активирања учинака и робе	1.156	970	947	969
I.6.	Остали пословни приходи	2.685	3.237	3.131	3.147
I.7.	Приходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	16	18	17	19
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	419.661	434.182	383.753	370.232
II.1.	Трошкови набавке електричне енергије	241.058	154.512	177.824	170.278
	- Набавка електричне енергије	117.308	37.415	56.094	51.515
	- Трошкови приступа и кориш.система за пренос ел.ен.	30.802	23.821	27.213	24.332
	- Трошкови приступа и кориш.дистрибутивног система	92.948	93.276	94.517	94.431
II.2.	Трошкови материјала и горива	43.088	110.184	33.906	21.148
	- Трошкови материјала	2.393	3.998	4.709	5.011
	- Трошкови горива	40.695	106.186	29.197	16.137
	- Трошкови угља	16.229	69.078	15.442	2.485
	- Трошкови течног горива и гаса	24.467	37.109	13.755	13.652
II.3.	Одржавање	22.197	36.592	34.630	37.777
II.4.	Амортизација	35.856	36.695	39.947	41.517
II.5.	Трошкови запослених	46.074	49.659	51.238	52.701
II.6.	Резервисања	736	2.857	2.487	2.548
II.7.	Обавезе према држави	8.722	8.946	9.227	9.189
	- Порез на имовину	668	698	725	722
	- Накнада за коришћење минералних сировина	1.839	1.988	2.173	2.115
	- Накнаде за воде	2.119	2.287	2.259	2.168
	- Накнаде за загађење животне средине	2.436	3.152	3.240	3.356
	- Таксе	1.657	815	825	823
	- Остале обавезе према држави	4	5	5	5
II.8.	Остали пословни расходи	21.837	34.582	34.337	34.912
	- Осигурање	1.391	1.982	2.000	2.053
	- ПТТ услуге	1.419	1.556	1.766	1.771
	- Транспортни трошкови	239	323	312	321
	- Закупнине	893	1.838	1.918	1.972
	- Комуналне услуге	575	560	577	594
	- Банкарске услуге и платни промет	124	386	534	538
	- Трошкови репрезентације	21	51	51	52
	- Трошкови чланарина	369	512	523	534
	- Остали матер.расходи и остале услуге	16.807	27.373	26.655	27.078
II.9.	Расходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	93	154	157	161
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	7.517	4.498	4.946	5.219
III.1.	Приходи од камата	4.461	4.241	4.425	4.680
III.2.	Приходи од позитивних курсних разлика	2.997	138	399	415
III.3.	Остали приходи од финансирања	59	119	122	124
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	8.411	12.687	14.148	15.387
IV.1.	Камате	3.861	5.300	7.636	7.881
IV.2.	Негативне курсне разлике	4.350	5.895	6.181	6.252
IV.3.	Остали расходи финансирања	200	1.492	330	1.254
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	2.011	588	635	660
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	19.621	17.725	17.259	17.534
VII	ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-
VIII	ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-
A	УКУПАН ПРИХОД	371.897	504.481	484.392	485.041
B	УКУПНИ РАСХОДИ	447.693	464.594	415.160	403.152
A-B	Укупан финансијски резултат	-75.796	39.887	69.232	81.889
I-II	Резултат из пословних односа	-57.291	65.213	95.058	108.930
III-IV	Резултат из финансијских односа	-894	-8.190	(9.202)	(10.168)
V-VI	Резултат из осталих односа	-17.610	-17.136	(16.624)	(16.874)
VII-VIII	Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	0	0	-	-
	Порески расход периода	0	-	-	-
	Одложени порески расходи периода	14	-	-	-
	Одложени порески приходи периода	2.107	-	-	-
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	-73.702	39.887	69.232	81.889

План новчаних токова ЈП ЕПС-а

RSD мил.	почетно стање	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2023.	I-XII 2024.	I-XII 2025.
I Приливи из пословања (1+2+3)		34.166	45.049	41.113	44.779	48.333	46.419	34.365	39.008	38.567	35.507	45.110	45.250	497.666	492.204	469.808
1. Приливи од продаје робе и услуга		33.899	44.827	40.879	44.575	36.342	34.431	34.173	38.819	38.378	35.299	44.888	44.996	471.505	465.949	467.000
- електрична енергија		33.244	43.895	39.990	44.048	35.869	34.070	33.609	38.259	37.770	34.671	43.808	43.761	462.994	457.467	457.928
- остали пословни приход		654	932	889	527	474	361	564	560	608	628	1.080	1.236	8.512	8.481	9.072
2. Приливи од камата и хартија од вредности		267	222	234	204	191	189	192	189	189	207	223	253	2.561	2.655	2.808
3. Кредити од пословних банака		0	0	0	0	11.800	11.800	0	0	0	0	0	0	23.600	23.600	0
4. Прилив из интерних односа		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II Плаћања оперативних и других трошкова	0	35.903	38.173	36.105	35.681	33.597	32.695	33.059	31.371	34.702	35.076	36.509	35.065	417.936	373.235	363.165
- Материјал и гориво		9.161	12.074	10.359	8.236	6.484	6.455	6.863	6.885	10.159	10.786	10.948	8.686	107.096	33.906	21.148
- Набавка електричне енергије		1.798	2.127	1.447	1.631	173	177	182	192	192	197	214	1.168	9.499	23.195	15.339
- Трошкови приступа и коришћ дистрибутивног система		7.689	8.614	8.158	8.214	7.945	7.557	7.313	7.207	7.206	7.266	7.251	7.760	92.179	94.517	94.431
- Трошкови набавке електричне енергије ОИЕ		1.401	2.466	2.522	2.772	2.775	2.274	1.993	1.942	1.954	2.097	2.415	2.579	27.190	32.899	36.177
- Одржавање		1.657	1.804	2.066	3.017	4.348	4.468	4.236	3.708	3.481	2.786	2.498	2.524	36.592	34.630	37.777
- Укупни трошкови запослених		4.335	4.353	3.947	4.374	4.216	4.460	4.224	4.153	4.400	4.157	4.273	4.270	51.162	52.763	54.226
- Обавезе према држави		938	732	780	686	691	711	722	789	799	744	765	807	9.164	9.227	9.189
- Порез на добит и уплата оснивачу из добити		217	217	217	217	217	217	0	0	0	0	0	0	1.302	5.983	10.385
- Остали пословни расходи		2.886	2.914	2.910	2.898	2.905	2.809	2.821	2.813	2.793	2.950	2.953	2.930	34.582	34.337	34.912
- Трошкови ЕМС-а		1.500	1.636	1.865	1.830	1.774	1.765	1.836	2.002	2.041	2.008	2.263	2.412	22.933	27.213	24.332
- Камате		194	187	646	518	775	401	1.036	195	253	669	1.724	460	7.057	8.966	10.135
- Набавка основних средстава		3.148	72	198	267	352	393	845	514	425	429	176	405	7.224	5.948	6.004
- Трошкови за ЈП са Косова и Метохије		506	521	486	553	489	556	529	522	547	504	530	519	6.262	5.966	5.966
- Остали расходи		156	156	156	156	156	156	156	156	153	153	153	153	1.858	768	269
- Салдо ПДВ		318	300	349	314	298	297	303	294	297	330	347	391	3.836	2.917	2.875
III Салдо текућих прилива и плаћања (I-II)		-1.737	6.876	5.008	9.098	14.736	13.724	1.306	7.637	3.865	430	8.601	10.185	79.730	118.968	106.643
IV Међукомпанијски одливи		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13.676	6.838	6.838
V Измирење старог дуга		0	6.838	0	6.838	0	0	0	0	0	0	0	0	31.205	42.164	37.207
VI Отплате по кредитима и зајмовима		1.230	622	3.003	623	3.861	3.236	3.559	574	3.105	3.307	4.198	3.887	33.560	68.686	61.324
VII Месечни салдо плаћања текућих и старих обавеза		-2.967	-584	2.005	1.637	10.875	10.488	-2.252	7.063	760	-2.876	4.403	5.008	41.333	69.807	61.208
VIII Потребна сопствена средства за финансирање инвестиција		1.418	2.164	3.447	2.161	2.083	3.888	3.431	4.667	7.155	3.677	2.582	4.660	-7.773	-1.121	115
IX Укупан месечни салдо новчаних токова		-4.385	-2.748	-1.442	-524	8.792	6.600	-5.683	2.396	-6.395	-6.553	1.820	349		1.169	1.284
X Укупан кумулативни салдо новчаних токова	10.062	5.677	2.929	1.487	963	9.755	16.355	10.672	13.068	6.673	120	1.940	2.289			

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Процена на дан 31.12.2022.	План 31.12.2023.	План 31.12.2024.	План 31.12.2025.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	852.263	926.673	999.188	1.086.004
01	І. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	7.399	12.904	18.024	23.921
010	1. Улагања у развој	0004	0	0	0	0
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	5.284	10.789	16.485	22.883
013	3. Гудвил	0006	0	0	0	0
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007	2.115	2.115	1.539	1.039
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008	0	0	0	0
02	ІІ. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	837.082	904.979	971.393	1.051.037
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	321.866	321.866	321.866	321.866
023	2. Постројења и опрема	0011	355.454	377.475	399.376	425.473
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	340	13.187	25.396	40.945
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	144.481	177.510	211.690	250.073
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	106	106	106	106
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	7.738	7.738	7.738	7.738
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	7.097	7.097	5.222	4.837
03	ІІІ. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017	502	502	502	502
04 и 05	ІV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	7.279	8.288	9.268	10.543
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	4.512	5.521	6.801	8.076
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020	28	28	28	28
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021	0	0	0	0
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022	0	0	0	0
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023	2.137	2.137	2.137	2.137
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024	0	0	0	0
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025	0	0	0	0
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026	0	0	0	0
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	602	602	302	302
28 (део) осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028	0	0	0	0
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	0	0	0	0
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057+ 0058)	0030	131.307	127.020	123.075	124.176
Класа 1, осим групе рачуна 14	І. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	38.660	39.010	37.691	37.436
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032	30.571	30.771	30.268	30.154
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033	2.534	2.534	2.519	2.504
13	3. Роба	0034	1	1	1	1
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035	3.549	3.549	3.549	3.549
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036	2.004	2.154	1.354	1.228
14	ІІ. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037	0	0	0	0
20	ІІІ. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	65.033	68.168	69.668	70.908
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	63.779	66.779	67.104	67.104
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040	6	6	6	6
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041	2	996	2.246	3.446
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042	1.003	145	80	121
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043	243	243	231	231
21, 22 и 27	ІV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	14.911	14.911	11.906	11.906
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	11.454	11.454	9.454	9.454
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046	2.387	2.387	1.382	1.382
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047	1.070	1.070	1.070	1.070
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	354	354	354	354
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049	0	0	0	0
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0050	0	0	0	0
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051	325	325	325	325
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052	0	0	0	0
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053	0	0	0	0
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054	0	0	0	0
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055	0	0	0	0
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056	29	29	29	29
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	10.062	2.289	1.169	1.284
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	2.288	2.288	2.288	2.288
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059	983.570	1.053.693	1.122.263	1.210.180
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	269.220	269.220	269.220	269.220

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Процена на дан 31.12.2022.	План 31.12.2023.	План 31.12.2024.	План 31.12.2025.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	524.031	563.918	633.150	715.039
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	360.895	360.895	360.895	360.895
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403	0	0	0	0
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404	0	0	0	0
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	0	0	0	0
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	447.117	447.117	447.117	447.117
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407	2.981	2.981	2.981	2.981
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	22.595	62.482	131.713	213.603
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409	22.595	22.595	62.482	131.713
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	0	39.887	69.232	81.889
	VIII. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411	0	0	0	0
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412	303.595	303.595	303.595	303.595
350	1. Губитак ранијих година	0413	229.893	303.595	303.595	303.595
351	2. Губитак текуће године	0414	73.702	0	0	0
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415	148.574	198.587	205.645	212.288
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	35.033	35.573	35.573	35.415
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	11.903	12.144	12.144	11.986
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418	0	0	0	0
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419	23.129	23.429	23.429	23.429
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	113.541	163.013	170.072	176.873
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421	81	81	81	81
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422	0	0	0	0
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423	0	0	0	0
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424	29.715	14.113	15.172	16.192
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425	83.745	148.820	154.820	160.600
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426	0	0	0	0
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427	0	0	0	0
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428	0	0	0	0
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	66.237	66.237	66.237	66.237
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	8.872	18.741	25.703	34.966
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431	235.857	206.210	191.527	181.650
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432	0	0	0	0
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	52.805	42.165	37.207	37.207
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434	0	0	0	0
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435	0	0	0	0
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436	1	1	1	1
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437	22.962	17.507	17.507	17.507
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438	29.842	24.657	19.700	19.700
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439	0	0	0	0
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440	0	0	0	0
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	1.048	1.048	1.048	1.048
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0046 + 0447 + 0448)	0442	91.859	78.015	71.191	61.986
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443	263	95	109	114
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444	0	0	0	0
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	72.845	59.169	52.331	45.493
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446	17.909	17.909	17.909	15.336
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447	0	0	0	0
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448	842	842	842	1.042
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	88.398	83.233	79.676	78.343
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	70.328	67.912	65.299	63.965
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451	18.070	15.321	14.377	14.377
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452	0	0	0	0
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453	0	0	0	0
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	1.748	1.750	2.405	3.066
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455	0	0	0	0
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456	983.570	1.053.693	1.122.263	1.210.180
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	269.220	269.220	269.220	269.220

План прихода и расхода Огранак ЕПС Снабдевање

000 дин

ЕЛЕМЕНТИ	2023			2024			2025		
	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО
I ПОСЛОВНИ ПРИХОД	134.642.428	283.245.119	417.887.547	140.695.803	284.190.082	424.885.885	139.053.385	286.307.017	425.360.402
I.1. Приход од електричне енергије	133.752.312	282.244.643	415.996.955	139.810.168	283.194.382	423.004.550	138.160.375	285.302.817	423.463.192
I.2. Остали пословни приходи	890.117	1.000.476	1.890.592	885.635	995.700	1.881.335	893.009	1.004.200	1.897.209
II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	201.478.691	185.583.472	387.062.164	203.510.407	184.704.932	388.215.339	205.019.994	184.600.270	389.620.264
II.1. Трошкови набавке електричне енергије	194.248.554	183.007.067	377.255.621	198.853.170	182.258.809	381.111.979	200.253.630	182.172.912	382.426.542
- Набавка електричне енергије	131.142.136	151.322.083	282.464.219	134.634.481	150.539.997	285.174.478	136.149.635	150.415.690	286.565.326
- Трошкови приступа и кориш система за пренос ел.ен.	0	1.889.687	1.889.687	0	1.889.687	1.889.687	0	1.889.687	1.889.687
- Трошкови приступа и кориш дистрибутивног система	63.106.417	29.795.298	92.901.715	64.218.689	29.829.125	94.047.815	64.103.995	29.867.535	93.971.530
II.2. Трошкови материјала и горива	371.889	194.389	566.277	247.888	206.229	454.117	242.805	206.145	448.950
- Трошкови материјала	338.913	191.365	530.277	214.912	203.205	418.117	209.829	203.121	412.950
- Трошкови горива	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000
- Трошкови угља	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Трошкови горива и течног гаса	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000
II.3. Одржавање	254.333	162.417	416.750	250.857	109.143	360.000	402.743	82.257	485.000
II.4. Амортизација	101.027	113.013	214.040	115.227	128.898	244.125	121.233	135.617	256.850
II.5. Трошкови запослених	2.480.731	227.491	2.708.222	0	0	0	0	0	0
II.6. Резервисања	59.177	5.427	64.604	0	0	0	0	0	0
II.7. Обавезе према држави	19.783	22.131	41.914	20.060	22.440	42.500	20.060	22.440	42.500
- Порез на имовину	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Накнада за коришћење минералних сировина	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Накнаде за воде	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Накнаде за загађење животне средине	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Таксе	19.783	22.131	41.914	20.060	22.440	42.500	20.060	22.440	42.500
- Остале обавезе према држави	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.8. Остали пословни расходи	3.943.198	1.851.538	5.794.735	4.023.205	1.979.412	6.002.618	3.979.523	1.980.898	5.960.422
- Осигурање	13.626	1.250	14.875	13.821	1.267	15.089	14.023	1.286	15.309
- ПТТ услуге	676.125	741.575	1.417.700	776.254	847.846	1.624.100	776.440	847.960	1.624.400
- Транспортни трошкови	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Закупнине	74.196	6.804	81.000	98.928	9.072	108.000	98.928	9.072	108.000
- Комуналне услуге	1.191	109	1.300	1.191	109	1.300	1.191	109	1.300
- Банкарске услуге и платни промет	86.640	88.360	175.000	105.080	103.920	209.000	105.080	103.920	209.000
- Трошкови репрезентације	3.847	353	4.200	3.847	353	4.200	3.847	353	4.200
- Трошкови чланарина	30.268	2.776	33.044	31.637	2.901	34.538	31.637	2.901	34.538
- Расход по основу сервисних услуга	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Остали матер.расходи и остале услуге	3.057.305	1.010.312	4.067.617	2.992.447	1.013.944	4.006.391	2.948.377	1.015.298	3.963.674
II.9. Расходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	2.094.550	1.881.333	3.975.883	2.074.975	2.087.111	4.162.086	2.073.611	2.338.369	4.411.980
III.1. Приходи од камата	2.094.166	1.880.817	3.974.983	2.074.620	2.086.503	4.161.123	2.073.250	2.337.647	4.410.897
III.2. Приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.3. Остали приходи од финансирања	384	516	900	355	608	963	361	722	1.083
IV РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	278.580	53.160	331.740	222.984	15.078	238.062	223.002	15.109	238.111
IV.1. Камате	277.524	52.716	330.240	222.000	14.409	236.409	222.000	14.409	236.409
IV.2. Негативне курсне разлике	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV.3. Остали расходи финансирања	1.056	444	1.500	984	669	1.653	1.002	700	1.702
V ОСТАЛИ ПРИХОДИ	137.261	135.888	273.149	135.978	150.776	286.754	135.888	168.924	304.812
VI ОСТАЛИ РАСХОДИ	4.330.010	4.286.688	8.616.699	4.289.522	4.756.329	9.045.851	4.286.688	5.328.829	9.615.517
VII ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIII ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A УКУПАН ПРИХОД	136.874.240	285.262.340	422.136.580	142.906.756	286.427.969	429.334.725	141.262.884	288.814.310	430.077.194
B УКУПНИ РАСХОДИ	206.087.282	189.923.320	396.010.602	208.022.913	189.476.339	397.499.252	209.529.684	189.944.208	399.473.892
A-B Укупан финансијски резултат	-69.213.042	95.339.020	26.125.977	-65.116.157	96.951.631	31.835.473	-68.266.800	98.870.102	30.603.302
I-II Резултат из пословних односа	-66.836.263	97.661.646	30.825.383	-62.814.604	99.485.151	36.670.546	-65.966.609	101.706.747	35.740.138
III-IV Резултат из финансијских односа	1.815.970	1.828.174	3.644.143	1.851.991	2.072.033	3.924.024	1.850.609	2.323.260	4.173.869
V-VI Резултат из осталих односа	-4.192.749	-4.150.800	-8.343.549	-4.153.544	-4.605.553	-8.759.097	-4.150.800	-5.159.905	-9.310.705
VII-VIII Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	0	0	0	0	0	0	0	0	0

План прихода и расхода Огранка ЕПС Снабдевање за 2024. и 2025.год. приказани су без података о трошковима запослених, који су за ове две године планирани само на нивоу правног лица ЈП ЕПС.

14. Трговина и тржиште електричне енергије

Електроенергетски сектор Републике Србије је део Енергетске Заједнице установљене по начелима Европских заједница, потписивањем (2005.г.) и ратификацијом (2006.г.) Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ) између Европске заједнице и земаља Југоисточне Европе и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН.

Сагласно поменутом Уговору (Анексу I) и прописима које су највиша тела ове Заједнице донела, Република Србија је у међународно правној обавези да потпуно имплементира Упутство 2003/54 о унутрашњем тржишту електричне енергије и Правилник 1228/2003 о приступу електроенергетској мрежи ради прекограничних размена електричне енергије (са амандманима од 2006.г. које је усвојио Министарски савет (МС) ЕЗ одлуком 2008/02 из 2008.г.), као и Упутство за мере обезбеђивања сигурности снабдевања електричне енергије и инвестиција у инфраструктуру 2005/89 (одлука МС ЕЗ 2007/06 из 2007.г.).

Поред тога ЕУ је донела Директиву 2009/72 у јулу 2009. која се односи на заједничка правила за унутрашње тржиште електричне енергије којом се надомешћује, односно поништава директива 2003/54.

Формално је урађено:

1. Обезбеђена независност оператора дистрибутивног система од функција снабдевања електричном енергијом, а у складу са директивама ЕУ, као и израђена правила рада оператора електроенергетског система у циљу недискриминаторног понашања оператора преносног и дистрибутивног система.
2. Дефинисане категорије тарифних купаца електричне енергије који неће бити снабдевани од стране гарантованог снабдевача по регулисаним ценама а који нису домаћинства. Ове категорије купаца купују ел.енергију на тржишту ел.енергије у Републици Србији и самим тим су квалификовани купци.
3. Дефинисана је категорија малих купаца која поред домаћинстава могу да користе могућност снабдевања од стране гарантованог снабдевача по регулисаним ценама.
4. Дефинисан је модел и процедура којим ће се de facto отворено тржиште електричном енергијом – по принципу обавезности, са одређеним изузецима и са дефинисањем прелазног периода за такве купце. Истовремено, је уведена институција „резервног снабдевача“.
5. Формиран је оператор организованог тржишта који обавља делатност организовања и администрирања организованог тржишта електричне енергије и његово повезивање са организованим тржиштима електричне енергије других, пре свега суседних земаља, у складу са међународно преузетим обавезама на којим би се такође трговало електричном енергијом (обавеза АД ЕМС).

Остваривањем формирања тржишта електричне енергије, електроенергетском сектору се пружа могућност да испуњава дугорочне циљеве енергетске политике на корист свих грађана и привредних субјеката и омогући подизање енергетске ефикасности у свим деловима ланца производња-пренос-дистрибуција-снабдевање-потрошња електричне енергије, што директно доводи до смањења загађења животне средине и подизања ефикасности наше привреде.

Модел унутрашњег тржишта електричне енергије

Тржиште електричне енергије у Србији се састоји из:

- 1) билатералног тржишта електричне енергије;
- 2) балансног тржишта електричне енергије и
- 3) организованог тржишта електричне енергије.

Учесници на тржишту електричне енергије су:

- 1) произвођач електричне енергије;
- 2) снабдевач;
- 3) снабдевач на велико;
- 4) гарантовани снабдевач;
- 5) резервни снабдевач;
- 6) крајњи купац;
- 7) оператор преносног система;
- 8) оператор дистрибутивног система;
- 9) оператор затвореног дистрибутивног система;
- 10) оператор организованог тржишта – берза
- 11) номиновани оператор тржишта
- 12) Купац-произвођач
- 13) складиштар електричне енергије
- 14) агрегатор

Крајњи купац се према овом закону дели у три категорије:

- домаћинства
- мали купци (ово су крајњи купци, физичка, правна лица или предузетници који имају мање од 50 запослених и биланс стања или годишњи промет у износу до 10 милиона евра у динарској противвредности а купују електричну енергију за сопствене потребе и чији су сви објекти прикључени на дистрибутивни систем електричне енергије напона нижег од 1kV) и чија је потрошња у претходној календарској години до 30.000 kWh
- остали купци (привредни субјекти који нису мали купци, оператори преносног и дистрибутивног система).
- купац-произвођач је крајњи купац који је сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије прикључио на интерне инсталације, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;

Од 01.01.2015, сви крајњи купци су квалификовани у смислу да сами могу да бирају свог снабдевача на тржишту електричне енергије у Републици Србији. Право на гарантовано снабдевање од 01.07.2015 године имају само домаћинства и мали купци електричне енергије са годишњом потрошњом мањом од 30.000 kWh.

У априлу 2021. године, усвојен је нови Закон о енергетици

Битне карактеристике и најважније измене Закона о енергетици из 2021.г:

- Уведене су категорије купца-произвођача, агрегатора и складиштара електричне енергије
- Из Закона су брисане одредбе о обновљивим изворима енергије које су сада део посебног Закона
- Уведена категорија номиновани оператор тржишта електричне енергије (NEMO), тј. субјекта који је одређен за спровођење спајања дан унапред и унутардневног тржишта електричне енергије са суседним организованим тржиштима електричне енергије.

Овако промењен закон о енергетици се примењује од 30.04.2021. године.

Организовано тржиште електричне енергије

Организовано тржиште електричне енергије (берза електричне енергије у Србији - SEEPEX) отпочело је са радом 17. фебруара 2016. године. Тренутно се на берзи тргује само на сегменту дан-унапред тржишта.

У јуну 2019. године, на берзи ЕЕХ, у сарадњи са SEEPEX, започета је трговина финансијским фјучерсима за тржиште Републике Србије, где се финансијско поравнање врши на основу дан-унапред цена на SEEPEX. Ипак, ова трговина је могућа само за учеснике регистроване на ЕЕХ.

Трговина електричном енергијом ЈП ЕПС

Трговина електричном енергијом у циљу уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфеља (са циљем постизања максималног профита из расположиве примарне енергије угља и воде) ЈП ЕПС се обавља у Управи за трговину електричном енергијом, и на тај начин се омогућава приступ производње ЈП ЕПС тржиштима електричне енергија ("asset back trading") и за сада се не бави спекулативном трговином ("proprietary trading") куповине на једном тржишту и продаје на другом тржишту електричне енергије.

ЈП ЕПС намерава да тргује фјучерсима за електричну енергију на Европској енергетској берзи (ЕЕХ) електричне енергије у Лајпцигу, Немачка, након одобрења од стране надлежних државних органа. Основни циљ трговине фјучерсима за ЈП ЕПС би било осигурање од ценовних ризика у периодима када ЈП ЕПС купује или продаје значајне количине енергије.

Фјучерси којима се тргује на ЕЕХ берзи су стандардизовани и спадају у такозване робне деривате који представљају изведене финансијске деривате чија цена зависи од јединичне цене робе која служи као подлога, у овом случају то је цена 1MWh на дан-унапред (спот цена) на SEEPEX берзи електричне енергије у Србији.

Цене су изражене у еврима и на ЕЕХ и на SEEPEX берзи. Сваки фјучерс суштински представља обавезу да се одређена количина робе испоручи по некој унапред одређеној цени у неком тренутку у будућности. Трговина фјучерсима на ЕЕХ берзи се одвија преко мултилатералне трговачке платформе, по правилима берзе.

Важно је напоменути да се ради о фјучерсима са финансијским поравнањем, дакле нема физичке испоруке електричне енергије. Када фјучерс уговор истекне, уговорне стране не испоручују електричну енергију већ исплаћују једна другој разлику између уговорене цене и спот цене на тржишту. Као што се може закључити, трговина фјучерсима представља „zero-sum-game“, у смислу да се не ствара нова вредност, добитак једног је губитак другог.

Трговина електричном енергијом у периоду 2022–2024. се планира да се обавља и на билатералном тржишту електричне енергије и на организованим тржиштима како у Србији тако и на тржиштима електричне енергије у Европској Унији и Енергетској Заједници Југоисточне Европе.

На дан 30.03.2022, на тржишту електричне енергије у Републици Србији 41 компанија има потписан уговор о Балансној Одговорности са АД ЕМС и могу да тргују електричном енергијом.

Трговина електричном енергијом преко кћерке фирме ЕПС Трговање доо Словенија

Друштво регистровано дана 1. јула 2014. године и након што су испуњени предуслови за почетак обављања делатности трговине електричном енергијом и за пословање пуним пословним капацитетом у Мађарској, током 2015. године, Друштво се бавило трговином ел.енергијом за потребе уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфеља (ЕЕП) матичног предузећа, на тржишту у Мађарској у 2015. години (од 01. априла почела је трговина на берзи електричне енергије HUPX). Од 11.07.2017., ЕПС ТРГОВАЊЕ је почело да тргује и на берзама у Хрватској и Словенији.

Циљ је да се и током 2022, 2023. и 2024. године Друштво бави трговином електричном енергијом за потребе уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфеља (ЕЕП) матичног предузећа и на берзама ел. енергије у Мађарској, Хрватској и у Словенији.

ЕПС ТРГОВАЊЕ д.о.о, Словенија – је на организованом тржишту електричне енергије у Мађарској (берза електричне енергије – HUPX), Хрватској (берза CROPEX) и Словенији (берза BSP Southpool) – остварило је следећи обим трговања у претходном трогодишњем периоду и у текућој години :

- у 2019. години 897,0 GWh за 39,1 мил. € (продато 764,1 GWh, купљено 132,9 GWh)
- у 2020. години 814,3 GWh за 33,7 мил. € (продато 801,1 GWh, купљено 13,2 GWh)
- у 2021. години 713,2 GWh за 47,0 мил. € (продато 654,3 GWh, купљено 58,9 GWh)
- у 2022. години 263,7 GWh за 58,0 мил. € (продато 32,0 GWh, купљено 231,7 GWh)

Планирани обим трговине за наредни трогодишњи период је:

- у 2023. години 587 GWh за 104,4 мил. €
- у 2024. години 311 GWh за 57,9 мил. €
- у 2025. години 372 GWh за 55,7 мил. €

Балансно тржиште електричне енергије у Србији и учешће ЈП ЕПС

АД ЕМС је, као оператор преносног система и оператор тржишта, одговоран за балансирање система и обезбеђење системских услуга у електроенергетском систему у Републици Србији. Ступањем на снагу Правила о раду тржишта електричне енергије јануара 2013. године, уведен је концепт балансне одговорности на тржишту електричне енергије у Србији.

Балансна одговорност подразумева финансијску одговорност учесника на тржишту у случају одступања од пријављених дневних планова рада (план производње, план испоруке крајњим купцима и план размена са осталим снабдевачима).

У складу са Законом и полазећи од наведених Правила, балансна одговорност крајњих купаца за сва места примопредаје на преносној и дистрибутивној мрежи, пренета је на снабдевача, закључењем уговора о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем или закључењем уговора о преносу балансне одговорности. Свака балансно одговорна страна је у обавези да потпише Уговор у балансној одговорности са АД ЕМС.

Унутар Групе ЕПС, балансно одговорна страна је ЈП ЕПС – Управа за трговину електричном енергијом за све чланове своје балансне групе, тј. огранке за производњу, крајње купце (регулисано и слободно тржиште) као и за ЕПС Дистрибуцију (на основу закљученог уговора о потпуном снабдевању).

За потребе одржавања баланса између укупне производње, потрошње и пријављених блокова размена електричне енергије унутар своје регулационе области, у складу са Уговором о учешћу у балансном механизму потписаним са ЈП ЕПС, АД ЕМС као оператор преносног система, ангажује балансне ентитете секундарне и терцијарне регулације. Терцијарна и секундарна регулација се активира према редоследу ангажовања баланских ентитета који оператору преносног система достави ЈП ЕПС. Такође, АД ЕМС има право да ангажује хаваријску енергију (уговорну резерву) у складу са уговорима са суседним операторима преносних система за потреба балансирања система.

ЈП ЕПС је доминантни учесник на балансном тржишту у Србији у смислу производње и, за сада, једини потписник Уговора о учешћу у балансном механизму. Први уговор је ЈП ЕПС, као балансно одговорна страна, потписао за рачун својих зависних привредних друштава за производњу електричне енергије као

балансних ентитета у 2013, док је важећи уговор потписан у фебруару 2016. у складу са статусним променама у ЕПС Групи.

Активирана енергија за потребе балансирања система у 2022. години, из балансних ентитета ЈП ЕПС, износила је 832 GWh (409 GWh за регулацију навише и 423 GWh за регулацију наниже) и укупан нето приход ЈП ЕПС по овом основу износио је око 43,7 милиона еура. С друге стране, по основу балансне одговорности, ЈП ЕПС је имао нето трошак око 48,8 милиона еура за балансна одступања чланова своје балансне групе.

Према плановима за 2023-2025, очекује се ниво ангажовања балансне енергије у износу од 1.020 до 1.260 GWh на годишњем нивоу, док је нето приход по овом основу пројектован на 37,4 милиона евра за 2023 годину, и 42,7 односно 37 милиона евра у 2024-2025. години. Нето трошак по основу балансног одступања је планиран на годишњем нивоу од око 36,2 милиона евра за 2023. годину, и око 42, односно 37 милиона евра у 2024-2025. години

У периоду 2023-2025, планиран је значајан ниво производње електричне енергије повлашћених произвођача (ОИЕ), пре свега ветропаркова. Укупна планирана количина за откуп од ОИЕ је:

- у 2023. години, 2.080 GWh, од тога 1.050 GWh из ветропаркова
- у 2024. години, 2.343 GWh, од тога 1.070 GWh из ветропаркова
- у 2025. години, 2.620 GWh, од тога 1.216 GWh из ветропаркова

Укупан тренутни инсталисани капацитет у ветропарковима који су део БОС ЈП ЕПС износи 397 MW и то су ветропаркови који су у систему фид-ин тарифе. У 2024, очекује се почетак рада ЈП ЕПС-овог ветропарка Костолац (планирана снага 73 MW), док постоје најаве да ће 200-300 MW у ветропарковима осталих инвеститора бити у пробном раду у периоду 2024-2025.

Према Закону о коришћењу обновљивих извора енергије (ОИЕ), ЈП ЕПС као гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност и сноси трошкове балансирања за произвођаче електричне енергије из обновљивих извора који су у систему фид-ин тарифе, до истека подстицајног периода, што је свакако била обавеза ЈП ЕПС и према претходним законским решењима.

Значајна промена у Закону о коришћењу ОИЕ је и да ЈП ЕПС преузима и балансну одговорност за произвођаче из ОИЕ који су у систему тржишне премије или су ван система подстицаја (формално могу да пренесу балансу одговорност и на друге балансно одговорене стране, али то није реално да се деси), до успостављања ликвидног организованог унутардневног тржишта електричне енергије. У јануару 2023. године, започета је нова јавна расправа од изменама постојећег за Закона о ОИЕ, које ипак предвиђају да ће ЈП ЕПС преузети балансну одговорност само за произвођаче из ОИЕ који су у систему подстицаја.

Произвођачи из ОИЕ, по правилу имају значајна одступања производње од планиране, и стога то може довести до пораста трошкова балансног одступања за ЈП ЕПС, поготово имајући у виду нове обавезе ЈП ЕПС према Закону о коришћењу ОИЕ.

ЈП ЕПС - Послови управљања ЕЕП континуално анализирају утицај планиране и реализоване производње ветропаркова на финансијски резултат ЈП ЕПС на балансном тржишту.

15. Мере економско-финансијске консолидације

Цене електричне енергије

Законским одредбама које су усклађене са трећим пакетом европских директива којима се, између осталог, регулише и тржиште електричне енергије и природног гаса, предвиђено је да Агенција за енергетику Републике Србије, сваке године анализира потребу регулисања цена електричне енергије за гарантовано снабдевање, односно утврди да ли су се стекли услови да се престане са регулацијом цена електричне енергије за домаћинства и мале купце. На основу урађених анализа АЕРС је закључио да у условима када регулисана цена електричне енергије за гарантовано снабдевање знатно заостаје за тржишном ценом која би била стимулативна и за друге снабдеваче и када се велики број становника налази у условима апсолутног и енергетског сиромаштва, без обзира на расположивост електричне енергије у региону, као и расположивост преносних интерконективних капацитета, укидање регулације ових цена није прихватљива опција обзиром на последице и ризике које таква одлука са собом носи.

Да би се регулација цена за гарантовано снабдевање могла укинути, неопходно је да се крене, са постепеним смањивањем и елиминисањем разлике између регулисаних и тржишних цена електричне енергије, обезбеди већа обухватност заштите енергетски угрожених купаца и у том циљу унапреди Уредба за заштиту енергетски угрожених купаца. Истовремено, треба припремити сва неопходна акта и алате за ефикасније функционисање малопродајног тржишта. Такође, услед утицаја пандемије на привредну активност у 2021. години, значајног раста цене електричне енергије на тржишту електричне енергије у другој половини 2021. године и 2022. године и очекиваних негативних ефеката у наредном периоду, сходно томе и ризика од увећаног броја купаца електричне енергије на гарантованом снабдевању који могу имати значано мања примања, расте значај регулисања цена електричне енергије на гарантованом снабдевању.

АЕРС је дао сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 8% у просеку од 01. јануара 2023. године.

ЈП ЕПС ће извршити анализу економско финансијског положаја и кретања тржишних цена на основу које ће се дефинисати даља политика цена и покренути иницијативу код АЕРС за корекцију цена електричне енергије за наредни период. Смањењем разлике између тржишне цене и цене електричне енергије за гарантовано снабдевање ублажили би се ризици везани за недостатак финансијских средстава, а тиме би се омогућио развој и реализација планова развоја и планова инвестиција.

Наплата електричне енергије

У наплати потраживања ЈП ЕПС је остварио значајне резултате и напредак у последњих неколико година захваљујући упорном и континуираном раду на примени законом прописаних мера за принудну наплату као што су опомињање неплатиша, обуставе испоруке електричне енергије, покретање поступка извршења, реализација средстава обезбеђења плаћања итд. У наредном периоду ће се наставити са активностима на одржавању високог степена наплате електричне енергије, која ће омогућити да предузеће постане профитабилније и ликвидније. Да би се постигли ови циљеви неопходно је континуирано спроводити мере које се односе на поштовање рокова измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, поштовање резервног снабдевања од 60 дана, увођење јединственог система обрачуна и наплате, централизацијом уговора о продаји електричне енергије.

Број запослених

Дефинисање краткорочне и дугорочне стратегије ЈП ЕПС у условима либерализованог тржишта електричне енергије, заједно са реализацијом целовитог реструктурирања ЈП ЕПС, условиће извесне измене организационе структуре и броја запослених.

Планирана динамика запошљавања у периоду 2023-2025., извршиће се у складу са важећим законским и подзаконским актима којима се уређује ова област.

Планирани број запослених уважава захтеве производних процеса и пословања у функцији реализације електроенергетског биланса и предвиђених програма рада и развоја. Угроженост производних процеса посебно је изражена у производним огранцима, обзиром да највећи број запослених који је напустио ЈП ЕПС у претходним годинама чине запослени који су обављали послове на производним радним местима са бенефицираним радним стажом и испуњавали услове за превремену пензију, а који су били директно ангажовани на пословима производње електричне енергије, производње угља и одржавања дистрибутивног система. Постојећи дефицит радне снаге директно утиче на све већи број повреда на раду, што додатно смањује број извршилаца на системима. За потпуно искоришћење производних капацитета, постизање задатих планова производње и обезбеђење адекватног нивоа заштите на раду и заштите од повреда на раду, неопходно је обезбедити потребан број извршилаца са адекватним квалификацијама. У том смислу, политика обнављања и занављања кадрова реализоваће се кроз конкретне активности и заједничке програме, увек у складу с потребама процеса рада и циљевима достизања оптималног броја, квалификационе и старосне структуре запослених.

Планиране иницијативе за повећање ефикасности са процењеним улагањима и уштедама

Једна од основних компоненти дугорочне стратегије компаније је рационализација трошкова пословања кроз континуирано унапређење оперативне и енергетске ефикасности. Квантификација смањења специфичних оперативних трошкова, могућа је кроз ефекте препознатих мера у процесима појединачних и делатности у ланцу. У складу са тим, у периоду 2023 - 2025. планирано је низ мера:

• У пословима производње угља

Дати пројекти су предвиђени пројектом „Унапређење ефикасности и продуктивности ЕПС“ (који је урађен од стране BCG), њихова реализација је у највећем броју покренута и даљи ток је планиран према трогодишњем програму и плану ЈП ЕПС. Због пандемије COVID 19 израда и реализација већине пројеката је померена за наредне године, што даље пролонгира саму израду и очекиване уштеде применом датих пројеката

- Инвестиције у унапређење ефикасности Колубара Прераде од око 5 М€ са ефектима од замене железничког транспорта равног угља од Погона „Сува сепарација“ до РЈ „Мокра сепарација“ трачним транспортерима, донеће годишње уштеде од око 3 М€. Реализација пројекта је започета потписивањем Уговора 17.03.2021. године,. Прва фаза (набавка и комплетирање опреме) 30% је завршена, друга фаза имплементације у погон Прераде 70% биће урађена током годишњег ремонта у Колубара Прерада мај / јун 2023.
- Јавна набавка за "Студију изводљивости повећања степена аутоматизације на површинским коповима ЈП ЕПС" је пребачена у Канцеларију за трансформацију и покренута је. Рок за израду студије је 12 месеци од потписивања Уговора. Инвестиција за дати пројекат процењена је на око 19 М€. Предвиђена је за набавку опреме за повећање нивоа аутоматизације у оквиру поља, који се

састоји од неколико подпројеката. Реализација и уштеда, на основу овог пројекта, касниће у односу на првобитно предвиђен период, пошто се касни са израдом Студије изводљивости.

- Повећање укупне искоришћености постојећих система за ископавање кроз три подпројекта: Побољшање праксе експропријације, Повећање расположивости машина помоћне механизације и Побољшање путне мреже на површинским коповима за период 2020 – 2022. предвиђало је уштеде од око 20 М€ годишње, уз укупне инвестиције од око 28 М€. Планиране уштеде сачекаће реализацију потребних инвестиција према плану ЈП ЕПС.
- „Студија изводљивости унапређења процеса одржавања рударске механизације увођењем система агрегатне замене“ је завршена и усвојена на Стручном савету ЈП ЕПС-а 03.09.2021. године. Ефекат мера унапређења инвестиционог одржавања кроз агрегатну замену делова, са процењеним инвестицијама од 15 М€ за Колубару и 5 М€ за Костолац, се може очекивати у наредном периоду када почне реализација пројекта на основу смерница и мера из урађене Студије.
- Енергетска ефикасност применом еколошког система за управљање квалитетом угља, укупне вредности пројекта 74 М€. По завршетку пројекта укупни ефекат се очекује кроз уштеде од 36,8 М€/год. Систем за хомогенизацију угља је завршен и тренутно се отклањају недостаци.

У ЗПП 2023-2025 унете су још две теме које се тичу повећања ефикасности, а након њихове израде, добиће се вредности потребних улагања са ефектима уштеде.

- Анализа могућности примене технологије рударство 4.0 на површинским коповима ЈП ЕПС
- Анализа ефеката примене пројектованих и изведених мера предодводњавања и одводњавања на ефикасност рада површинских копова ЈП ЕПС-а

Планирана су средства за потребну документацију, тако да се у наредном периоду очекује израда наведених анализа.

• У пословима производње електричне енергије

Иницијативе за уштеде у енергетском сектору у домену техничких послова производње енергије:

1. смањење дужине трајања планских застоја (ремонта) - повећање ефикасности организације ремонтних активности; стална мера скраћења трајања стандардних ремонта уз задржавање квалитета и квантитета ремонтних радова.
2. смањење броја и дужине трајања непланских застоја и парцијалних испада (кварова и смањења снаге производних јединица услед недостатака на опреми); стална мера која се спроводи повећањем квалитета изведених ремонтних радова, набавком опреме високог квалитета и извођењем интервентних радова у континуитету.
3. смањење сопствене потрошње енергије у објектима огранака:
 - 3.1 оптимизација и аутоматизација HVAC (грејања, вентилације и климатизације), смањење сопствене потрошње појединих хидроелектрана променом начина грејања објеката у кругу ХЕ (топлотне пумпе и сл.) као и прелазак са грејања на течно гориво (ХЕ Ђердап 1) на неки други ефикаснији начин грејања (топлотне пумпе и сл.),
 - 3.2 уградња штедљивих сијалица, сензора осветљења, увођење аутоматског управљања осветљењем,
 - 3.3 замена опреме модернијом и ефикаснијом са мањом сопственом потрошњом приликом реализације капиталних ремонта и ревитализација,
 - 3.4 анализа сопствене потрошње на ХЕ у ЈП ЕПС и израда смерница за потребе извештавања и билансирања производње на ХЕ.

4. увођење централизованог управљања производњом:

4.1 наставак примене пројекта ПРОТИС,

4.2 примена софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте за блокове ТЕНТ А3, А5 и А6

4.3 интеграција осталих система и пројеката у ПРОТИС:

- дијагностичког центра,
- ХИС: Дрина, Ђердап, Власина, Пирот,
- праћење и контрола сопствене потрошње термоелектрана (ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ Костолац А и ТЕ Костолац Б),
- интеграција софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте блокова ТЕНТ Б1 и Б2 (друга фаза пројекта)
- интеграција софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте блокова ТЕКО Б1 и Б2 (трећа фаза пројекта)
- даљинско управљање напонима (услуга која ће се наплаћивати ЕМС АД, а која ће ЕМС АД послужити за смањење губитака у ЕЕС-у, потписана иницијатива ЕМС – ЕПС за реализацију овог пројекта)

4.4 реализација Пројекта ЦДС (у надлежности послова трговине електричном енергијом) – функционална надградња постојећег у централни диспечерски центар ЈП ЕПС и његово повезивање са ПРОТИС,

4.5 реализација Пројекта интегралног управљања производњом (Производни централни диспечерски центар ЈП ЕПС у надлежности функције ПЕЕ, са процесним подацима прикупљеним у ПРОТИС и оперативним интерфејсима према централном диспечерском систему ЈП ЕПС и опционо НДЦ ЈП ЕМС, НДДЦ ОДС и будућим централизованим ДЦ за производњу угља),

• У пословима трговине електричном енергијом

- У периоду 2023-2025, унапређењем управљања ЕЕП и трговине електричном енергијом, омогућиће повећање прихода од око 7,5 М€ годишње. Укупне потребне инвестиције и трошкови одржавања износе око 5,5 М€ (укључујући улагање у централни систем за диспечинг производњом, централни систем за планирање електроенергетског портфела, информациони систем за трговину електричном енергијом и информациони систем за анализе тржишта).

• У пословима снабдевања електричном енергијом

- Повећање степена наплате применом мера обуставе испоруке електричне енергије, реализације средстава обезбеђења, подношење предлога за извршење, репрограмирања дуга великих дужника и раскид уговора код купаца код којих мере наплате не доносе резултате, а ефекти су обухваћени финансијским планом,
- Примена система електронских фактура и смањење трошкова доставе рачуна кроз доставу рачуна електронским путем,
- Омогућавање нових начина плаћања који ће додатно смањити трошкове наплате електричне енергије на наплатним местима,
- Наставак увођења јединственог система за обрачун и наплату донеће смањење трошкова одржавања.,

- Увођење и примена система за управљање односима са купцима (CRM) на комерцијалном тржишту, који би омогућио потпуну повезаност свих процеса који се воде у вези купаца чиме се смањује могућност грешке и уштеда кроз смањење употребе опреме и потрошног материјала.
- У корпоративним пословима
 - Одржавање и стално унапређење интегрисаних система менаџмента базираних на процесном приступу у оквиру пословних функција применом ИМС као кључног управљачког алата допринеће ефикаснијем пословању ЈП ЕПС, оптимизацији пословних активности и рационализацији трошкова ЈП ЕПС, уз континуирану примену захтева законске и техничке регулативе са циљем правовременог прилагођавања захтевима тржишта, надлежних државних органа, окружења и међународних институција, чиме ће се створити услови за профитабилну и добру пословну праксу у ЈП ЕПС,
 - Обједињени уговор за услуге мобилне и фиксне телефоније доноси уштеде од око 28 милиона РСД,
 - Обједињавање и израда ИМС документације у ИКТ областима на корпоративном нивоу, кроз усаглашавање Управе са огранцима, што ће допринети ефикаснијем пословању ЈП ЕПС, оптимизацији пословних активности и рационализацији трошкова ЈП ЕПС,
 - Одржавање и даље унапређење корпоративне ОСБ информатичке сабирнице, кроз израду додатних интерфејса за информационе системе кључних корисника из области послова производње енергије и угља, трговине ЕЕ, снабдевања ЕЕ, послова финансија и корпоративних послова, чиме се остварује принцип „један податак на једном централизованом месту, а користе га сви којима је потребан“; тиме се знатно ефикасније користе технички, људски и ресурси радног времена, што има знатног одраза и на финансијске показатеље.
 - ИКТ подршка на одржавању и унапређењу, и интеграцијама великих корпоративних пројеката у процесима производње енергије и угља, као и трговине ЕЕ: Централни диспечерски систем (CDS – *Central Dispatching System*), Централни систем планирања (CPS – *Central Planning System*), Информациони систем за подршку трговини електричном енергијом (ETRM – *Energy Trading and Risk Management System*), апликативни софтвер за предвиђање потрошње и кретање цена електричне енергије, ПРОТИС (производно-технички ИС).
 - Предиктивно одржавање производних објеката, предикција производње, кретања цена ЕЕ и потрошње ЕЕ коришћењем методе машинског учења (ML), чиме се, кроз аутоматску анализу, синтезу и обраду огромног броја података доприноси доношењу бржих и квалитетних одлука у тим процесима.
 - Наставак пројектовања и изградње интегрисаног информационог система у процесу производње угља, кроз имплементацију удаљених станица надзора и управљања у производним објектима и формирањем диспечерских центара у РБ Колубара, ТЕ-КО Костолац и на нивоу корпорације, у Управи.
 - Наставак активности и континуирана подршка информационих система и информатичких ресурса на одржавању и даљем унапређењу система за управљање електронским фактурама, и кроз додатне дубоке интеграције legacy софтвера.
 - Разграничење имовине и уношење уписаног неновчаног улога у „Електродистрибуција Србије“, д.о.о. Београд ради искњижења непокретности из пословних књига ЈП ЕПС и смањења пореза на имовину.

- Решавање питања имовине у јавној својини Републике Србије у складу са Законом о јавној својини ради смањења обавеза ЈП ЕПС. За део непокретности на којима се не може успоставити право својине ЈП ЕПС, у току 2016. и 2017. године, донета су два Закључка Владе о одузимању објеката јавне намене, на основу којих је ЈП ЕПС престало право коришћења, а самим тим и обавеза одржавања, обнављања и извршавања законских и других обавеза у вези са њима. Такође, на основу донетих закључака, потребно је да Републичка дирекција за имовину РС одреди новог корисника, што до сада није учињено. Потребно спровођење даљих активности на искњижењу предметних непокретности из пословних евиденција ЈП ЕПС.
- Наставак активности пред надлежним министарством у циљу доношења закључка за давање на коришћење и управљање непокретности ЈП ЕПС, на којима се не може успоставити право својине, у складу са Законом о јавној својини, а неопходне су за обављање делатности ради које је основано.
- Након доношења закључка о давању на коришћење, израда списка преосталих непокретности на којима није успостављено право својине ЈП ЕПС и које нису дате на коришћење ЈП ЕПС и спровођење активности у циљу доношења закључка Владе, на основу којег би се од ЈП ЕПС одзеле предметне непокретности, извршило брисање уписаног права и извршиле потребне промене у пословним евиденцијама.
- Разграничење имовине са оператором преносног и дистрибутивног система у складу са Законом о енергетици ради искњижења из пословних књига и смањења пореза на имовину.
- Током 2022. године спроведена је обједињена јавна набавка возила по принципу "старо за ново" и закључен уговор по ком се за вредност старих, економски неисплативих укупно 90 возила купују 4 нова теренска возила за потребе производње. Током 2023. године планиран је наставак обнове возног парка кроз обједињене набавке нових возила по принципу "старо за ново", као и набавке минималног потребног броја нових возила ниже и средње класе, која би заменила део продатих старих возила. Наведене активности довеле су до обнове и повећања ефикасности и економичности возног парка.
- Израда и усвајање корпоративних докумената ИМС Управе ЈП ЕПС и процедура за реализацију централизованих процеса на нивоу компаније, унапређење постојећих као и даља имплементација система менаџмента по одлуци највишег руководства ЈП ЕПС, примена захтева инфраструктуре квалитета посебно при дефинисању техничких спецификација у реализацији набавки и великих пројеката, евалуација имплементираних и подршка јединственом функционисању организације ЈП ЕПС. Пуна примена корпоративних докумената и правила ИМС Управе ЈП ЕПС смањиће број грешака у функционисању процеса, допринеће већој ефикасности и уштедама, у процесима инфраструктуре квалитета као што је процес управљања течним горивима нафтног порекла на локацијама огранака. Окончање процеса усаглашавања интегрисаних система менаџмента Огранака са Управом ЈП ЕПС, има за циљ заокружен и успостављен процесни приступ и јединствено поступање. Остваривање овог циља омогућава компанији да ефективно планира своје процесе и њихово међусобно деловање на оптималан и рационалан начин. Коначни циљ стицање групног сертификата за ЈП ЕПС, за последицу ће, између осталог, имати смањење трошкова екстерних провера у значајној мери. Посебне уштеде се могу очекивати применом система менаџмента енергијом у производним огранцима чије функционисање треба да буде у директној функцији остварења циљева енергетске ефикасности.
- Завршетак активности на трансформацији ЈП ЕПС-а у акционарско друштво и успостављање нове управљачке структуре предузећа као и нове организације послова и систематизације радних места. Као очекивани ефекти промене правне форме ЕПС из јавног предузећа у акционарско друштво препознати су: постизање максималне ефикасности пословања, успостављање ефикасног система управљања и вођења послова, рационалније коришћење

кадровског потенцијала и повољнији услови за ефикасније отварање и развој тржишта, као и остварење општих и посебних циљева дефинисаних Стратегијом државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије.

- Наставак активности на унапређењу корпоративног управљања у складу са искуствима из спроведених активности из Акционог плана корпоративног управљања за ЈП ЕПС од 27. фебруара 2019. године и у складу са Акционим планом Републике Србије за спровођење Стратегије државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије за период од 2021. до 2027. године.
- **У пословима финансија**
 - Подршка стабилизацији унифицираног САП ЕРП решења и наставак имплементације унифицираног САП ЕРП решења према претходно дефинисаном плану,
 - Подршка стабилизацији САП ХЦМ решења и наставак имплементације САП ХЦМ према претходно дефинисаном плану,
 - Наставак и континуирана подршка систему за управљање електронским фактурама чија је примена уредбом Владе Републике Србије планирана од 01.05.2022. године,
 - Наставак прилагођавања система за нови модел фискализације чија је примена уредбом Владе Републике Србије планирана од 01.05.2022. године,
 - Подршка имплементираном и централизованом систему за праћење јавних набавки (ЈАНА),
 - Подршка имплементираном и централизованом систему за управљање пословном документацијом (ФаДок),
 - Подршка и наставак имплементације унифицираног и хармонизованог шифарског система (пословни партнери, материјали, резервни делови и услуге),
 - Подршка интегрисаним системима „од набавке до плаћања“ (ЈАНА-фаДок-САП ЕРП),
 - Унапређење система за извештавање,
 - Усклађивање интерних аката и процедура.

16. Мере за стабилизацију пословања

Производња електричне енергије

1. Обезбеђење додатних количина угља за електране Огранка ТЕНТ

- Планиран је превоз угља из ПК Костолац за ТЕНТ А просечно око 90.000 т/месечно до краја марта 2023.
- Уговорене су додатне количине увозног угља из региона (БиХ, Румунија, Бугарска, Грчка, Македонија и Црна Гора) као и из Индонезије. Топлотна моћ угља из Индонезије је око 13.000 kJ/kg, те је предвиђен за мешање са колубарским лигнитом.

- На локацији ТЕНТ Б изграђено је привремено истоварно место за угаљ са баржи, као и постројење за контролисано мешање угља из Индонезије и Каменграда (БиХ) са колубарским лигнитом.
- На локацији ТЕНТ А расположива су четири привремена места за истовар угља са баржи (два су изграђена у последњих 6 месеци, а два датирају из 2014. године-увоз после поплаве). Додатне количине угља имају намену да надокнаде недостајуће количине из РБ Колубара и за поправљање квалитета угља из РБ Колубаре, да би блокови, на захтев диспечера за номиналном снагом, могли исту да остваре. До 31.01.2023 је испоручено око 1,55 милиона тона угља из увоза.

2. Набавка мазута и гаса

- У поступку је анексирање уговора за набавку додатних количина мазута, неопходног за повећање продукције котловских постројења при лошијем квалитету расположивог угља. У резервоарима ЈП ЕПС-а на дан 31.01.2023. године ускладиштено је преко 40.000 т мазута. Склопљени су нови уговори са НИС-ом за испоруку мазута током 2023. године. Расположиве и уговорене количине ће покрити потребе за мазутом током већег дела 2023. године.
- Снабдевање гасом је у складу са расположивим количинама које добијамо од Србијагаса и нису најављена ограничења испоруке до краја марта 2023. Планирано је ангажовање ТЕ-ТО на гас почетком грејне сезоне 2023/24. год.
- Сва три агрегата у ТЕ-ТО Панонске су погонски спремни (Зрењанин у претходних 10 година није радно ангажован). Извршен је пријем неопходне радне снаге за безбедну и поуздану експлоатацију ТЕ-ТО Панонске (ангажовање пензионера и новозапослених преко ПРОТЕНТ-а).

3. Текуће и ремонтно одржавање

Завршени су сви планирани ремонти у текућој години и сва постројења су погонски спремна. У току су припреме за ремонтну сезону 2023. године. Планирана средства за ремонтно и текуће одржавање су кроз ЗПП 2023-2025. повећана за 40%, како би се компензовао пораст цена рада, услуга и добара. Такође су у току припреме за капиталне ремонте 2023. (ТЕНТ А5) и 2024. године (ТЕКО Б1 и ТЕНТ А6) у којима ће се извести обимнији захвати на постројењима тих блокова.

На хидроелектранама су завршени планирани ремонтни радови, осим ХЕ Ђердап 1 агрегат А3 који је у ревитализацији од 01.09.2022. (трајање 13,5 месеци).

4. Костолац Б3 (350 MW)

Прва синхронизација блока са мрежом се очекује на јесен 2023 године. После пробног рада и свих потребних испитивања, могућа месечна производња овог блока ће бити око 200 GWh.

Производња угља

1. У току 2023. године биће спроведене следеће мера на стабилизацији, односно повећању производње угља:

- Откопавање заосталих количина угља у лежишту дисконтинуалном технологијом, које није могуће откопати континуалном технологијом, односно откопавање багерима кашикарима и транспорт камионима до депоније угља где постоји могућност његовог прихвата и даљег транспорта на дробљење и ка електранама или утовар на возове или барже. На овај начин, у току 2023. године, планирано је откопавање око 3 милиона тона угља у РБ Колубара и око 0,7 милиона тона у ТЕ-КО Костолац, односно 3,7 милиона тона угља у ЈП ЕПС, што чини око 10% укупне производње угља у 2023. години.
- Унапређење управљања квалитетом угља строгим применом оперативног планирања рада багера на откопавању угља уз селективан рад. У систему за управљање и контролу квалитета угља (хомогенизацију) на тамнавским коповима, отклоњени су недостаци за функционисање прве фазе пројекта који подразумева хомогенизацију на збирним трачним транспортерима површинског копа, уз планирање производње и праћење количина и квалитета откопаног угља преко трачних вага и on-line анализатора.
- Обезбеђење оптималних услова радне средине изградом објеката претходног одводњавања површинских копова-кровинских и међуслужбених бунара.
- Наткривање транспортних линија угљених система у циљу заштите од утицаја атмосферских падавина.
- Повећање погонске расположивости основне механизације кроз:
 - Набавку резервних делова за планиране активности везане за агрегатну замену.
 - Даље подизање квалитета обављања ремонтних активности, подизањем стручних и техничких капацитета организационе јединице Колубаре Метал уз набавку квалитетних материјала и резервних делова.
 - Сукцесивну ревитализацију и модернизацију старе опреме.

Све наведено подразумева планирање и реализацију финансијских средстава која би у наредном периоду од две до три године значајно увећала средства одржавања, али би предложене мере након реализације тих средстава допринела повећању погонске спремности, стабилнијем и поузданијем раду основне механизације и значајном паду трошкова одржавања.

- Наставак инвестиционих активности на отварању замена копова у складу са пројектно-техничком документацијом кроз:
 - Реализацију набавки за основну рударску механизацију које су започете 2022. године - одлагач за површински коп Радњево, 2 БТО система за површински коп Поље Е, роторни багер са самоходним транспортером за површински коп Тамнава-западно поље и самоходни транспортер за ПК Дрмно.
 - Транспорт из Немачке последњих испорука купљене коришћене опреме (роторни багер и одлагач) за површински коп Радњево, који је започет током 2022. године, после вишегодишњег застоја, дефектажу пристигле опреме, набавку недостајуће и почетак монтаже.
 - Реализацију осталих неопходних инвестиција, у складу са инвестиционом документацијом, које су везане за инфраструктуру, одводњавање и др.

- Реорганизација система рада, усвајање нове организационе структуре пре свега одржавања основне и помоћне механизације и система за управљање квалитетом угља као и наставак пријема радне снаге са одговарајућим квалификацијама:
 - Одрадити неопходну поуну производних радних места
 - Реорганизовати систем одржавања
- Наставак израде недостајуће пројектне документације, од које су најзначајнији технички рударски пројекти одлагање откривке и заштите од подземних и површинских вода површинског копа Поље Е, Главни рударски пројекат ПК Западни Костолац и Просторни план подручја посебне намене Костолачког угљеног басена.
- Актуелизација постојеће техничке и инвестиционе документације:
 - Актуелизовати Дугорочни програм експлоатације угља у угљоносним басенима ЈП ЕПС
 - Иновирати инвестиционе програме
 - Иновирати пројекте преходног одводњавања и одводњавања површинских копова.
- Креирање дигиталних 3Д-геолошких и хидрогеолошких модела лежишта угљева из састава Електропривреде Србије и дигитализација процеса свих фаза планирања.
- Успостављање интегралног система за управљање квалитетом за цео басен (управљање квалитетом угља и источног и западног дела басена на постојећој депонији на западној страни басена уз њено проширење на пројектовану дужину).
- Инфраструктурни радови на завршетку система управљања поплавним таласом реке Пештан, као преходно одводњавање површинског копа Поље Е.

Требало би напоменути и то, да је за велики број мера које би требало предузети за повећање ефикасности, продуктивности и производње угља на површинским коповима ЈП ЕПС, потребан и неки временски период (две до четири године), тако да ће се прави бенефити ових мера видети најраније за пет година.

Остале мере

ЈП ЕПС је у циљу превазилажења проблема у пословању предузео мере за смањење потрошње електричне енергије спровођењем одлуке НО ЈП ЕПС, који је у складу са Закључком Владе РС 05 број: 312-7254/2022, одобрио попуст за рационалну потрошњу електричне енергије купцима из категорије „домаћинство“ за период октобар 2022 – март 2023. година и то:

- 15 % попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године и то више од 5%, а мање или једнако 20%,
- 20% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године и то више од 20%, а мање или једнако 30%,
- 30% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године више од 30%.

Спровођењем Закључка Владе РС, у периоду октобар 2022-децембар 2022. године, купци из категорије „домаћинство“ смањили су потрошњу електричне енергије и то:

- у октобру 2022. године за 13% у односу на октобар 2021. године, а 45% домаћинстава смањило је потрошњу електричне енергије више од 5% у односу на октобар 2021. године и тиме остварило попуст за рационалну потрошњу

- у новембру 2022. године за 6% у односу на новембар 2021. године, а 40% домаћинстава смањило је потрошњу електричне енергије више од 5% у односу на новембар 2021. године и тиме остварило попуст за рационалну потрошњу
- у децембру 2022. године за 9% у односу на децембар 2021. године, а 44% домаћинстава смањило је потрошњу електричне енергије више од 5% у односу на децембар 2021. године и тиме остварило попуст за рационалну потрошњу.

Реализовано смањење потрошње електричне енергије на комерцијалном и гарантованом снабдевању у складу са препорукама МРЕ за уштеде у потрошњи електричне и топлотне енергије у државним и јавним установама и институцијама, јединицама локалне самоуправе, привреди, као и у домаћинствима и у складу са спровођењем Закључка Владе РС 05 број: 312-725/2022 за домаћинства, у периоду октобар 2022 – децембар 2022. године:

- на комерцијалном снабдевању остварено је смањење потрошње од 311 GWh, односно 6,29%
- на гарантованом снабдевању остварено је смањење потрошње за 391 GWh, односно 9,38%

Из укупно остварених уштеда на комерцијалном и гарантованом снабдевању, у периоду од октобра 2022. до децембра 2022. године уштеда износи укупно око 702 GWh, што би на годишњем нивоу могло да износи 2.808 GWh, уколико се настави исти тренд потрошње и уштеда и осталих околности које утичу на потрошњу и на могућност уштеде

Обезбеђивањем неопходних финансијских средстава за трговину на берзама електричне енергије у региону извршена је диверсификација трговине чиме се смањио волуметријски притисак на те берзе, а самим тим и цена.

17. Мапа ризика

Пословање предузећа изложено је великом броју ризика до којих долази због низа непредвиђених околности, односно неочекиваних и изненадних догађаја. Реализација ризика може да доведе до негативних одступања од планираних односно жељених исхода. Неки ризици имају мале последице на пословање и могу се лако контролисати, док други могу запрети и егзистенцији предузећа.

Управљање ризицима подразумева њихову идентификацију, препознавање њиховог карактера и суштине, а затим предузимање свих расположивих средстава и мера за њихово избегавање. Уколико се неки од ризика ипак реализују, онда је неопходно одабрати најбоље, најефикасније и најбезболније методе за њихово решавање и превазилажење. Циљ мапирања ризика је развој каталога ризика који имају потенцијално највећи негативан утицај на пословање и развој адекватних активности за њихово овладавање и помоћ у остваривању стратегије предузећа и доношењу пословних одлука.

У периоду 2023-2025. ЈП ЕПС ће додатно бити изложен ризицима у пословању које се одвија у изузетно тешким условима због енергетске кризе, ограничених цена електричне енергије, проблема са примарном енергијом и отежаним приступом обезбеђења додатних извора финансирања.

У наставку је списак највећих ризика у пословању ЈП ЕПС са проценом њиховог утицаја на остваривање пословних циљева и стабилно пословање:

1. Ценовни ризик

ЈП ЕПС највећи део свог пословног прихода (око 98%) остварује продајом електричне енергије и то потрошачима на гарантованом снабдевању, комерцијалном снабдевању и на тржишту електричне енергије.

Цена електричне енергије за потрошаче који имају право на гарантовано снабдевање (око 43% испоручене електричне енергије екстерним потрошачима) је изузетно ниска. Према последњим расположивим подацима EUROSTAT за прво полугодиште 2022. године, цена електричне енергије за типског потрошача из категорије домаћинство, у Србији је најнижа у Европи и износи 5,89 €cent/kWh. Друга најнижа цена електричне енергије у региону (Босна и Херцеговина) износи 7,33 €cent/kWh, што је за 24% више него у Србији. Цену електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање доноси ЈП ЕПС, уз претходну сагласност АЕРС.

Даље задржавање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање на постојећем нивоу, имало би значајне негативне ефекте на пословање ЈП ЕПС. Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање се састоји из цене за енергију и цене приступа и коришћења дистрибутивног система. Део цене за енергију је нижи од цене коштања производње електричне енергије. Повећање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање за 5% повећало би приход Групе ЕПС за око 6,1 млрд. динара на годишњем нивоу, при чему би типски потрошач за домаћинство и даље плаћао најнижу цену електричне енергије у региону.

Цене електричне енергије за комерцијалне купце би требало да се утврђује на основу кретања цена електричне енергије на тржишту (берзе HUPX, EEX...) и у зависности од структуре и карактеристика потрошње. Услед енергетске кризе, цена електричне енергије за комерцијалне купце је препорукама Владе РС ограничена до краја априла 2023. године. Продужење ограничења би додатно негативно утицало на финансијски положај ЈП ЕПС.

Планом за 2023. годину предвиђена је значајна продаја електричне енергије на тржишту, по просечној цени од 20,6 дин/kWh (175 евра/MWh) чиме се обезбеђује приход по овом основу од 32,6 млрд. динара.

Евентуално смањење цена на тржишту би значајно смањило приходе ЈП ЕПС, а самим тим и погоршало планирани финансијски резултат.

Недостајуће количине електричне енергије ЈП ЕПС планира да надомести екстерном набавком. Повећање набавке електричне енергије у односу на план, као и високе цене електричне енергије на тржишту, веће од планираних, представљају велики ризик за ликвидност и пословање ЈП ЕПС.

2. Ризик ликвидности

Током периода 2023-2025.г. може доћи до погоршања ликвидности услед:

- Смањења степена наплате текућих фактура - сваки проценат остварења мањег степена наплате смањује прилив финансијских средстава за око 3,7 млрд.дин. годишње.
- Повећања трошкова набавке електричне енергије као резултат проблема које ЈП ЕПС има са примарном енергијом. Повећање набављених количина електричне енергије у функцији уравнотежења и оптимизације у односу на план за 5% (набавка од лиценцираних трговаца и набавка на берзи) увећава трошкове набавке електричне енергије за око 0,5 млрд. динара у 2023. години.
- У условима недостатка електричне енергије и додатног ангажовања ТЕ-ТО Нови Сад, појавиће се потреба за куповином додатних количина природног гаса, чија цена на тржишту расте.
- ЈП ЕПС преноси средства ЈМС по основу РТВ претплате у пуном износу, без обзира на степен наплате, што такође угрожава ликвидност ЈП ЕПС.

3. Оперативни ризици

- Остваривање Електроенергетског портфеља за 2023. годину је најризичније у периоду новембар-децембар, имајући у виду да не постоји резерва у производњи термоелектрана на угаљ.

На остваривање Електроенергетског портфеља у периоду новембар-децембар 2023. године могу утицати следећи ризици:

- Хладније време за око 1°C – за последицу има повећање потрошње електричне енергије за грејање у износу око 105 GWh односно 1,5% више од плана.
- Хидрологија лошија од планиране (седмични дотоци на нивоу 70% вероватноће појаве дотока) – за последицу има смањење производње хидроелектрана за око 160 GWh односно 9,4% мање од плана.
- Производња ТЕ на угаљ мања од планиране за око 150 GWh, односно 3,2% мање (у случају да термоблокови у ТЕНТ А и ТЕНТ Б не могу да достигну планирану расположиву снагу-квалитет колубарског угља за око 2% лошији од планираног и количине увозног угља буду на нивоу 70% планираних количина и кашњење уласка у погон термоблока Б3 у ТЕ Костолац Б).

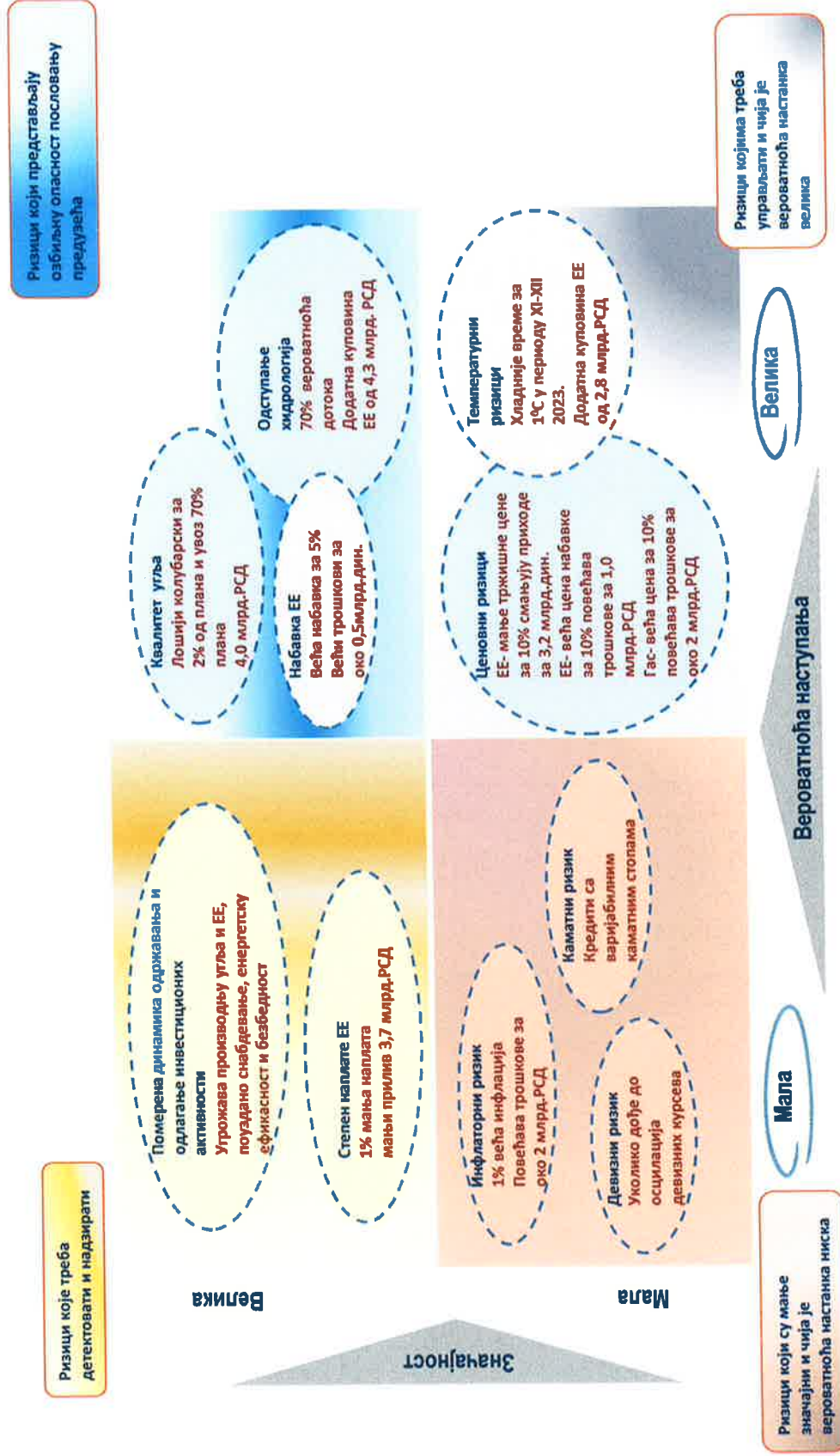
Ако се наведени ризици остваре за последицу имаће се мања продаја електричне енергије и/или додатна куповина електричне енергије у износу око 415 GWh.

- Ризици за остваривање плана производње угља

Основни ризици за остваривање планиране производње угља су:

- Неиспуњење биланса откривке,
- Кашњење у изради инвестиционо-техничке документације,
- Кашњење у набавци основне механизације за нове и заменске површинске копове,

- Кашњење у прибављању неопходних дозвола за извођење радова,
 - Отежана реализација поступака јавних набавки,
 - Кашњење у реализацији експропријације испред фронта рударских радова.
- Одржавање – хаваријско или продужено
- Одступање реализације планираног одржавања, којим је предвиђено да се наставе реконструкције и модернизације електроенергетских и рударских капацитета, и да се даљим побољшањем превентивног одржавања уз савремену техничку дијагностику постројења одрже у задовољавајућем техничком стању, угрозило би експлоатацију и производњу, поуздано снабдевање и енергетску безбедност, смањило енергетску ефикасност и имало негативан утицај на животну средину.
- Евентуална немогућност да се обезбеде довољна средства за планиране инвестиционе активности у периоду 2023-2025. године, би за последицу имало следеће:
 - Немогућност остварења производње угља дефинисане енергетским портфељом у РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац; успоравање активности за планирану производњу угља и резерви угља припремљених за експлоатацију, што доводи у питање производне могућности копова у наредним годинама, а уз ризик све већег смањења, што би за последицу имало смањење производње електричне енергије, односно смањење ефеката уложених средстава,
 - кашњење у планираној динамици отварања нових површинских копова у РБ Колубара,
 - недовољна улагања у реализацију обавеза према становништву у зони утицаја радова може изазвати неповољан однос локалних власти и манифестацију незадовољства околног становништва,
 - немогућност спровођења мера неопходних за очување животне средине и поштовања у роковима преузетим из међународних обавеза
 - успоравање процеса реструктурирања, корпоративизације и даљег развоја Електропривреде Србије кроз заједничка улагања и остваривање партнерских односа.
4. **Девизни ризик** – постоји могућност настанка негативних последица на финансијски резултат и капитал ЈП ЕПС уколико дође до значајних осцилација девизног курса динара.
 5. **Каматни ризик** – већина кредита је са варијабилним каматним стопама те стога повећање каматних стопа негативно утиче на пројектовану финансијску стабилност ЈП ЕПС.
 6. **Управљање јавним набавкама** - поремећаји на тржишту (нагли скок цена енергената, челика, гуме, пластике, и др.), значајно утичу на планирање, спровођење и окончање поступака јавних набавки, а потом и на реализацију истих, што се одражава и на оперативно пословање и производњу.
 7. **Стопа инфлације** - већа стопа инфлације од предвиђене у овом програму условила би угрожавање ликвидности и тешкоће у реализацији ЕЕБ, даље одлагање инвестиционих активности и програма ремонта. Сваки проценат веће инфлације од предвиђеног овим Програмом пословања повећава трошкове пословања ЕПС-а за око 2,0 млрд. динара годишње.
 8. **Правни ризик** - Потенцијалне обавезе по судским споровима.

18. Контрола и праћење Програма пословања

1. Извршни директори и директори привредних друштава ће редовно пратити реализацију Програма пословања ради благовременог предузимања мера за његово спровођење.
2. Надзорном одбору ЈП ЕПС-а ће се месечно достављати информације о реализацији планова производње, ремонта, а тромесечно извештаји о степену реализације Програма пословања за 2023.г.